

UNIVERSITEIT
iYUNIVESITHI
STELLENBOSCH
UNIVERSITY

100
1918 · 2018

REKTOR SE BESTUURSVERSLAG
AAN DIE SENAAT

Vrydag 31 Mei 2019

Prof WJS de Villiers,
Rektor en Visekanselier

Inhoudsopgawe

INLEIDING.....	4
TEMA 1: 'n FLORENDE UNIVERSITEIT STELLENBOSCH.....	5
1.1 Strategiese Plan 2019–2024.....	5
1.2 Stelselvernuwingsprojek – SUNStudent en SUNFin.....	6
1.3 Akademiese jaar 2018 afgesluit	7
1.4 Kommunikasie oor gradeplegtighede	7
1.5 US maak opgang op ranglys	8
1.6 Suid-Afrika-Swede-universiteitsforum (SASUF)	9
1.7 Die werwing van fondse en vriende vir die Universiteit	9
1.8 Interne kommunikasie (digitale nuusbrieue en massaboodskappe)	10
1.9 Eksterne kommunikasie (US in die nuus).....	11
1.10 Strategiese belyning van die US-handelsmerk.....	12
1.11 Raamwerk vir ruimtelike ontwikkeling	13
1.12 Nuwe instrumente vir geboue- en nutsdiensbestuur.....	13
1.13 Volhoubaarheidskommunikasieveldtog	16
1.14 Innovus.....	17
1.15 Bestuur van persoonlike inligting ingevalle privaatheidswetgewing	18
1.16 Gehaltekomitee	19
1.17 Gestremdheidstoegang.....	19
1.18 Woordfees en Koor	19
1.19 Maties Sport.....	20
1.20 Kliëntediens.....	21
TEMA 2 : 'n TRANSFORMERENDE STUDENTE-ERVARING.....	21
2.1 Nagraadse registrasies	21
2.2 Studentefinansiering.....	22
2.3 Studentehuisvesting.....	26
2.4 Studentewerwing	28
2.5 US Opedag 2019.....	28
2.6 Aansoeke vir inname 2020.....	29
2.7 Internasionale studentewerwing	30
2.8 Internasionale studente in nie-graadprogramme.....	31
2.9 US/KU Leuven-dinksrum	32
2.10 Die ontwikkeling van studenteleiers en mentors	32
2.11 Mentorskap bevorder akademiese prestasie	33
2.12 Eerstejaarprestasietoekennings.....	34
2.13 Eerstejaarprestasietoekennings.....	35
2.14 Ko-kurrikulum	35
2.15 Opknappingswerk by Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese.....	35
2.16 Jan Mouton Leersentrum.....	36
2.17 Gesondheidsbewustheid	36
2.18 Geestesgesondheid onder studente	36
2.19 Eenheid vir Gelykwaardigheid	37
2.20 Maties Sport.....	37
TEMA 3: DOELGERIGTE VENNOOTSKAPPE EN INKLUSIEWE NETWERKE	38
3.1 Internasionale vennootskappe	38
3.2 Skakeling met alumni, skenkers en vriende van die Universiteit	42
3.3 Kapasiteitsbou in die sektor	44
3.4 Afrika Digitale Universiteitsnetwerk (ADUN)	44
3.5 Bande met die groter studentesakegemeenskap	44
3.6 Vrouestemme op die gebied van grondhervorming en -herstel	45

3.7	Fasilitetsbestuur.....	45
3.8	Kampusgesondheidsdiens-uitreikprojek.....	46
TEMA 4: GENETWERKTE EN SAMEWERKENDE ONDERRIG EN LEER.....		46
4.1	Gesamentlike graadprogramme	46
4.2	SPL wen toekenning vir mees innoverende opleidingsprogram	46
4.3	Die deel van goeie praktyke.....	46
4.4	Leer- en onderrigverryking	47
4.5	Gemengde leer.....	48
4.6	JustLead!	48
4.7	Makersruimte in Biblioteek.....	48
4.8	Eenheid vir Gelykwaardigheid se aanlyn kursus vir personeellede	48
4.9	Maties Sport.....	48
TEMA 5: NAVORSING VIR IMPAK		49
5.1	Navorsingsuitsette	49
5.2	Macrocomm-leerstoel in Slimnutsdiensoplossings	49
5.3	Biomediese Navorsingsinstituut	49
5.4	Navorsingsvermoëbou	50
5.5	Biblioteeknavorsingsweek	50
5.6	Navorsingsdatabestuur	50
TEMA 6: VOORKEURWERKGEWER.....		51
6.1	Eksterne evaluering van Menslike Hulpbronne	51
6.2	Personeeldiversifisering.....	51
6.3	Diensbillikhed en transformasie	51
6.4	nGAP by die US.....	51
6.5	Senior aanstellings	52
6.6	Verbeter personeelwelwees	52
6.7	Stapuitdaging	52
SLOT		52
BYLAAG: MENINGSARTIKELS EN RUBRIEKE		53
Meningsartikels (8 Feb tot 9 Mei 2019)		53
Rubriek (8 Feb tot 9 Mei 2019)		58
MEDEWERKERS		60

INLEIDING

Ons is halfpad deur die akademiese jaar 2019. Buiten die gewone uitdagings van die hoër onderwys in Suid-Afrika, het die semester betreklik vlot verloop totdat 'n storm losgebars het oor die publikasie van die artikel “[Age- and education-related effects on cognitive functioning in Colored South African women](#)” deur akademici van die Universiteit Stellenbosch (US) in die internasionale wetenskaplike vaktydskrif [Aging, Neuropsychology, and Cognition](#).

Die rassekategorisering in die stuk het 'n reuse-opskudding in die media en akademiese geledere veroorsaak. Party kommentators het die outeurs se navorsingsmetodologie bevraagteken, en ander het gewonder hoe die navorsing enigsins etiekgoedkeuring van die Universiteit kon ontvang. Die redakteurs en uitgewers van die tydskrif het die artikel later (2 Mei) [teruggetrek](#) – 'n stap wat die US sterk ondersteun het ([sien verklaring](#)).

As 'n instelling, erken ons dat die artikel aanstoot gegee en die menswaardigheid van talle Suid-Afrikaners aangetas het. In 'n [amptelike mededeling](#) aan personeellede en studente op 30 April, wat ook aan die media uitgereik is, het ons onvoorwaardelik om verskoning gevra vir die ernstige trauma, pyn en woede onder lede van die groot publiek, Stellenbosse gemeenskappe, ander belanghebbendes van die Universiteit én ons kampusgemeenskap. Dit is voorafgegaan deur 'n [verklaring](#) deur prof Jimmy Volmink, Dekaan van Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, wat sy Fakulteit se verbintenis tot transformasie bevestig het.

Ek wil ook persoonlik **diepe berou** uitspreek oor die pyn wat hierdie artikel veroorsaak het. Wat gebeur het, is verkeerd, en ek sal nie die onverdedigbare verdedig nie. Hierdie enkele stuk navorsing weerspieël geensins die gehalte, etiek en waardes van die US se uitmuntende navorsingsprogram nie.

Hierdie gebeure stel ons instelling voor die **harde werklikheid**. Ja, ons het ver gevorder op ons transformasiereis, maar ons is nog nie waar ons wil wees nie. Die US streef daarna om 'n getransformeerde en geïntegreerde akademiese gemeenskap te wees wat kritiese denke vier, debat aanmoedig en demokrasie, menseregte en maatskaplike geregtigheid bevorder. Die US se Visie 2040, wat ons in 2018 aanvaar het, sluit vyf waardes in waarop ons etiekkode behoort te berus – billikheid, deernis, verantwoordbaarheid, respek en uitnemendheid.

'n **Omvattende ondersoek** na alle aspekte van die saak is van stapel gestuur. Dit word gerig deur die US se Beleid vir Verantwoordelike Navorsingsgedrag, tesame met die Universiteit se prosedure vir die ondersoek van beweerde skendings van navorsingsnorme en -standarde. Die bevindinge van die ondersoek sal bekend gemaak word sodra alle prosesse afgehandel is. Ek neem hierdie saak uiters ernstig op en beskou dit as 'n prioriteit.

Ons moet **ernstig gesprek voer** oor die soort wetenskap wat ons beoefen – nie net by die US nie, maar by alle Suid-Afrikaanse universiteite en in die akademie oor die algemeen. Ons sal baie hard daarvan moet werk om vertroue en kollegialiteit te herbou. Dis nou die tyd vir eerlike, waagmoedige, oop en inklusiewe gesprekke. Ek verwelkom dus die simposium op 21 Mei wat deur proff Aslam Fataar, Amanda Gouws en Yusuf Chikte, Senaatslede op die Raad, belê is.

By hierdie Senaatsvergadering kry die **Viserekotor: Sosiale Impak, Transformasie en Personeel, prof Nico Koopman**, geleentheid om oor bedrywighede in sy verantwoordelikhedsentrum (VS) die afgelope jaar verslag te doen. Hierdie oorhoofse bestuursverslag bevat dus slegs uitgesoekte hoogtepunte uit sy portefeuilje – raadpleeg gerus sy afsonderlike verslag vir verdere besonderhede

Die struktuur van hierdie verslag volg weer ons nuwe visie en strategiese raamwerk (klik [hier](#) vir 'n toegewyde blad op die US-webtuiste), en in die besonder ons ses kern strategiese temas. Die orde waarin die temas verskyn, berus op die volgende logika: Ons einddoel is om “'n Florerende Universiteit Stellenbosch” te skep, wat dit tema 1 maak. Ons belanghebbendes is noodsaklik om ons daardie doel te help bereik. Studente is ons grootste interne belanghebbendegroep, so “'n

Transformerende studente-ervaring” is tema 2, terwyl ons eksterne belanghebbendes betrek word onder tema 3, “Doeleindige vennootskappe en inklusiewe netwerke”. Die volgende twee temas handel oor ons kernbedrywighede, naamlik “Genetwerkte en samewerkende onderrig en leer” (tema 4) en “Navorsing vir impak” (tema 5). Laastens is ons personeellede boaan die lys instaatstellers wat ons die nuwe visie en strategiese raamwerk kan help verwesenlik, so die strategiese temas eindig op ‘n hoogtepunt met “Voorkeurwerkgewer” as tema 6.

Hierdie temas rig ons bedrywighede in die streefe na ons **Visie 2040** om “Afrika se voorste navorsingsintensieve universiteit te wees wat wêreldwyd as uitnemend, inklusief en innoverend erken word en waar ons kennis tot diens van die samelewing bevorder”.

Hierdie verslag handel oor die tydperk **22 Februarie tot 16 Mei 2019**, tensy daar anders aangedui word. Ek en my medebestuurslede verwelkom hierdie geleentheid om met kollegas in die Senaat in gesprek te tree.

TEMA 1: 'n FLORENDE UNIVERSITEIT STELLENBOSCH

Ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) (klik op die skakel vir die volledige dokument) lui soos volg oor hierdie kern strategiese tema: “Om die US 'n **floreerde organisasie** te maak, beoog ons 'n **lewenskragtige, voorspoedige** en **sistemies volhoubare** universiteit (met 'floreerend' wat omskryf word as 'om sukses te behaal of bestendige vordering te maak; om voorspoedig te wees; om te gedy'). Die US erken die groot uitdagings verbonde daaraan om 'n floreneerde universiteit te word. Ons besef dat ons responsief sowel as proaktief moet wees om die toekoms van die Universiteit te rig. Ons is verbind tot sistemiese volhoubaarheid, wat mense, plek (sosiaal), welvaart (ekonomies) en die omgewing insluit en verantwoordelike korporatiewe oorsigbestuur noodsaaklik maak”.

1.1 Strategiese Plan 2019–2024

Ná maande lange uitvoerige ontleding, uitgebreide oorlegpleging en voortdurende verfyning van ons Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 het ons nou 'n **Strategiese Plan 2019–2024**, wat as 'n volledige roetekaart vir ons bedrywighede oor die volgende ses jaar dien. Dit is deur die verantwoordelikheidssentrum vir Strategie en Internasionalisering (SI) onder leiding van viserektor prof Hester Klopper saamgestel. Senior bestuurslede van oor die hele Universiteit het by ons Institusionele Beplanningsforum (IBF) in Februarie vanjaar kommentaar gelewer, waarna die Rektoraat 'n konsep goedgekeur het.

Die Strategiese Plan maak voorsiening vir **strategieaanvaarding** in ál die verantwoordelikheidssentrums en fakulteite, en vir **strategiebelyning**, wat alle prosesse, strukture en beleide insluit.

Die Strategiese Plan bevat:

- 'n kernagtige oorsig van elk van die kern strategiese temas;
- die institusionele doelwitte uit die Strategiese Raamwerk 2019–2024;
- volledige tabelle vir elk van die kern strategiese temas, met gepaardgaande institusionele oogmerke;
- aksies vir elke oogmerk; en
- aanwysers en maatstawwe.

Die SI-verantwoordelikheidssentrum konsolideer tans die aanwysers en maatstawwe vir gebruik as deel van die US-paneelbord om vordering te moniteer.

Versoening van omgewingsplanne met die Strategiese Plan

Ons betree nou die beplanningsfase met die oog op volgende jaar, wat beteken dat elke PASD-(professionele, administratiewe en steundienste-)afdeling, verantwoordelikheidssentrum en fakulteit

'n omgewingsplan vir 2020 moet saamstel. Soos ons egter by die IBF bespreek het, het ons benadering tot omgewingsplanne verander in die lig van ons gesprekke oor beplanning die afgelope 18 maande. Die planne sal voortaan nie net korter en meer toegespits wees nie, maar sal veral ook sterk verband hou met die oorhoofse institusionele strategiese raamwerk en plan.

'n Nuwe raamwerk is opgestel om as rigsnoer te dien vir die proses om omgewingsplanne met die Strategiese Plan te versoen. Om PASD-afdelings, verantwoordelikheidssentrums en fakulteite met hierdie proses te ondersteun, is 'n aantal gefasiliteerde **werksessies** vir Mei gereël. Die hoofogmerke van die sessies was om:

- te verduidelik hoe die nuwe visie, missie en waardes omgewingsplanne raak;
- ondersteuning te bied om omgewingsplanne met die ses kern strategiese temas en gepaardgaande institusionele doelwitte, oogmerke, aksies, aanwysers en maatstawwe in die Strategiese Plan te versoen; en
- die mate van belyning te bepaal deur verantwoordelikheidssentrums en fakulteite se omgewingsplanne aan senior bestuurslede voor te lê.

1.2 Stelselvernuwingsprojek – SUNStudent en SUNFin

Die stelselvernuwingsprojek (SVP) is met Raadsfinansiering aangevoor om twee verouderde US-inligtingstelsels, naamlik die studente-inligtingstelsel en die finansiële stelsel, te vervang. Die projek het nou 'n mylpaal bereik met die ondertekening van sagtewarekontrakte met erkende verskaffers. Die US-gemeenskap kan dus uitsien na beter dienste met moderne koppelvlakke.

Die kontrak vir die **SUNFin**-projek (finansiële stelsel) is op 15 Februarie met Oracle onderteken. Die implementering van die stelsel word oor twee boekjare beplan. Die Universiteit se huidige, verouderde stelsel sal vervang word met **Oracle® Enterprise Resource Planning (ERP) Cloud**, 'n omvattende, geïntegreerde en skaleerbare finansiëlebestuursoplossing.

Op sy beurt is die kontrak vir die **SUNStudent**-projek (studente-inligtingstelsel) op 26 April met **SeroSoft** onderteken vir hulle **Academia**-sagware, 'n ultramoderne stelsel vir studente-administrasie, waarvan akademiese kurrikulums en modules belangrike komponente is. Die nuwe stelsel beloof om kragtig en betroubaar te wees, dog ook buigsaam, modern en studentegerig.

Hierdie twee stelsels is die grondslag waarop ons akademiese en finansiële administrasie berus. Die vervanging sal 'n diepgaande impak op die Universiteit hê, en vereis dus sorgvuldige en doelgerigte veranderingsbestuur. As dit eers ten volle in werking is, sal hierdie nuwgenerasiestelsels egter doeltreffendheid aan die US verbeter. SUNStudent en SUNFin sal gelyktydig in werking gestel word, met sorgvuldige aandag aan integrasie met die Universiteit se ekosysteem van inligtingstelsels en middelware. Tesame met die vervanging van die verouderde stelsels, sal die integrasie van data uit die ou en nuwe stelsels 'n geleentheid bied om ons strategiese prestasie te moniteer en te bestuur, en inligtingsoorsigbestuur te ondersteun.

Nuwe projek- en oorsigbestuurstrukture is vir elke stelsel op die been gebring om toesig te hou oor die implementering en integrasie van die sagware. Die Registrateur, **dr Ronel Retief**, tree as voorsitter van die nuwe beheerkomitee vir SUNStudent op, en **mnr Manie Lombard**, Hoofdirekteur: Finansies, as voorsitter van die nuwe SUNFin-beheerkomitee. Met die gewone studente- en finansieslewensiklus en die beskikbaarheid van US-personeellede in ag geneem, sal albei nuwe stelsels na verwagting teen 2021 geaktiveer word. Hierdie proses sal raadplegende sessies, gereelde kommunikasie en opleiding van belanghebbendes deur die hele US-omgewing insluit.

Alle personeellede is op 6 Mei in 'n ampelike e-posmededeling in kennis gestel van die aanvang van die implementeringsfase van SUNStudent, die US se nuwe studente-inligtingstelsel. Dít was die eerste stap in die beplande voortgesette kommunikasieveldtog oor die inwerkingstelling van sowel hierdie stelsel as die Universiteit se nuwe finansiële stelsel, SUNFin. Afsonderlike [Engelse](#) en [Afrikaanse](#) boodskappe is gestuur. Ook news@StellenboschUni en nuus@StellenboschUni van

26 April het oor die suksesvolle verkryging van die twee nuwe stelsels berig. Bygewerkte inligting sal op 'n nuwe SUNStudent-webblad geplaas word namate die implementering vorder.

1.3 Akademiese jaar 2018 afgesluit

Die US het in April 3 128 grade en diplomas by ses gradeplegtighede toegeken. Dít het 953 magister- en 158 doktorsgrade ingesluit. Saam met die gradeplegtighede van Desember 2018 is 308 doktorsgrade toegeken – wéér 'n nuwe rekord vir die US. Die getal US-doktorsgrade het van 2014 tot 2018 met 31,6% toegeneem, wat die hoogste groeikoers van alle kwalifikasiekategorieë is, en byna dubbel die gemiddeld. Altesaam **9 002 kwalifikasies** is in 2018 toegeken, wat 17,6% meer is as in 2014. [Klik hier](#) vir 'n volledige verslag oor die kwalifikasies wat in 2018 toegeken is.

Die US verleen ook elke jaar eredoktorsgrade aan uitsonderlike individue van Suid-Afrika en die buiteland. Die eregrade erken en beloon uitnemendheid op verskeie terreine en identifiseer die ontvangers as rolmodelle vir die hele US-gemeenskap. Vier eredoktorsgrade is in April toegeken. Die ontvangers was dr Shirley Ann Jackson, president van die Rensselaer Politegniese Instituut; prof John Latham, visekanselier van die Universiteit van Coventry; Jan Boland Coetzee, 'n leier in die Suid-Afrikaanse wynbedryf, en prof Lloyd N Trefethen van die Universiteit van Oxford.

Figuur 1: Die ontvangers van eredoktorsgrade in April. Van links, dr Shirley Ann Jackson, Jan Boland Coetzee, prof John Latham en prof Lloyd N Trefethen.

1.4 Kommunikasie oor gradeplegtighede

As een van sy geïntegreerde kommunikasieveldtogene, het die Afdeling Korporatiewe Kommunikasie in die verslagtydperk **#SUGrad** gekonseptualiseer en geïmplementeer. Die doel was om graduandi en hulle gaste gebruikervriendelike toegang tot volledige en akkurate inligting oor alle gradeplegtighedsverwante prosesse te gee. Die veldtog het ook die US se openbare beeld versterk deur te toon dat die instelling 'n uitmuntende reeks gradeplegtighede kan reël en met sy akademiese prestasies kan spog.

Die veldtog het die volgende tot gevolg gehad:

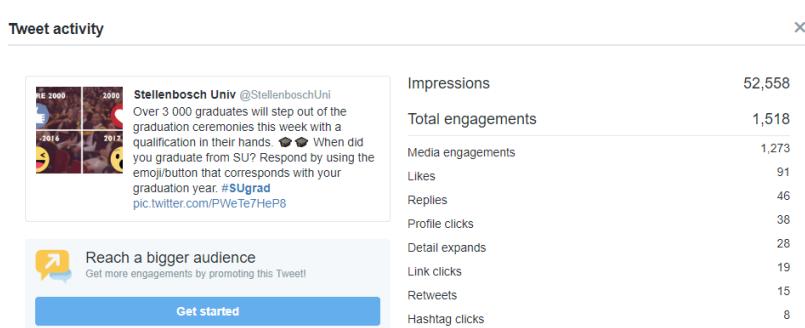
- 'n Opgeknapte [gradeplegtigheidsblad](#) op die US-webtuiste (sien langsaan). (Verskeie ander blaaie is ook bygewerk.)
- 'n Inligtingsnuusbrief wat voor die gradeplegtighede aan alle graduandi gestuur is. Die Engelse weergawe het 'n leessyfer van 80,9% en 'n kliksyfer van 46,1% behaal. Die leessyfer vir die Afrikaanse weergawe was 73,3%, en die kliksyfer 32,2%. Die lees-

en kliksyfers is ver bo die bedryfstandaard van onderskeidelik 24,6% en 2,2%.

- 'n Instruksievideo om graduandi oor die prosesse gedurende gradeplegtigheid in te lig.
- 'n Suksesvolle gradeplegtigheidsweek, waarvoor ons weer gastekaartjies uitgereik het om te sorg dat ons voldoen aan die voorwaardes van die Coetzenburgsentrum-veiligheidsertifikaat wat die Stellenbosse brandweer uitgereik het.
- Die verspreiding van 'n gradeplegtigheidsuitgawe van *nuus@StellenboschUni*. Die Engelse weergawe het 'n leessyfer van 30,2% en 'n kliksyfer van 5,6% behaal. Die leessyfer vir die Afrikaanse weergawe was 30,8%, en die kliksyfer 7,1%. Ook hierdie lees- en kliksyfers oortref die bedryfstandaard van onderskeidelik 24,6% en 2,2%.
- Die plasing van 'n verskeidenheid artikels oor die gradeplegtighede op die US se webtuiste en sosialemediapлатформ.
- Eksterne mediadekking (sien "US in die nuus" elders in hierdie verslag).
- 'n [Samevattende video](#) oor gradeplegtigheidsweek.

Die gradeplegtighede het altyd positiewe skakeling op Twitter tot gevolg.

Die US-twiet wat gedurende die gradeplegtighede die beste gevaar het, was een wat alumni gevra het om te laat weet wanneer hulle gegradeer het (sien langsaan).

Figuur 3: Die gewildste #SUgrad-twiet en gepaardgaande statistiese langsaan).

1.5 US maak opgang op ranglys

Op Times Higher Education se universiteitsranglys vir ontluikende ekonomiese van 2019, wat in Januarie uitgereik is, beklee die US die 24ste plek uit 442 universiteite, wat beteken ons het 14 plekke gestyg. Die US word nou as derde in Suid-Afrika gereken naas die Universiteit van Kaapstad (UK) en Wits, wat onderskeidelik die negende en twaalfde algehele plek beklee.

Die ranglys gebruik dieselfde 13 prestasieaanwysers as Times Higher Education se wêrelduniversiteitsranglys om instellings aan die hand van hulle onderrig, navorsing, kennisoordrag en internasionale ingesteldheid te beoordeel. Die resultate word egter herkalibreer om die ontwikkelingsprioriteite van universiteite in ontluikende ekonomiese in aanmerking te neem.

Wat die BRICS-lede betref, bly China die mees verteenwoordigde nasie op vanjaar se ranglys met 72 instellings, terwyl Indië se 49 gelyste instellings hom die plek as tweede mees verteenwoordigde nasie besorg. Rusland het 'n gemengde vertoning, en Brasilië is die mees verteenwoordigde Latyns-Amerikaanse nasie. Suid-Afrika het nege gelyste instellings, en die US word as die land se "sterkste uitstygter" bestempel.

In die algehele Times Higher Education-wêrelduniversiteitsranglys van 2019, wat in September verlede jaar uitgereik is, was die US in die kategorie 301–350, wat ons onder die beste 1% van die wêreld se universiteite plaas. Ons het met minstens 50 plekke verbeter vergeleke met ons plasing in die kategorie 350–400 in 2018. Die bedryfsinkomstaaanwyser het die grootste verbetering van 2018 tot 2019 getoon, met 'n toename van 53,1 punte van 7,3 tot 60,4. Dít is omdat ons navorsingsinkomste beskikbaar gekom het en aangemeld kon word. Nietemin voorsien ons dat die veranderende nasionale navorsingsfinansieringslandskap 'n negatiewe invloed op ons plek op die

ranglys van 2020 sal hê. 'n Ander gebied waar ons verbeter het, was sitate, wat met 5,8 punte tot 65,8 gestyg het.

1.6 Suid-Afrika-Swede-universiteitsforum (SASUF)

As deel van ons werk om 'n toonaangewende navorsingsintensiewe instelling in Afrika met 'n wêreldwye impak te wees, het ons ingestem om die tweede Suid-Afrika-Swede-universiteitsforum (SASUF) op 9 en 10 Mei aan te bied. Dit het uit 'n navorsing-en-innovasieseminaar en 'n leiersberaad bestaan wat onderskeidelik by die Konservatorium en STIAS aangebied is.

Die **navorsing-en-innovasieseminaar** het 470 navorsers en verteenwoordigers van finansieringsagentskappe, die bedryf en die regering in Suid-Afrika en Swede byeengebring. Die doel was om ondersoek in te stel na innoverende maniere om uitdagings soos klimaatsverandering, onderwys, gesondheidstelsels, samelewingskwessies, volhoubare verstedeliking en kubersekuriteit deur middel van navorsing, innovasie en samewerking die hoof te bied.

Die seminaar was die hoogtepunt van 'n navorsing-en-innovasieweek van 6 tot 10 Mei, waartydens 49 onafhanklike georganiseerde satellietgeleenthede oor die hele Suid-Afrika plaasgevind het.

Hierdie geleenthede het 'n forum gebied vir samewerking en inligtingsuitruiling in verband met die Verenigde Nasies (VN) se volhoubare ontwikkelingsdoelwitte om navorsings-, onderwys- en innovasiebande te verstewig.

Die **leiersberaad** was op sy beurt 'n byeenkoms van die visekanseliers en adjunkvisekanseliers van die 36 Suid-Afrikaanse en Sweedse universiteite wat tot die Forum behoort. Die doel was om onderwys-, navorsing- en innovasiesamewerking op bepaalde tematiese gebiede verder te versterk.

In 'n resolusie van die beraad het SASUF-leiers 'n beroep op hulle onderskeie regerings gedoen om:

- navorsings- en onderwysvennootskappe te bevorder en te faciliteer deur gepaste finansiering en 'n buigsame finansieringskema vir samewerking tussen Suid-Afrika en Swede te verseker;
- buigsame mobiliteit vir studente en PhD-programme te bevorder deur bestaande finansieringstrukture te versterk én nuwes te skep waar leemtes bestaan;
- voorsiening te maak vir navorsing en opvoekundige samewerking in verband met die volhoubare ontwikkelingsdoelwitte om sodoende die VN se Agenda 2030 te bevorder; en
- die volgende geslag akademici te help ontwikkel deur toelaagprogramme aan te voor wat spesifiek op ontluikende navorsers in Suid-Afrika en Swede afgestem is.

1.7 Die werwing van fondse en vriende vir die Universiteit

Die Afdeling Ontwikkeling en Alumnibetrekking (OAB) help verseker die toekomstige volhoubaarheid van die US deur geld in te samel om die instelling se prioriteitsprojekte te ondersteun en deur alumnibetrokkenheid te verhoog. OAB konsentreer ook op vennootskapsvorming en vriendewerwing vir die US onder maatskappye, stigtings, trusts en strategies geleë individue met 'n verwantskap met die Universiteit, sowel plaaslik as oorsee.

Teen die einde van Maart 2019 (die mees onlangse syfers vir die jaar) is R103,38 miljoen reeds ingesamel – **7% meer as in die ooreenstemmende tydperk verlede jaar**.

Wat veral opval, is die beduidende toename in geld wat aan US-studente beskikbaar gestel word deur maatskappye wat BBSEB (breebasis- swart ekonomiese bemagtiging) wil bevorder, die bekendstelling van twee nuwe beursprogramme, en die styging in beursfinansiering deur die Hillensberg-trust, die Allan Gray Orbis-stigting en die BankSETA (laasgenoemde spesifiek vir die Projek Zero-fonds van die Fakulteit Ekonomiese en Bestuurswetenskappe). Daarbenewens het FNB R2,1 miljoen vir volkostebeurse vir studente met gestremdhede geskenk. Aansienlike skenkings is ook in die eerste kwartaal van 2019 van die Eskom-ontwikkelingstigting, Corline Fibre, die Hans

Merensky-stigting, die Oppenheimer-gedenktrust, die Ackerman-familiestigting en die Abe Bailey-trust ontvang.

Fondswerwing en alumni is nou goed geïntegreer, en dié integrasie sal selfs verder toeneem namate gesynchroniseerde strategieë vir 2019 geïmplementeer word. In die eerste kwartaal is 'n nuwe fondswerwingsmodel vir alumnigeleenthede bekend gestel, wat uitgeloop het op skenkingsbeloftes by alumnibyeenkomste in Melbourne, Johannesburg en New York.

'n Hoogtepunt van die afgelope kwartaal was OAB se fondswerwingsbesoek aan Kalifornië in Maart om met moontlike alumniskenkers te ontmoet. Produktiewe vergaderings met sowel stigtings as individue het ons sedertdien die US-strategie en -doelwitte tot 'n volgende vlak help voer.

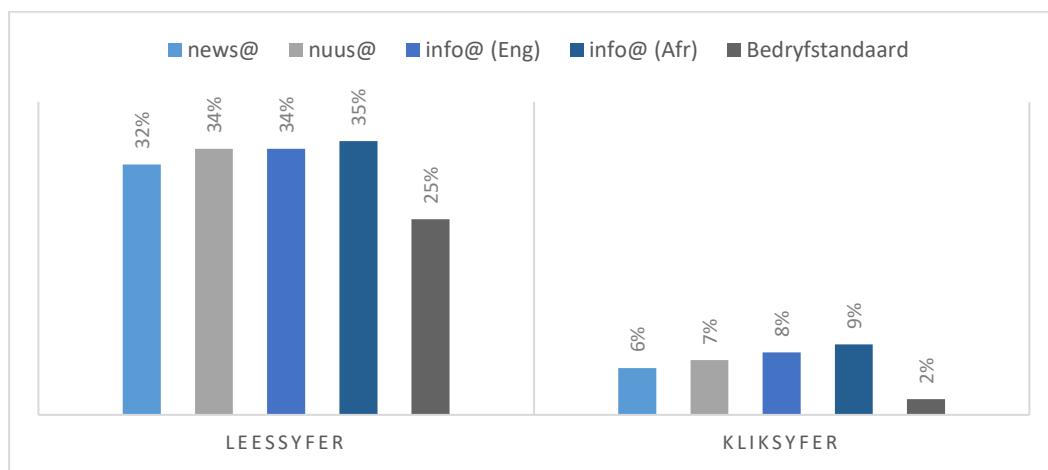
Vooraanstaande alumni het deur die bank onderneem om die Universiteit te ondersteun – hetsy finansieel of deur hulle netwerke beskikbaar te stel en met ons fondswerwingspogings te help. Ons gaan voort om aan hierdie verhoudings te werk, soos ook aan nuwe verhoudings met individue met 'n hoë nettowaarde op en om Stellenbosch.

Ons het in Maart bevestig dat die Universiteit 'n [skenking van 30 ha grond](#) van die Stellenbosch Wine and Country Estate (Edms) Bpk ontvang het. Die US-alumnus mnr Jaap du Toit was in sy hoedanigheid as voorstander van die maatskappy instrumenteel in die skenking. Dit maak deel uit van 'n eiendom van 253 ha wat aan daardie maatskappy behoort. Die grond is geleë in die Kaapse Wynlandstreek van Klapmuts en sal gebruik word vir die beplande ontwikkeling van die Stellenbosch Smart City. Vir meer inligting, raadpleeg gerus "[Kommunikasie uit die Raad](#)" (vergadering van 25 Maart 2019).

OAB doen ook baie moeite met die alumni- en skenkersdatabasisse wat hulle bestuur en in stand hou. Die Afdeling het 'n strategiese en doelbewuste verskuiwing na datagedreve beplanning ondergaan, met 'n besondere klem op data-integriteit en -oorsigbestuur om te voldoen aan die protokolle van die Wet op Beskerming van Persoonlike Inligting wat binnekort in werking tree.

1.8 Interne kommunikasie (digitale nuusbriewe en massaboodskappe)

Sewe uitgawes van info@StellenboschUni en ses uitgawes van nuus@StellenboschUni is in die verslagtydperk aan personeellede in hulle voorkeurtaal gestuur. Die lees- en kliksyfers van hierdie publikasies word hieronder aangetoon.

Figuur 4: Koers waarteen US-personeellede toegang tot interne elektroniese kommunikasie verkry het vergeleke met bedryfstandaarde

In vergelyking met die vorige verslagtydperk het die lees- en kliksyfers vir sowel die Engelse as Afrikaanse weergawe van info@StellenboschUni verbeter.

'n Spesiale communiqué oor die [aandpendeldiens](#) is op 20 Februarie aan 21 643 studente gestuur. Altesaam 60,1% van ontvangers het dit gelees. Dít is 'n baie goeie leessyfer as 'n mens in gedagte

hou dat nie alle studente die pendeldiens gebruik nie. 'n [Verdere boodskap](#) is op 1 Maart aan dieselfde gehoor gestuur om hulle in kennis te stel dat die diensfooi vir die aandpendeldiens opgeskort is. Hierdie boodskap is deur 63,6% van ontvangers gelees. Die les hieruit is dat relevansie die doeltreffendheid van kommunikasie verhoog: Toe hierdie boodskappe gestuur is, was ontwikkelings met betrekking tot die pendeldiens in die nuus, en die studentegemeenskap het duidelik in die saak belang gestel.

1.9 Eksterne kommunikasie (US in die nuus)

Volgens die mediamonitoringsagentskap PEAR se datastel het die US in Maart die **meeste nuusknipsels vir die maand** gehad, met die Universiteit van Pretoria (UP) en die Universiteit van Kaapstad (UK) onderskeidelik in die tweede en derde plek. Selfs belangriker in die lig van ons posisionering as 'n navorsingsintensieve universiteit is dat die US ook in Maart **die meeste navorsingsdekking** ontvang het met meer as 558 nuusitems in totaal. Die UK het 437 items gehad, en die UP 385. (Dit volg ná 'n paar maande wat die US nie eerste was nie, maar wel onder die topdrie in albei kategorieë gebly het.)

Akademiese personeellede gaan voort om US-navorsing vir gehore van buite toeganklik te maak deur denkleierskapartikels vir [The Conversation](#) te skryf. In die verslagtydperk is 15 artikels (deur 16 outeurs) gepubliseer. Van die meer as 230 000 keer wat die artikels gelees is, was 53% van binne Suid-Afrika self, en 18% uit die Verenigde State. By die skryf van hierdie verslag sou The Conversation se volgende werksessie oor wetenskapkommunikasie op 10 Junie plaasvind.

Wat die **sentiment** van mediadekking oor die Universiteit in Februarie, Maart en April betref, kan die US se mediateenwoordigheid in die geheel as **neutraal** beskryf word (aldus PEAR se ontleding).

Die sentimentmetodologie bepaal hoe die narratief van 'n spesifieke nuusitem die Universiteit se algehele handelsmerk beïnvloed. Mediadekking in die hoëonderwysruimte is meestal neutraal weens die groot volumes algemene vermeldings en dekking in berigte wat nie noodwendig oor die onderskeie universiteite se handelsmerke handel nie. Negatiewe sentiment stel die handelsmerk direk in 'n slechte lig, en positiewe sentiment stel die handelsmerk weer direk in 'n gunstige lig. Die sentimentontleding, wat deur 'n derde party gedoen word om objektiwiteit te verseker, gaan oor die eksterne opvatting van die mediadekking. Elke berig word individueel ontleed aan die hand van die potensiële impak op die handelsmerk.

In April was daar natuurlik 'n groter persentasie **negatiewe** dekking weens die publikasie van die artikel "Age- and education-related effects on cognitive functioning in Colored South African women" ([klik hier](#) vir die artikel) in die internasionale vaktydskrif *Aging, Neuropsychology, and Cognition*. Ek verwys ook in die inleiding tot hierdie verslag na hierdie saak, maar wat veral in hierdie afdeling ter sprake is, is dat die Universiteit se naam ongetwyfeld skade berokken is. Hoewel die US 'n sterk mediateenwoordigheid handhaaf, en hierdie voorval nie noodwendig beteken dat die Universiteit voortaan minder dekking sal ontvang nie, sal dit tyd verg om opvattings onder joernaliste en selfs onder die media in die algemeen te verander. Berigte oor die studie het in onder meer [Rapport](#), [Die Burger](#), [Cape Argus](#), [Cape Times](#), [Daily Dispatch](#), [Daily Voice](#), [The Herald](#) en [Mail & Guardian](#) verskyn. Verskeie nuusinsetsels en gesprekke is op Cape Talk, 5FM, Radio 2000, Radio 786, RSG, SAFM, Voice of the Cape, KFM en Radio 702 uitgesaai, terwyl berigte ook op aanlyn nuuswebtuistes soos Eye Witness News, Daily Maverick, IOL, News24 en Times Live geplaas is.

In 'n algehele handelsmerkwaardasie is dit nogtans belangrik om die verhouding tussen positiewe, negatiewe en neutrale sentiment in gedagte te hou. Selfs in 'n tydperk met 'n toename in negatiewe sentiment (8%) soos in April, was die US se mediateenwoordigheid steeds merendeels positief (45%) en neutraal (47%). Die hoëimpakmedia waarin negatiewe dekking verskyn het, vereis egter wel ernstige besinning en 'n doelbewuste poging om mediaverhoudings te versterk.

Ander negatiewe dekking het onder meer gehandel oor studente wat betoog het oor 'n styging in die fooi vir die aandpendeldiens, wat later opgeskort is (hoewel dit nie so prominent in die media

verskyn het nie), die US wat 'n hofsaak verloor het teen 'n alumnus wat in die Eendragbrand van 2007 beseer is, en 'n voormalige werknemer se inhegtenisneming weens beweerde wanbesteding van US-geld.

Die volgende institusionele berigte en persvrystellings het in die betreklik kort verslagtydperk positiewe mediadekking ontvang:

- [US beplan om Innovus na Stellenbosch Smart City uit te brei \(Engineering News, Eikestadnuus, Cape Times\)](#)
- [Rektor lei Maties in Kaapstad Fietstoer \(Bolander, Son op Sondag, Eikestadnuus\)](#)

Die mediadekking oor die gradeplegtighede in April 2019 was besonder goed. Van die berigte wat Korporatiewe Kommunikasie vir dié doel voorberei het, was [Meer as 3 000 grade en diplomas vandeelsweek toegeken by US-gradeplegtighede](#), 'n berig oor 'n egpaar wat saam hulle doktorsgrade ontvang het, albei oor insekplae ([Cape Times](#), [Cape Argus](#)), [Herbst wys aanhouer wen \(Cape Argus, Daily News\)](#), [US-meesterstudent vang graad ná breintumor \(IOL\)](#), [US-graduatus seevier ná talle struikelblokke \(Die Burger\)](#), [Regering nie ernstig genoeg oor vroeë kinderontwikkeling \(Eikestadnuus, Die Burger, Cape Talk\)](#), [Blinde student ontvang MMus cum laude \(News24, Star, Cape Argus\)](#), [BSc Aardwetenskap-student kry graad ná baie swaarkry](#) en [Harde werk en deursettingsvermoë laat Nthabiseng presteer](#). Die toekenning van 'n eredoktorsgraad aan Jan Boland Coetzee was ook gewild, met dekking in ondermeer [Die Burger](#), [Die Burger \(Landbou\)](#), [Bolander](#) en [Sport24](#).

Navorsingsartikels wat die afgelope tyd goed gevaar het in die media sluit die volgende in:

- [US se landbouspan gaan Malawiese boere help \(IOL\)](#)
- [Gekonsentreerde sonkrag kan dalk SA se elektrisiteitsprobleme help oplos \(The Mercury, Diamond Fields Advertiser, Pretoria News, Cape Argus\)](#)
- [Matiel-navorser soek nog katvlooie \(Die Burger, Beeld, Cape Times, Cape Argus, Eikestadnuus, Star, Cape Talk, ensovoorts\)](#)
- [Navorsing kan speldekussing-uitvoere verder laat blom \(Cape Times\)](#)
- [Vlugtelinge, asielsoekers trek aan die kortste ent in Suid-Afrika \(EWN, Die Burger, Radio 702, Cape Talk, Voice of the Cape, Cape Times\)](#)
- [Meer voetgangers getref in arm gebiede \(Cape Times, Cape Argus, Radio 702, Cape Talk, Times Live, RSG\)](#)

US-personeellede en -studente het soos gewoonlik weer 'n groot aantal meningsartikels, hoofartikels en berigte geskryf (sien BYLAAG). Gereelde bydraers was proff Amanda Gouws, Michael le Cordeur, Thuli Madonsela, Nuraan Davids, Johan Fourie, Nico Koopman, Anton van Niekerk en Jonathan Jansen, asook drs Nic Spaull, Leslie van Rooi en Chris Jones.

Die Mediakantoor in Korporatiewe Kommunikasie het die media ook op Menseregdedag, Vryheiditag en Werkersdag van kennerslyste voorsien.

Op 'n liger noot het studente van die Maties Bal- en Latyns-Amerikaanse Dansvereniging in 'n CNN-dokumentêr oor die gewilde Suid-Afrikaanse dansvorm "langarm" verskyn, wat op die program *Inside Africa* uitgesaai is. Klik hier vir [deel 1](#), [deel 2](#) en [deel 3](#) van die insetsel.

1.10 Strategiese belyning van die US-handelsmerk

Om die US se visuele identiteit en strategiese kommunikasie met Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 te versoen maak deel uit van 'n groter proses van handelsmerkbelyning en -waardasie wat die Universiteit se Afdeling Korporatiewe Kommunikasie in 2018 van stapel gestuur het. Dié proses sal in 2019 voortduur onder die wakende oog van die Viserekotor: Strategie en Internasionalisering (VR:SI), aan wie ek topbestuursverantwoordelikheid vir Korporatiewe Kommunikasie gedelegeer het met die doel om die bestaande sinergie tussen Korporatiewe Kommunikasie en die SI-verantwoordelikhedsentrum te versterk.

'n Kerndeel van die handelsmerkwaardasie is 'n handelsmerkoudit en -meningsopname, wat die impak en ekwiteit van die US-handelsmerk sal help bepaal. Vir die opname het die Navorsingsetiekkomitee elektroniese vraelyste met die oog op spesifieke groepe belanghebbendes goedgekeur, onderworpe aan 'n paar voorwaardes. Dit word tans afgehandel en teen die tyd wat hierdie verslag ter tafel gelê word, sal die vraelyste waarskynlik reeds versprei wees.

Die resultate en aanbevelings van die US se handelsmerkoudit en -meningsopname sal gebruik word om die optimale handelsmerkontwerp en -posisionering te verseker om met ons visie en strategiese raamwerk te strook. In pas met 'n Rektoraatsbesluit sal die **visuele identiteit** wat met die **Eeu Fees** ingestel is vanjaar die formele institusionele handelsmerk bly totdat die handelsmerkwaardasie afgehandel is.

1.11 Raamwerk vir ruimtelike ontwikkeling

Die DHOO vereis dat alle instellings oor 'n raamwerk vir ruimtelike ontwikkeling beskik voordat enige geld van die infrastruktuurdoeltreffendheidstoelaag uitbetaal kan word. Die US se bestaande raamwerk is in 2010 opgestel, so dit word tans bygewerk. Die hersiene raamwerk sal as 'n **rigsnoer vir toekomstige kampusontwikkeling** dien, en bepaal hoe ons ontwikkeling en grondgebruik op kampus bestuur. Dít vereis dat ons nuut dink oor hoe ons op kampus sowel as op en om Stellenbosch woon en funksioneer.

Die raamwerk sal op die volgende kernbeginsels en -doelwitte berus:

- Versoening met die visie en missie van die Universiteit
- Respek vir die unieke karakter en identiteit van die dorp en die omgewing
- Inagneming van volhoubaarheidsdoelwitte in die ontwikkeling van grond en geboue
- Die skep van 'n wêreldklas-, innoverende en dinamiese omgewing
- Die skep van 'n veilige en geïntegreerde omgewing vir niegemotoriseerde vervoer
- Leierskap op die gebied van ruimtelike ontwikkeling as 'n internasionaal erkende navorsingsintensieve universiteit van Afrika
- Samewerking met alle regeringsfere
- Multifunksionele en gemengdegebruikontwikkeling
- Optimale gebruik van bestaande fasiliteite en grond in plaas van nuwe geboue

Die eerste konsep van die raamwerk sal na verwagting teen Desember 2019 gereed wees.

1.12 Nuwe instrumente vir geboue- en nutsdiensbestuur

Ons bring tans groot verbeteringe aan om ons negatiewe impak op die omgewing te beperk. Dit sal ook die Universiteit se infrastruktuurstelsels meer veerkrugtig maak. Boonop is 'n "groener" US meer aanloklik vir studente en personeel.

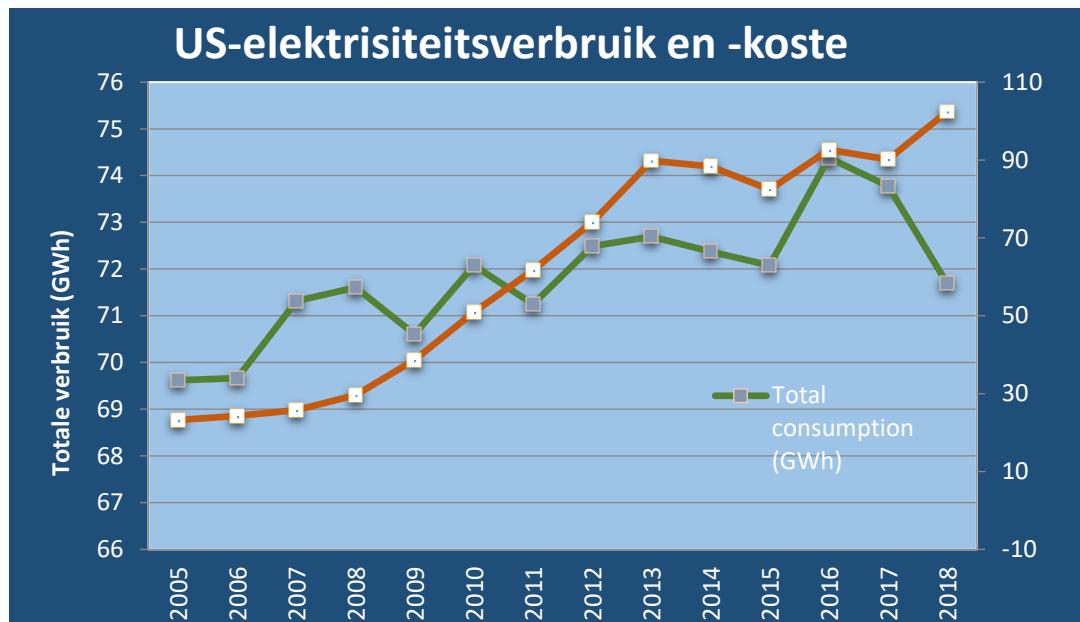
Fasiliteitsbestuur werk ten nouste saam met verskeie fakulteite om navorsing te bevorder wat die US in 'n lewende laboratorium sal omskep. Dít sluit in navorsing oor:

- kosafval by die Neelsie;
- niegemotoriseerde vervoer op kampus; en
- die gebruik van biogas vir kookdoeleindes op kampus.

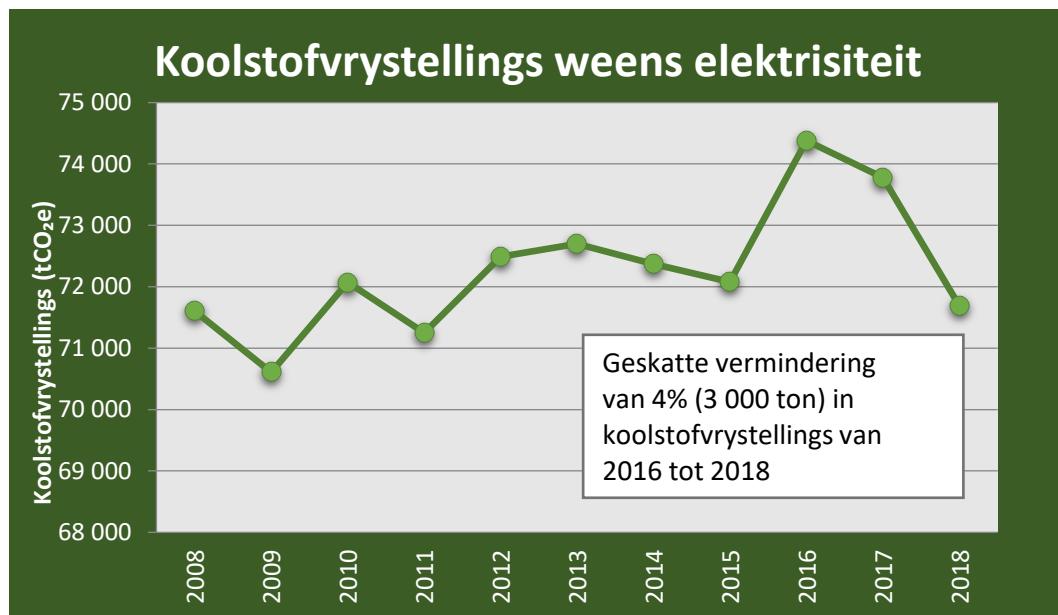
'n Strategiese doelwit van Eiendomsdienste, 'n eenheid in ons Afdeling Fasiliteitsbestuur, is om die werkverrigting van ons infrastruktuurbates te verbeter. Dit behels 'n gekonsolideerde aanlegstrategie en nuwe meet- en bestuursinstrumente vir geboue en nutsdienste om vermorsing te help identifiseer sodat ons vroeg genoeg kan ingryp. 'n Kleiner koolstofvoetspoor en laer koste sal die Universiteit uiteindelik meer omgewings- en finansieel volhoubaar maak.

Elektrisiteit

Eiendomsdienste het die US se algehele elektrisiteitsverbruik van 74,4 GWh in 2016 tot 71,7 GWh in 2018 verminder. Ons kragverbruiksvlakte is nou dieselfde as in 2008, hoewel ons studentetal sedertdien met 32% toegeneem het. Die vermindering in koolstofvrystellings vergeleke met 2016 word op 3 000 ton (4%) geraam. Die volgende twee grafieke toon hierdie verbeteringe.

Figuur 5: Elektrisiteitsverbruik en -koste by die US, 2005 tot 2018

Figuur 6: US-koolstofvrystellings weens elektrisiteitsverbruik, 2008 tot 2018

Bogenoemde besparings sluit die volgende in:

- By die **Mike de Vries-gebou** is gemiddelde maandelikse elektrisiteitsverbruik met 28 750 kWh verminder (in geldwaarde sowat R39 591 per maand, of R475 092 per jaar), wat ons jaarlikse koolstofvoetspoor met 345 ton verklein.

- Gemiddelde maandelikse verbruik by die **Lettere en Sosiale Wetenskappe-gebou** is met 77 000 kWh verminder (R106 036 per maand, of R1 272 432 per jaar), en jaarlikse koolstofvrystellings met 'n geraamde 924 ton.

Die spreiligoeknapping by **Coetzenburg-atletiekstadion**, wat in Desember 2018 voltooi is, sal kragverbruik selfs verder verlaag. Vir dié projek het ons die bestaande kwikdampligte vervang om aan die internasionale atletiek- en sokkerverenigings (IAAF en FIFA) se verligtingstandaarde by sportbyeenkomste te voldoen. Terwyl die ou installasie 'n verligtingsvlak van sowat 300 lux voorsien en 244 kW elektrisiteit verbruik het, bied die nuwe installasie 'n geskatte verligtingsvlak van 800 lux en energieverbruik van slegs 135 kW, met 'n gepaardgaande verlaging in koolstofvrystellings.

Water

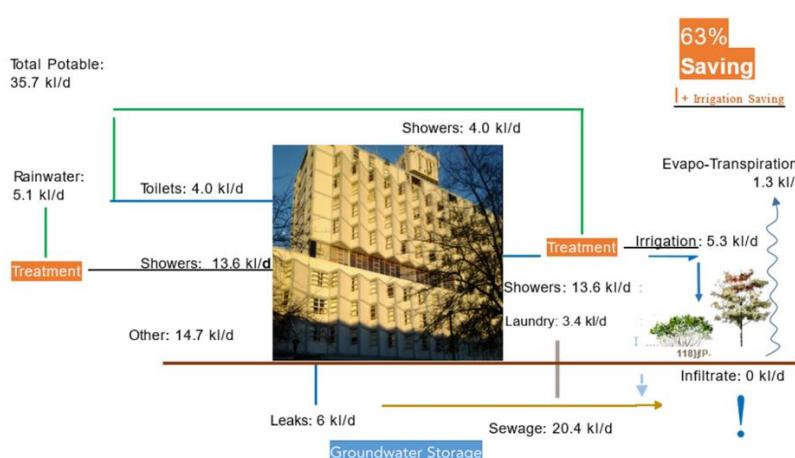
Ons het ons algehele verbruik van munisipale drinkwater met 51% verminder deur waterdoeltreffende toestelle en watermeters te installeer, en het ook 'n gedragsverandering onder personeellede en studente opgemerk. Tot dusver is 250 watermeters aangebring om die bestaande munisipale meters aan te vul. Dít beteken ons kan nou by 95% van ons geboue waterverbruikuurlik moniteer.

Boorgate is op Stellenbosch- en Tygerbergkampus gegrawe om watervoorsiening aan te vul en ons afhanklikheid van munisipale water te verminder. Al die boorgate is sedertdien in werking gestel. En op ons Bellvilleparkkampus is 'n nuwe filtreraanleg in gebruik geneem wat water uit die steengroef ontgin. Daarmee sal die kampus **onafhanklik van die munisipale waternetwerk** funksioneer (ongeveer 8 000 kℓ per jaar).

Gryswaterprojek

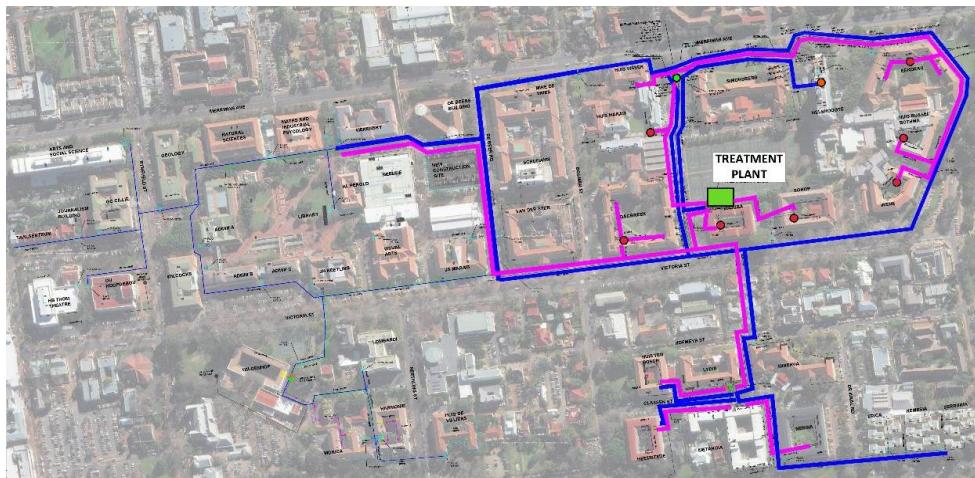
Een van die elemente van die US se wateroptimaliseringstrategie van 2016 is om die regte tipe water vir bepaalde doeleindes te gebruik, waaronder die gebruik van gryswater om toilette mee te spoel. Vir dié doel koncentreer ons in die eerste fase van die gryswaterprojek op Stellenboschkampus op die herwinning, suiwering en hergebruik van stortwater in alle koshuse. Die projek vorder fluks, ondanks uitdagende en ontwrigtende siviele en loodgieterswerk.

Die projek het 'n goedgekeurde konstruksiewaarde van R13 miljoen. Die verwagting is dat projekkoste egter binne ses jaar deur middel van besparings verhaal sal word. Trouens, vooruitskatting dui op 'n besparing van 63% in vergelyking met 2015 (sien figuur hieronder).

Figuur 7: Verwagte besparings met die gryswaterprojek in koshuse

Die volgende projekfase behels die oprigting van 'n suiweringsaanleg tussen Majuba-manskoshuis en die tennisbane. Die siviele werke wat koshuse met die nuwe suiweringsaanleg sal verbind, is reeds 70% voltooi, en sluit sowat 4 km pypeleiding in (sien figuur hieronder).

Figuur 8: Skematische uitleg van siviele werke en pyleiding

In die geheel is die gryswaterprojek nou 53% voltooi en beplanning vir verdere fases begin binnekort.

Afvalbestuur

Die US het in 2018 met 850 857 kg afval weggedoen, waarvan 36% herwin kon word. As deel van ons werk om afval te verminder – nie net in die geheel nie, maar ook die hoeveelheid wat op opvulterreine beland – het Fasiliteitsbestuur inligtingsessies aangebied oor alternatiewe vir weggooiplastiek, en oor afvalsortering by die bron met behulp van dromme wat vir dié doel voorsien word. 'n Paar uiters doeltreffende video's is ook op sosiale media geplaas.

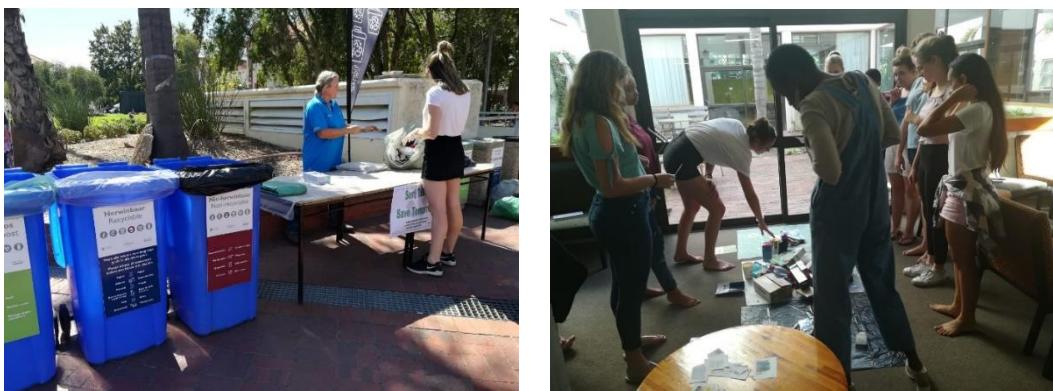

Figure 9 en 10: Fasilitetsbestuur het opleidingsessies oor afvalsortering aangebied om studente aan te moedig om te herwin.

1.13 Volhoubaarheidskommunikasieveldtog

Korporatiewe Kommunikasie het in die verslagtydperk met Fasiliteitsbestuur saamgewerk om die veldtog #ThinkSUsainable te konseptualiseer en in werking te stel. #ThinkSUsainable maak studente van omgewingsvolhoubaarheid bewus en sal nog heeljaar duur. Om die veldtog van stapel te stuur, is die volgende kort video's op die US se Facebook-blad geplaas:

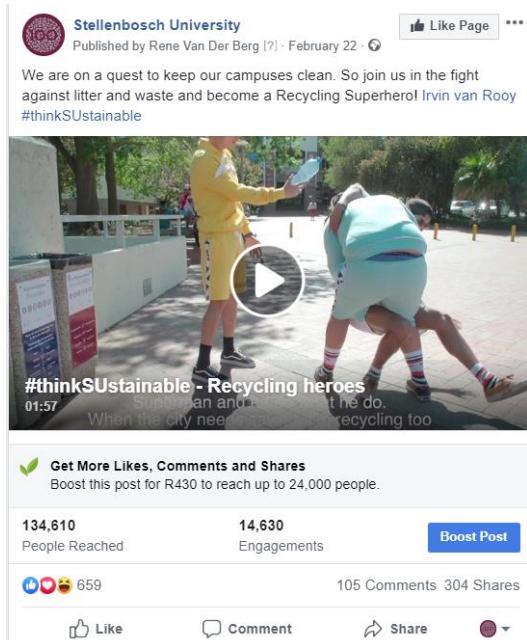
- [*Recycling heroes*](#) – kykslae: 134 610; skakelings: 14 628

Plaaslike kunstenaars het ons met hierdie musiekvideo oor herwinning en bewaring gehelp. Dit was uiteindelik ons heel gewildste Facebook-plasing in die verslagtydperk, wat toon dat ons gehore ontvanklik is vir 'n prettige benadering tot 'n ernstige onderwerp.

- [*Recycling of bottles*](#) – kykslae: 9 227; skakelings: 442
- [*Water sustainability at SU*](#)
(Fasiliteitsbestuur) – kykslae: 12 780; skakelings: 1 064

Hierdie video bevat ook verbandhoudende inligting:

- [*Energy at SU*](#) (Fasiliteitsbestuur)

Figuur 11: Ons volgelinge op sosiale media was gaande oor die grappige benadering van 'n video wat omgewingsvolhoubaarheid by die Universiteit bevorder.

1.14 Innovus

Innovus het tot dusver 'n bedrywige jaar. As ons kommersiële omgewing, het Innovus 'n hoër risikoaptyt as baie ander omgewings by die US. Nogtans pas hulle sterk korporatiewe oorsigbestuur toe om risikovlakte te beheer.

Maatskappygroep

Benewens die vyf nuwe afwentelmaatskappye wat in 2018 opgerig is, is nóg een – **AxioVR (Edms) Bpk** – vroeg vanjaar by die Innovus Groep bygevoeg. Dié virtuele realiteit- (VR-)sagtewaremaatskappy wil in die toenemende plaaslike en internasionale behoefté aan VR-produkte vir navorsing en die bedryf voorsien. AxioVR verskaf VR-oplossings met pasgemaakte sagtewareparadigmas vir gebruik in navorsing, opleiding en bemarking.

Innovus het trots aangekondig dat vyf van sy afwentelmaatskappye vanjaar dividende sal betaal. Die gesamentlike omset van die Innovus Groep het van R226 miljoen in 2017 tot R275 miljoen in 2018 toegeneem, terwyl die getal werknekmers in dieselfde tydperk van 256 tot 283 aangegroeи het.

Twee Innovus-maatskappye – **SNC en Custos** – werf tans finansiering. SNC het 'n baie goeie ooreenkoms met Taiki, 'n wêreldleier in die verskaffing van produkte aan die kosmetiekbedryf, aangegaan.

SharkSafe (verskaffers van 'n ekovriendelike haaierversperring) is besig met 'n eksperimentele toetsinstallasie by Réunion, en **CubeSpace** (verskaffers van satellietonderdele vir innovasie-, ruimte- en beheerstelsels) het sy kantoorruimte by die LaunchLab ontgroei en gevoldig na 'n veel groter area verskuif wat deel uitmaak van 'n LaunchLab-uitbreiding. Innovus het ook 30% van sy 55%-aandeelhouding in **AFRICAN SUN MeDIA** (ASM) aan 'n BBSEB-vennoot verkoop. Dít het ASM se SEB-gradering van vlak 8 tot vlak 2 verbeter, wat hulle nou toegang bied tot nuwe markte. **Unistel** Mediese Laboratoriums (UML) trek op sy beurt na 'n nuwe perseel nadat die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, waar UML sedert 1999 sy kantore gehad het, die maatskappy 13 maande kennis van die beëindiging van hulle huurkontrak gegee het.

LaunchLab

Sakeontwikkeling het die afgelope maande heelwat aandag by die LaunchLab ontvang, wat tot skakeling met sowel nuwe as potensiële kliënte gelei het. Die klem val op die landbousektor, wat goed inpas by die Fakulteit AgriWetenskappe se planne om 'n "AgriNaa" tot stand te bring. Die US en die LaunchLab kan 'n kernrol speel om so 'n landbousektornaaf vir die streek te skep.

Daarbenewens het die LaunchLab kontak bewerkstellig tussen die US se Skool vir Datawetenskap en Berekeningsdenke, wat binnekort bekend gestel word, en Mercedes-Benz Suid-Afrika (MBSA). Gevolglik het MBSA die Skool finansiering beloof, wat sal help om die Skool as 'n sentrum vir datawetenskapskundigheid te posisioneer.

Maties Melk

Ná deeglike oorweging is 'n besluit geneem om Maties Melk te sluit. Werkers in die kuddeafdeling en melkstal het kennis ontvang.

Innovus het alternatiewe oplossings ondersoek om te sorg dat die akademiese voetspoor met betrekking tot die melkery behoue bly, dat die Maties Melk-handelsmerk steeds in winkels te sien sal wees, en dat toekomstige inkomste verdien word om vir die opgehoopte verlies van die melkery te vergoed. Samesprekings met 'n groot melkprodusent is tans aan die gang om navorsing by die melkeryfasiliteite voort te sit en steeds op kontrak melk te lever teen 'n kostedoeltreffende tarief.

Fasilitetsverhuring

Hoewel daar te alle tye 'n balans tussen die kommersiële gebruik van US-fasiliteite en akademiese en studenteaaktiwiteite moet wees, bied fasilitetsverhuring groot kommersiële potensiaal.

'n Voorbeeld van suksesvolle kommersialisering is die Adam Small-teaterkompleks, wat in sy eerste ses maande van formele kommersialisering R1 miljoen ingebring het. Die kommersialiseringspan is tans besig met soortgelyke projekte by die Konservatorium en Maties Sport.

Kommersiële verhuring in ander US-omgewings is gedesentraliseer en word deur individuele departemente en eenhede van die Universiteit bestuur. Die gebrek aan 'n sentrale verhuringskantoor hou 'n aantal institusionele risiko's in, soos ontoereikende kontraktuele bepalings, inkonsekwente tariewe en verspeelde verhuringsgeleenthede. 'n Taakgroep is op die been gebring om 'n meganisme te skep om risiko te beperk, fasilitetskommersialisering uit te bou en verhuring oor die hele Universiteit 'n hupstoot te gee.

Finansiering bekom

Innovus het R1,5 miljoen van die Tegnologie-innovasieagentskap se aanvangskapitaalfonds bekom om drie projekte te ondersteun. Daarbenewens het NIPMO (die nasionale kantoor vir die bestuur van intellektuele goedere) R605 000 aan Innovus toegeken ter ondersteuning van die Helio100-projek, tesame met R3,6 miljoen om die US se patentkoste te help dek. Laastens het Innovus ná 'n suksesvolle finansieringsaansoek R648 000 by die NIPMO-vermoësteunfonds ontvang. Dit is die eerste van drie jaarlike betalings van net meer as R2 miljoen in totaal. Die geld is bestem vir salarisbydraes, konferensiebywoning, verbandhoudende reiskoste en opleiding vir tegnologieoordragpersoneel.

1.15 Bestuur van persoonlike inligting ingevolge privaatheidswetgewing

Persoonlike inligting word deur ons hele instelling gebruik – van studenteaansoeke tot salarisprosesse en individuele navorsingsprojekte. Om volle uitvoering te gee aan die grondwetlike reg op privaatheid in ál die Universiteit se bedrywighede verg 'n aansienlike opleidings- en bewusmakingsveldtog én verskeie gepaardgaande beleide, procedures en instrumente.

Sedert die vorige oorsigtydperk het die Rektoraat 'n institusionele [Dataprivaatheidsregulasie](#) goedgekeur wat op 1 Maart in werking getree het. Die regulasie, wat op die Suid-Afrikaanse Wet op

Beskerming van Persoonlike Inligting (“POPIA”) en die Europese Algemene Databeskermingsregulasie gegrond is, vereis dat US-proseseienaars die voorgeskrewe beginsels binne die volgende 18 maande begin toepas.

Die beginsels sluit onder meer in dat proseseienaars 'n **privaatheidsimpakstudie** (“PIA”) moet onderneem om te bepaal of die voorgenome prosessering van persoonlike inligting regmatig is, en om enige risiko's verbonde daaraan te identifiseer en te evalueer. Met dít in gedagte het die Afdeling Inligtingsoorsigbestuur (IOB) vorendag gekom met 'n gefasiliteerde werksessiegebaseerde benadering tot PIA's. 'n PIA-selfbeoordelingsinstrument word tans ontwikkel om te keer dat hierdie voldoeningsvereiste in 'n knelpunt vir navorsing- en bedryfsprosedures ontaard.

Boonop is IOB byna klaar geskryf aan 'n **procedure vir die hantering van voorvalle en skendings met betrekking tot persoonlike inligting**. IOB het sedert die begin van die jaar drie sulke potensieel beduidende voorvalle ondersoek. Hoewel die US nie die verantwoordelike party was nie, kon ons studente, personeellede en die instelling self skade gely het indien werklike skendings plaasgevind het. Dít dien as 'n waarskuwing oor die belang daarvan om privaat en persoonlike inligting korrek te hanteer.

1.16 Gehaltekomitee

Die Gehaltekomitee het in Maart vir die eerste keer vanjaar vergader, waar die volgende fakulteite en departemente hulle verslae voorgelê het:

- Die Fakulteit Ingenieurswese se BEng-programme (Chemiese, Bedryfs-, Elektriese en Elektroniese, Meganiese, en Megatroniese Ingenieurswese) is aan eksterne professionele evaluering onderwerp, en ál die programme is tot en met 2023 geakkrediteer.
- Fakulteit Teologie
- Departement Geskiedenis
- Departement Agronomie
- Departement Fisiologiese Wetenskappe (opvolgverslag na twee jaar)
- Departement Wiskundige Wetenskappe (opvolgverslag na twee jaar)

Die uitkomste en aanbevelings van die verslae hierbo is in meer besonderhede aan die Uitvoerende Komitee van die Senaat (EK[S]) oorgedra.

1.17 Gestremdheidstoegang

Nadat die Raad in Maart 2018 'n hersiene [Beleid oor Gestremdheidstoegang](#) vir die US goedgekeur het, het die [Eenheid vir Gestremdhede](#) die dokument nou deur die korrekte kanale en komitees beskikbaar gestel. Die beleid is van toepassing op alle studente en personeellede van die US. 'n Spesiaal gestigte span sal die implementering van die beleid bestuur om die hele instelling van gestremdheidsverwante regte en verantwoordelikhede in te lig. Die Eenheid het ook sy inligtingsbrosjure bygewerk, wat studente en personeellede na die verskillende steunmeganismes en kanale vir gestremdheidskwessies verwys.

Daarbenewens het die Eenheid in die oorsigtydperk sy eerste verslag oor gestremdheidstoegang aan die Rektoraat voorgelê, wat goed ontvang is. 'n Saak wat heelwat aandag verg, is universele toegang tot fasiliteite, veral wat veiligheid- en wetsvereistes betref.

1.18 Woordfees en Koor

Die 20ste US Woordfees met die tema "Jonk" het van 1 tot 10 Maart op Stellenbosch plaasgevind. Volgens die gerekonsilieerde syfers het kaartjieverkope met 10,99% toegeneem en die Rand-waarde van kaartjieverkope met 19,84%. Meer as 3 000 kunstenaars het opgetree, en meer as 600 mense van Stellenbosch is deeltyds gedurende die fees in diens geneem.

Nou verskuif die klem na die afhandeling van 'n volhoubaarheidsplan vir die Woordfees. Toyota het as naamborg sy steun vir die volgende drie jaar aan die fees toegesê. Die 21ste Toyota US Woordfees word van 6 tot 15 Maart 2020 aangebied. Dié belegging sal nie net broodnodige finansiële verligting bring nie, maar dien ook as 'n mosie van vertroue wat ander borge kan aanmoedig om sowel die fees as die kunste in die algemeen te ondersteun.

Die WOW- (Woorde Open Wêrelde-)projek – 'n inisiatief wat onder die Woordfees-sambrel val – het in Januarie en Februarie skrywers en outeurs na 145 skole in die Wes-, Oos- en Noord-Kaap geneem en sodoende 17 231 leerders en 298 onderwysers bereik. Boonop is ons dankbaar teenoor Sanlam, die naamborg van die Sanlam WOW Spelfees, wat ook hulle finansiering vir die volgende drie jaar hernu het.

Die US Koor, wat steeds boaan die Interkultur-ranglys vir amateurkore is, het 'n nuwe CD by die Woordfees bekend gestel. 'n Kort nasionale toer met vertonings in Johannesburg, Pretoria, Soweto, Sasolburg en Potchefstroom word vir September beplan.

1.19 Maties Sport

Die FNB Maties het die FNB **Varsitybekertitel** ingeoes nadat hulle die FNB UP-Tuks op 15 April by die Danie Craven-stadion met 34-12 in die stof laat byt het. Dit is Maties se tweede agtereenvolgende en vyfde algehele Varsitybekertitel. Die FNB Maties Young Guns het ook hulle tweede agtereenvolgende titel gewen toe die span met 'n telling van 32-22 met die FNB NWU Young Guns afgerekken het. Die aanwysing van Chris Smit en Edwill van der Merwe as onderskeidelik speler en agterspeler van die toernooi het die kroon gespan.

Mnr Jerry Laka, Maties Sport se direkteur van steundienste, is verkies tot sekretaris-generaal van die **Konfederasie van Universiteits- en Kollegesportverenigings** (KUKSA) se uitvoerende komitee vir die tydperk 2019–2022. KUKSA bestaan uit die nasionale universiteits- en kollegesportverenigings van die lande in Afrikasone VI, naamlik Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Mosambiek, Namibië, Suid-Afrika, Swaziland, Zambië en Zimbabwe. Die organisasie se hoofdoel is om sport aan universiteite en kolleges in die streek te koördineer en te ontwikkel, en die tweejaarlike KUKSA-spele te organiseer.

Die US se Coetzenburgsportkompleks is as die beste skofvenue vir die **Absa Cape Epic 2019** aangewys. Skof 5 – die sogenaamde "koninginskof" – het op Vrydag 22 Maart hier geëindig. Ook skof 6 is die Saterdag by Coetzenburg gehou voordat die 1 200 bergfietsryers Sondagoggend weggetrek het vir die uitmergelende bergfietsskopwedren tot by Val de Vie-landgoed buite die Paarl.

Die **Suid-Afrikaanse nasionale kampioenskapsbyeenkoms vir atlete met fisiese gestremdhede** in Maart het ook by Coetzenburg plaasgevind. Verskeie Maties Parasport-veldatlete het Afrikarekords in hulle items opgestel: Reinhardt Hamman in spiesgooi (T38), Jean Joubert in gewigstoot (F64) en Fabian Michaels in diskus (F35). Die US-student Kerwin Noemdo (T46) is die nuwe Afrikarekordhouer in gewigstoot en het boonop 'n Suid-Afrikaanse rekord in diskus in sy klas opgestel. Charné Felix (T44) het die Afrikarekord in die 100 m laat spat, terwyl rolstoelatleet Brandon Beach (T51) Afrikarekords in sowel die 200 m as 400 m opgestel het. Paralimpiese staatmakers Zanele Situ, Anika Pretorius, Dyan Buis en Charl du Toit het almal kwalifiserende A-tye ter voorbereiding vir die internasionale para-atletiekkampioenskapsbyeenkoms later vanjaar behaal. Maties-parafietsryers Jonathan Pellow-Jarman (C4) en Tareeq Adams (T2) het albei in hulle onderskeie kategorieë goud gewen in die padwedren en tydtoetse. Jonathan is 'n US-student. Nog 'n Maties-parafietsryer, Toni Mould, is vir die nasionale span gekies.

Die beste Maties-presteerdeerder met 'n rits uitmuntende uitslae by die **nationale swemkampioenskapstoernooi** was die paraswemmer Christiaan Sadie, wat ook by die Statebondspele 'n silwer medalje gewen het. Hy het in nie minder nie as vier items vir die internasionale paraswemkampioenskapstoernooi gekwalificeer en sy plek op die wêreldranglys tot nommer 1 in die 50 m-vryslag en 200 m-individuele wisselslag, en nommer 2 in die 50 m-vlinderslag

verbeter. Hendri Herbst, Paralimpiese medaljewenner van 2012, het ook vir die internasionale toernooi in die 50 m-vryslag gekwalifiseer.

Maties Atletiek het in April 'n suksesvolle **USSA-atletiekkampioenskapstoernooi** by die opgeknapte Coetzenburgstadion aangebied. Maties het 14 medaljes gewen – sewe goud, drie silwer en vier brons – en een plek opgeskuif om vanjaar vierde te eindig. Ons USSA-kampioene is Justine Palframan (200 m en 400 m), Gardeo Isaacs (400 m), Breyten Poole (hoogspring), Jesse Perez (tienkamp) en Valco van Wyk (paalspring). Die Maties se 4 x 400 m-aflosspan het ook goud gewen. Daarbenewens het Isaacs in Maart by albei Varsity-atletiekbyeenkomste in die 400 m uitgeblink. Sy wentyd van 45,7 sekondes het hom die titel van *victor ludorum* by die byeenkoms in Potchefstroom besorg.

1.20 Kliëntediens

Die Kontak- en Kliëntedienssentrum vervul steeds 'n kernrol om te sorg dat alle navrae hanteer en/of na die regte US-omgewing verwys word. Dít geskied op 'n professionele, kliëntgerigte manier.

Die Sentrum werk proaktief met studente-impakomgewings saam om uitnemende diens te lewer en ons institusionele waardes prakties uit te leef. Kontak en Kliëntediens ondersteun ook US-werwingsaktiwiteite.

Gedurende die eerste drie maande van 2019 het die Sentrum meer as 64 800 kontaksessies hanteer, waarvan sowat 52% met die voorname studentemark verband gehou het. Kontaksessies het ingesluit persoonlike gesprekke by die inligtingstoonbank, telefoonoproep, e-posse en intydse kletssessies ('n webgebaseerde funksie op www.maties.com). Ongeveer 75,9% van kliënte het verkieks om in Engels bedien te word, 22,6% in Afrikaans, en 1,5% in Xhosa of Zoeloe.

TEMA 2 : 'n TRANSFORMERENDE STUDENTE-ERVARING

Ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) lui soos volg oor **'n transformerende studente-ervaring**: "Met hierdie voorneme wil ons toesien dat die US toeganklik is vir kwalifiserende studente uit alle agtergronde, met inbegrip van studente wat hindernisse vir deelname aan universiteitsonderwys ervaar. Ons beskou dit as 'n reis – van ons eerste kontak met voorname studente totdat hulle afstudeer en die rol van alumni vervul." Dit behels ook "die voorsiening van groeigeleenthede aan alle voor- en nagraadse studente, wat insluit leiding, steun en dienste deur die US om studentesukses te verseker".

2.1 Nagraadse registrasies

Die registrasietydperk vir nuwe magister- (thesis) en doktorale studente het op 29 Maart gesluit.

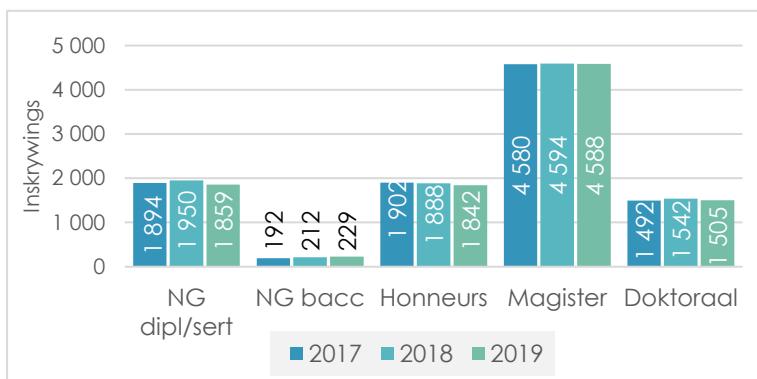
Die figuur hieronder toon die totale getal nagraadse inskrywings vir 2019 teenoor dié teen die einde van Maart 2017 en 2018. Aangesien inskrywingsbeplanning op die Junie-inskrywingstatistieke gegrond is, word die inskrywings vir Junie 2017 en 2018 ook aangedui.

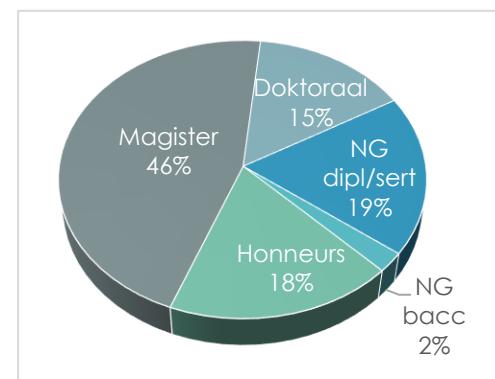
Figuur 12: Nagraadse inskrywings, 2017–2019

Die Maart-syfer vanjaar toon 'n afname van 1,6% teenoor verlede jaar. In 2017 het nagraadse inskrywings van Maart tot Junie met 2,5% toegeneem, en met 3,1% in die ooreenstemmende tydperk in 2018, so 'n soortgelyke toename word tot en met Junie vanjaar verwag.

Wanneer dit aan die hand van kwalifikasietype beskou word, is nagraadse inskrywings vir die tydperk 2017–2019 soos in die figuur links onder, met 'n verdere uitbeelding van die verspreiding in 2019 regs.

Figuur 13: Nagraadse inskrywings volgens kwalifikasietype, 2017–2019

Figuur 14: Verspreiding van nagraadse kwalifikasietypes, 2019

Die getal magisterinskrywings in 2019 is vergelykbaar met dié in 2017 en 2018, terwyl inskrywings vir nagraadse diplomas/sertifikate (-4,7%), honneursgrade (-2,4%) en doktorsgrade (-2,4%) effens afgeneem het.

[Klik hier](#) vir die volledige verslag oor nagraadse inskrywings soos op 29 Maart.

2.2 Studentefinansiering

Die aankondiging van die nuwe beursskema van die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding (DHO) het verligting gebring vir universiteite se eie finansieringsbegrotings. Die nuwe beurs voorsien ten volle gesubsidieerde finansiering vir studente uit huishoudings met 'n gesamentlike bruto inkomste van tot R350 000 per jaar, welke besonderhede deur die Nasionale Finansiëlehelpskema vir Studente (NSFAS) beoordeel en nagegaan word. Die US se getal studente in finansiële nood (d.w.s. wie se gesinne R122 000 en minder per jaar verdien) het toegeneem van 855 in 2017, wat destyds deur NSFAS gefinansier is, tot **2 737 in 2019**, wat nou deur die nuwe DHO-model gefinansier word.

Die jaarlikse huishoudelike inkomstedrempeI van R350 000 is slegs van toepassing op nuwelingstudente vanaf 2018. Studente wat voor 2018 begin studeer het, kom in aanmerking vir 'n toelaag volgens die vorige drempel van R122 000 en is boonop onderworpe aan 'n finansieringsperk. Sien die tabel hieronder vir inligting oor US-studente wat die afgelope drie jaar deur NSFAS en/of die DHO gefinansier is.

Jaar	Getal gefinansierde studente (NSFAS en/of DHO)	Totale geraamde bedrag
2017	855	R52 miljoen
2018	2 395	R224 miljoen
2019	2 737	R272 miljoen

Tabel 1: Getal ontvangers van die nuwe DHO-beurs (wat ander NSFAS-bestuurde beurse uitsluit)

DHOO-beurstoeenkennings in 2019

Om sy prosesse te probeer stroomlyn, het NSFAS alle toeenkennings deur die hele hoëronderwyssektor gestandaardiseer. Die tabel hieronder toon die toeenkenningsbedrae vir 2019.

Tipe huisvesting	Tipe toeënking (per jaar)				
	Leer-materiaal (boeke/toestelle)	Lewenstoelaag (etes en toevallige uitgawes)	Huisvesting	Vervoer	Toevallige uitgawes
Universiteits-bestuurde koshuise met spyseniering	R5 000	R22 300 (beperk tot koste van drie etes/dag vir akademiese jaar)		Nie van toepassing (n.v.t.)	R2 750
Universiteits-bestuurde selfsorghuise	R5 000	R14 400	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Privaat huisvesting buite kampus (met huurooreenkoms)	R5 000	R14 400	Beperk tot koste van universiteits-bestuurde selfsorghuis	n.v.t.	n.v.t.
Studente wat tuis woon	R5 000	n.v.t.	n.v.t.	Maks R7 250 (na gelang van universiteits-beleid)	R2 750

Tabel 2: Toeenkenningsbedrae vir 2019

Let daarop dat studente in universiteitsbestuurde koshuise met spyseniering sowel as diegene wat tuis woon 'n **bykomende** kontanttoelaag van **R2 750 per maand** sal ontvang om persoonlike items mee te koop. Studente in universiteitsbestuurde selfsorghuise en privaat huisvesting buite kampus ontvang 'n lewenstoelaag van R14 400 per jaar, wat vir kos en ander toevallige uitgawes gebruik kan word.

Elektroniese oorbetaling van NSFAS/DHOO-toenkennings

NSFAS het universiteite aan die begin van die jaar opdrag gegee om toeenkennings voortaan maandeliks direk in studente se bankrekeninge in te betaal in plaas daarvan om soos voorheen koopons uit te reik. Die kontanttoelaes kan vir boeke, etes, reiskoste en privaat huisvesting gebruik word. Ons Sentrum vir Voorgraadse Beurse het gedurende die eerste twee maande meer as 6 000 van hierdie oorplasings met die hand verwerk weens 'n gebrek aan stelselsteun. Ná die installering van 'n rekenaarprogram om toeenkennings elektronies te laai, kan beursbeamptes egter nou binne drie dae 5 000 toeenkennings oorbetaal.

Vereffening van historiese skuld van studente met voortgesette NSFAS-finansiering

Die DHOO het in Maart 'n bykomende R967 miljoen aan NSFAS toegeken om 52 514 NSFAS-studente se historiese universiteitskuld te vereffen.

Historiese skuld is geld wat verskuldig is aan 'n universiteit deur senior studente wat steeds vir NSFAS-finansiering in aanmerking kom, in die akademiese jaar 2018 geregistreer het en volgens die vorige jaarlikse huishoudelike inkomstedrempe van R122 000 gefinansier is. Die NSFAS-steun wat aan hierdie studente voorsien is, was onderworpe aan 'n finansieringsperk, want die beleid het daarop staatgemaak dat huishoudings self ook sou bydra. In baie gevalle was die bystand nie genoeg om die werklike klasgeld en ander studiekoste te dek nie, en het die studente dus in groot skuld by hulle instellings verval.

Nadat universiteite versoek is om geouditeerde eise vir die vereffening van hierdie historiese skuld in te dien, het die US 'n eis van R29 432 909 voorgelê. Sien die tabel hieronder vir besonderhede.

Jaar	Getal studente	Bedrag
2018 (bygewerk)	586	R12 629 261
2019	404	R16 803 648
Totaal	990	R29 432 909

Tabel 3: Statistieke van US-studente met historiese skuld, soos ingedien vir vereffening

Studente wat vir NSFAS in aanmerking kom, is in 2018 en 2019 toegelaat om te registreer mits hulle 'n skulderkenningsvorm onderteken.

Ikusasa-finansiëlehulpprogram vir studente (ISFAP)

Die ISFAP-proef is in 2017 van stapel gestuur ná 'n aanbeveling deur 'n ministeriële taakgroep wat aan 'n finansieringsmodel vir studente in die arm en "ontbrekende middel"-inkomstekategorie gewerk het. Die program, wat op 'n openbare/privaat vennootskap berus, beoog om gradueringsyfers én daaropvolgende indiensneming te verhoog in beroepe waarna daar 'n groot vraag bestaan.

Benewens volkostefinansiering vir die volle duur van voorgraadse studie, sluit die ISFAS-model ook 'n bestuurde program van aanvullende studentesteu in om die moontlikheid van studiesukses te versterk. Programbestuurders is gewerf en aangestel om die steunprogramme te administreer. Hierdie bestuurders word 50/50 deur ISFAP en elke proefuniversiteit gefinansier.

Die tabel hieronder bied 'n oorsig van die getal ISFAP-beursontvangers per studieprogram by die US, en die geldwaarde van die ISFAP-belegging.

Kohort ontvangers	Program	Totale ontvangers per program	Totale bedrag
Eerstejaars in 2018 (eerste inname)	BRek	37	
	Blng	59	
	MB,ChB	37	
Totaal vir 2018		133	15 329 889
Tweedejaars in 2019 (terugkerend)	BRek	33	
	Blng	42	
	MB,ChB	35	
Totaal		110	13 350 834
Eerstejaars in 2019 (nuwe inname)	BRek	16	
	Blng	37	
	MB,ChB	0	
Totaal		53	6 432 674
Totaal vir 2019		163	19 783 508

Tabel 4: ISFAP-beursontvangers per studieprogram by die US, en geldwaarde van beurse

US-werwingsbeursprojek

Die werwingsbeursprojek is een van die US se vernaamste werwingstrategieë om toppresteederstudente uit die bruin, swart Afrikaan-, Indiërs- en Asiër- (BSIA-) bevolkingsgroepe te lok. Altesaam **677 toppresteerders** het in 2019 'n **werwingsbeurs** ontvang wat hulle klasgeld dek.

Tog kan die stelselmatige afname in finansiering in die nabye toekoms die ondergang van hierdie verdienstelike beursprojek beteken. Hoewel die nuwe DHOO-finansieringsmodel vir studente in finansiële nood 'n positiewe impak op die beskikbare jaarbegroting vir werwingsbeurse sal hê omdat dit klasgeld óók dek, sal 'n nuwe strategie vir die werwing van BSIA-toppresteederstudente ontwikkel moet word.

Die tabelle hieronder toon die verspreiding van werwingsbeurstoeekennings tussen fakulteite en volgens bevolkingsgroep vir 2018 en 2019.

Fakulteit/ inisiatief	2018				2019			
	Toegeken	Aanvaar	Geregistreeer	Registrasiekoers*	Toegeken	Aanvaar	Geregistreeer	Registrasiekoers*
AgriWet	81	63	36	57%	65	59	28	47%
EBW	439	343	195	57%	330	286	120	42%
FGGW	251	218	167	76%	275	249	170	68%
Ingenieurswese	256	200	136	68%	230	209	105	50%
Lettere & SW	107	107	94	87%	159	150	114	72%
Natuurwet	222	182	95	52%	159	148	66	45%
Opvoedkunde	31	28	23	81%	37	31	24	77%
Regsgeleerdheid (LLB)	58	46	42	91%	65	56	39	70%
Teologie	4	4	4	100%	3	3	4	100%
SciMathUS			4				7	
Totaal	1 489	1 191	796	66,8%	1 323	1 191	677	57%

Tabel 5: Werwingsbeurstoeekennings en -registrasies per fakulteit vir 2018 en 2019

* Die registrasiekoers is bereken deur die getal registrasies deur die getal aanvaarde beurse te deel.

Fakulteit/ inisiatief	Bevolkingsgroep									
	Asiër		Swart Afrikaan		Bruin		Indiër		Totaal	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
AgriWet		1	20	9	14	16	2	2	36	28
EBW	1	3	59	22	99	68	36	27	195	120
FGGW	1	2	80	82	67	68	19	18	167	170
Ing	1	1	46	33	71	51	18	20	136	105
Lettere & SW	2	2	15	24	71	85	6	3	94	114
Natuurwet	4	1	23	20	53	36	15	9	95	66
Opvoedkunde			3	1	20	23			23	24
Regsgeleerdheid (LLB)			12	9	28	25	2	5	42	39
Teologie					4	4			4	4
SciMathUS			1	1	3	6			4	7
Totaal	9	10	259	201	430	382	98	84	796	677

Tabel 6: Werwingsbeursverspreiding volgens bevolkingsgroep vir 2018 en 2019

Die Vlakte-beursontvangers vir 2019 aangekondig

'n Verdere vyf begunstigdes van die US se Die Vlakte-beursskema is in April aangekondig. Sedert die skema vier jaar gelede tot stand gebring is, het **31 studente** beurse ter waarde van **R1,36 miljoen** ontvang.

Die Vlakte was 'n buurt in Stellenbosch-middedorp, reg by ons kampus, waar inwoners in die 1960's ingevolge die Groepsgebiedewet onder dwang verwyder is. Toe ek in 2015 Rektor geword het, het ek aangekondig dat die Universiteit 'n beursfonds vir slagoffers en hulle nasate sou stig.

Tot en met vyf beurse word jaarliks toegeken aan aansoekers wat self in die gebied gewoon het, of hulle kinders of kleinkinders. Huidige en voor nemende voorgraadse studente sowel as diegene wat

vir 'n eerste nagraadse program registreer, kan aansoek doen. Aansoekers wat nie meer in die Stellenbosch-omgewing woon nie, maar kan bewys dat hulle ouers of grootouers deur die uitsettings geraak is, word ook oorweeg. Akademiese vordering is 'n voorvereiste om die beurs te behou.

2.3 Studentehuisvesting

Die voorsiening van goeie, toeganklike en veilige studentehuisvesting wat bevorderlik is vir studie is noodsaaklik vir die sukses van ons studente, veral dié uit arm omstandighede. Die DHOO het onlangs die besondere belang van huisvestings- en reistroelaes onderstreep, en alle openbare instellings gevra om data in dié verband te voorsien. Instellings is spesifiek versoek om inligting te verstrek oor die tipe huisvesting wat hulle voorsien, die getal beskikbare beddens, die gepaardgaande koste, en die afstand vanaf die kampus.

Die US voorsien tans kampushuisvesting aan 6 637 studente op ons Stellenboschkampus, en 1 361 op ons Tygerbergkampus.

Omdat die vraag die aanbod oorskry, vervul privaat verskaffers van buitekampushuisvesting 'n kernrol om in die al hoe groter behoeftte te voorsien. Tog is slegs vyf verskaffers tans ooreenkomstig die Beleid oor Minimum Norme en Standaarde vir Studentehuisvesting by Openbare Universiteite by die US geakkrediteer, wat 1 466 bykomende beddens voorsien. Universiteitsgeakkrediteerde studentehuisvestingsverskaffers is veral belangrik om 'n heenkome te bied vir US-studente wat deur NSFAS en die nuwe DHOO-finansieringsmodel ondersteun word. Dit is waarom die Universiteit dringend die getal geakkrediteerde verskaffers in die omgewing van sowel Stellenbosch- as Tygerbergkampus moet uitbrei.

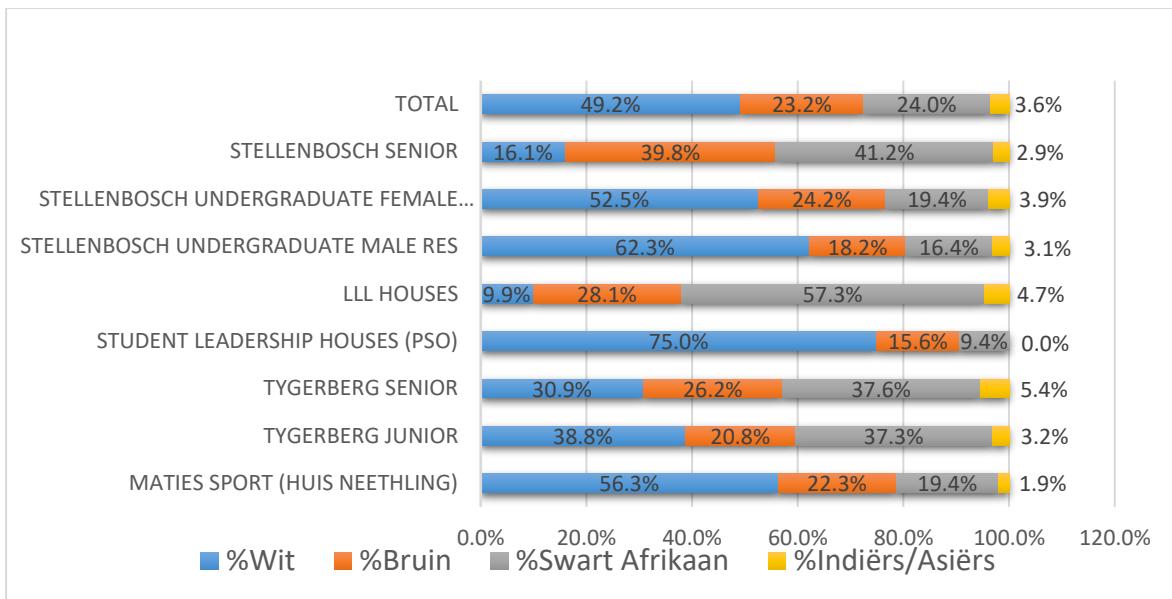
NSFAS- en DHOO-gefinsioneerde studente in universiteitskoshuise kom in aanmerking vir die werklike huisvestingskoste wat die instelling hef. Diegene in universiteitsbestuurde/-geakkrediteerde huisvesting buite die kampus is beperk tot die maksimum koste van gelykstaande universiteitshuisvesting. Kwalifiserende studente met 'n huisadres binne 'n omtrek van 30 km vanaf die universiteitskampus sal oor die algemeen nie vir 'n huisvestingstoelaag oorweeg word nie, terwyl gefinansioneerde studente in privaat huurbewusing wél daarvoor in aanmerking kan kom.

Die algehele huisvestingsvermoë vir 2019 word in die tabel hieronder uiteengesit.

Universiteitskoshuise	Getal beddens	Prys	Afstand vanaf kampus	Vervoerkoste
Stellenboschkampus	6 637	R38 550–R46 900	Nie van toepassing (n.v.t.)	n.v.t.
Tygerbergkampus (45 km vanaf Stellenboschkampus)	1 361	R29 330–R52 420	n.v.t.	n.v.t.
TOTAAL	7 998			
US-geakkrediteerde privaat huisvesting	Getal beddens	Prys	Afstand vanaf kampus	Vervoerkoste
Nooitgedacht A	230	R46 000 per jaar	1,2 km	Pendeldiens van 07:00 tot 17:00 ingesluit by prys
Nooitgedacht C	224	R46 500–R83 900 per jaar	1,2 km	Dag- en beperkte aandpendeldiens ingesluit by prys
AFO-studentekothuise	20	R38 500–R49 500 per jaar	1,2 km	US-kampuspendeldiens beskikbaar
Tweespruit	38	R56 280 per jaar	4,5 km	
Privaat koshuis Academia (privaat verskaffer; geen plasings deur die US)	954	R77 500–R102 000 per jaar	Op kampus	
TOTAAL	1 466			

Tabel 7: Huisvestingsvermoë 2019

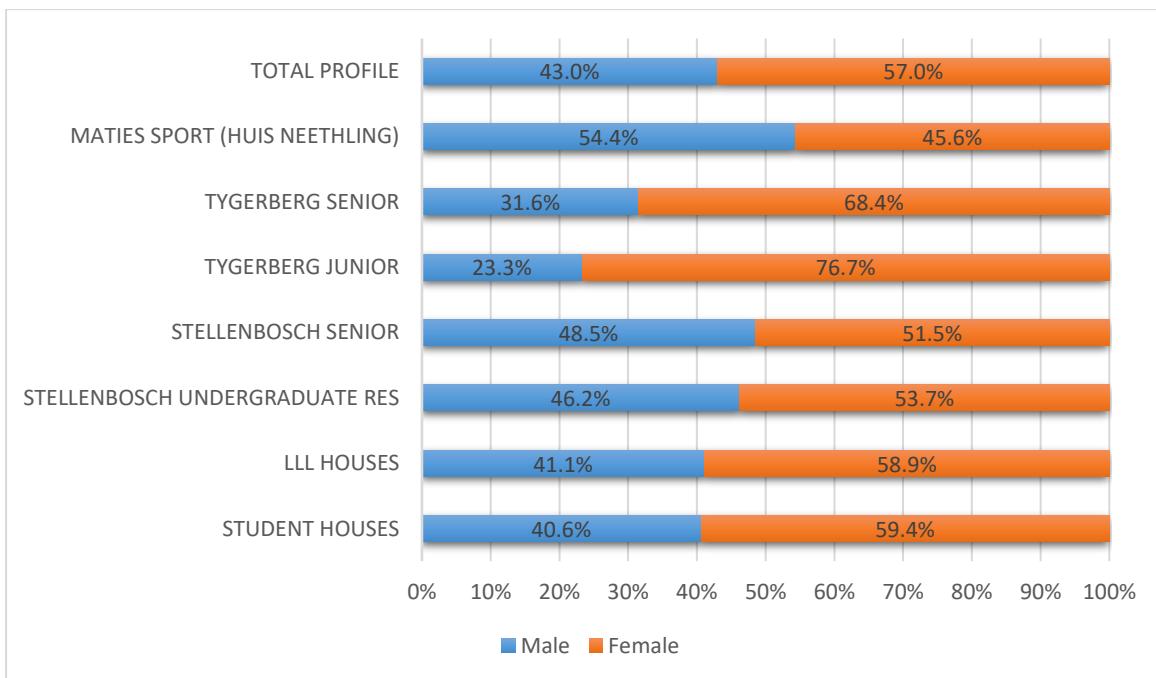
Die twee figure hieronder toon koshuisplasings volgens bevolkingsgroep en geslag.

Figuur 15: Algehele koshuisinwoning in 2019 volgens bevolkingsgroep

Die volgende tendense word opgemerk:

- Die bevolkingsprofiel in US-koshuise het oor die afgelope drie studente-innames geleidelik verander.
- Bykans die helfte (49%) van alle studente in US-huisvesting is wit, en net meer as die helfte (51%) is swart Afrikane, bruin, Indiërs en Asiërs.
- Die meerderheid studente in voorgraadse koshuise is wit, en die meerderheid in senior koshuise is swart Afrikane.
- Meer vroue- as manstudente woon in US-huisvesting, soos die volgende grafiek toon.

Figuur 16: Algehele koshuisinwoning in 2019 volgens geslag

2.4 Studentewerwing

Die span van Studentewerwing en Loopbaanadvies het in Februarie en Maart verskeie bemarkingsaktiwiteite onderneem. Dít het skoolbesoek, oueraande, loopbaanvoorligtingsessies, psigometriese assessorering en kampusinligtingsessies oor die aansoekproses ingesluit. Die span adviseurs besoek gedurende die eerste semester skole in die Wes-Kaap, Suid-Kaap, Oos-Kaap, Gauteng, KwaZulu-Natal en Limpopo. Ongeveer 45 000 leerders sal deur die skoolskakelingsprogram bereik word.

Verskillende sosiale media en webplatforms, waaronder promosievideo's, word gebruik om studente vir die US te werf. Die US-webtuiste vir voornemende studente (www.maties.com) bly die waardevolste bron van inligting oor alle wervingsverwante aspekte. Die webtuiste het in die verslagtydperk meer as 410 000 besoek ontvang en meer as 'n miljoen bladbesigtigings aangeteken. Sowat 51% hiervan was vanaf persoonlike rekenaars, en 42% vanaf slimfone. Besoekers het gemiddeld nege minute op die webtuiste deurgebring.

Die Sentrum vir Studentewerwing en Loopbaanadvies het ook op 26 Maart die Universiteit se eerste aansoekdag vir voornemende studente met die oog op 2020 aangebied.

Figuur 17: Tonele by vanjaar se eerste US-aansoekdag vir voornemende studente in Maart.

In vennootskap met Kliëntediens is 40 Loopbane@Maties-leerders met hulle aansoeke vir 2020 bygestaan. Loopbane@Maties is 'n gratis psigometriese assessoringsdiens vir graad 11-toppresteerders by aangewese skole. Dit word voorsien deur mnr Hambly Matthews, Studentewerwing en Loopbaanadvies se interne sielkundige. Assessorings word gevvolg deur terugvoersessies met leerders en ouers om individuele loopbaanvoorligting te voorsien.

2.5 US Opedag 2019

Vanjaar se Opedag vir voornemende studente het op Saterdag 23 Februarie plaasgevind. Busvervoer is tussen ons Stellenbosch- en Tygerbergkampusse beskikbaar gestel, en daar was ook 'n pendeldiens na en van Coetzenburg vir diegene wat die Departement Sportwetenskap of ons sportgeriewe wou besoek.

Figuur 18: Die Rooiplein in rep en roer op Opedag.

Meer as **8 500 senior leerders** het geregistreer om die geleentheid by te woon. Leerders, hulle ouers, opvoeders en voorligters het die geleentheid gehad om inligting oor studieprogramme direk van die onderskeie akademiese fakulteite te ontvang én om meer oor die studentelewe, koshuis- en privaat huisvesting, finansiële bystand en 'n wye verskeidenheid studentesteundienste uit te vind.

Dit was egter nie net die fakulteite wat aan Opedag deelgeneem het nie. Maties Sport het ook van hierdie bemarkingsgeleentheid gebruik gemaak om die US se unieke en opwindende sportaanbod ten toon te stel. Die Sentrum vir Studentestrukture en -gemeenskappe het 'n inligtingskiosk vir voornemende Privaatstudenteorganisasie- (PSO-)nuwelinge in Bosmanstraat gehad, en inligting oor Campus Key- en Academia-huisvesting was in die Neelsie-studentesentrum te kry. Alle universiteitskoshuise was oop om gedurende die dag besigtig te word. Die Eenheid vir Gestremdhede het 'n sessie vir studente met spesiale leerbehoeftes aangebied. Boonop het die hoofbiblioteke op ons Stellenbosch- en Tygerbergkampus rondleidings deur hulle fasiliteite aangebied.

Volgens 'n opname oor die geleentheid:

- het leerders van ál nege provinsies en ook Namibië die Opedag bygewoon, en was die meeste besoekers van die Wes-Kaap, Gauteng en KwaZulu-Natal;
- het leerders belangstelling in alle fakulteite se programmaanbiedinge getoon, en het die inligtingsessies van Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, Natuurwetenskappe, Ekonomiese en Bestuurswetenskappe, Ingenieurswese en Regsgeleerdheid veral byval gevind;
- het 97% van respondenten in graad 12 aangedui dat hulle van plan is om in 2020 by die US in te skryf; en
- het 85% van respondenten bevestig dat hulle hoogs tevrede is met die gehalte van die geleentheid.

2.6 Aansoeke vir inname 2020

Aansoeke vir 2020 het op 1 Maart 2019 geopen. Die eerste aansoekmaand duis op 'n toename in die totale getal aansoeke én in die getal aansoeke wat volledig en gereed is vir oorweging deur fakulteite.

	Aansoekjaar 2018 (inname 2019)				Aansoekjaar 2019 (inname 2020)			
Fakulteit	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal
Agri-Wetenskappe	130	75	110	315	137	60	91	288
Lettere en Sosiale Wetenskappe	526	375	526	1 427	405	458	579	1 442
Ekonomiese & Bestuurswetenskappe	964	472	690	2 126	956	418	713	2 087
Opvoedkunde	156	202	318	676	142	276	367	785
Ingenieurswese	433	292	444	1 169	454	246	444	1 144
Regsgeleerdheid	108	189	295	592	80	260	321	661
Geneeskunde & Gesondheids wetenskappe	462	773	1 276	2 511	905	905	1 351	3 161
Natuurwetenskappe	241	223	297	761	286	174	310	770
Teologie	8	5	11	24	6	9	7	22
Groottotaal	3 028	2 606	3 967	9 601	3 371	2 806	4 183	10 360

Tabel 10: Aansoeke per fakulteit in 2018 en 2019 oor die tydperk 1–31 Maart

Daar was tot dusver ook 'n styging in die getal bruin, swart Afrikaan-, Indiërs- en Asiërs- (BSIA-)aansoekers.

	Aansoekjaar 2018 (inname 2019)				Aansoekjaar 2019 (inname 2020)			
Bevolkingsgroep	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal
Asiërs	26	17	26	69	19	24	26	69
Swart Afrikaan	309	1 215	2 044	3 568	584	1 596	2 437	4 617
Bruin	285	377	594	1 256	331	433	539	1 303
Indiërs	121	131	160	412	198	106	185	489
BSIA-totaal	741	1 740	2 824	5 305	1 132	2 159	3 187	6 478
Wit	2 251	830	1 083	4 164	2 184	617	942	3 743
Geen aanduiding	36	36	60	132	55	30	54	139
Groottotaal	3 028	2 606	3 967	9 601	3 371	2 806	4 183	10 360

Tabel 11: Aansoeke per bevolkingsgroep in 2018 en 2019 oor die tydperk 1–31 Maart

2.7 Internasionale studentewerwing

In pas met die strategiese raamwerk vir internasionalisering aan die Universiteit Stellenbosch, het die US Internasionaal sy aktiwiteite uitgebrei om 'n groter getal internasionale studente van 'n meer diverse groep lande te werf. Die doel is om die internasionaliseringservaring by die US self te versterk en die langtermynvolhoubaarheid van in- en uitwaartse mobiliteitsprogramme te verseker.

Na aanleiding van 'n inisiatief van die Fakulteit AgriWetenskappe het die US 'n vennootskap aangegaan met StudyInternational.com, 'n organisasie in die Verenigde Koninkryk, om 'n werwingsbemarkingsveldtog onder voornameerde internasionale studente van stapel te stuur. Op dié platform kan internasionale studente deur universiteite en kursusse wêreldwyd soek na die instelling en program wat die beste by hulle vaardighede en vereistes pas. Die vennootskap behels die publikasie van hoofartikels op die StudyInternational.com-webtuiste om onontginde studentemarkte, veral Meksiko, Saoedi-Arabië, Indië, Brasilië, Peru en Chili, te bereik. Die [eerste](#)

hoofartikel het oor die studentelewe en akademiese ervaring aan die US gehandel. Die tweede een het inligting oor ons graadprogramme voorsien, met die klem op voornemende studente uit die Verenigde State, Brasilië, Peru, Colombia, Chili, Meksiko, Saoedi-Arabië, die Verenigde Arabiese Emirate, Indië (vier provinsies), China (kusprovincies), Singapoer, Egipte, Ghana, Kenia, Uganda, Kameroen, Duitsland, Frankryk, Verenigde Koninkryk en Ierland.

Die veldtog duur nog tot 12 Augustus. Bykans 400 000 mense het tot dusver ons artikels gelees, en meer as 14 000 deurklikke na www.sun.ac.za is aangeteken. US Internasional het ook nagenoeg 100 direkte navrae deur die "Call to action"-blad ontvang.

Daarbenewens het US Internasional in 'n afsonderlike inisiatief met 'n hernude werwingsveldtog in die **Namibiese** mark begin. Dít maak deel uit van die US se strewe om sy voetspoor in die res van Afrika te vergroot. Te midde van vrae oor toegang tot huisvesting, die vereiste van 'n Suid-Afrikaans geregistreerde mediese fonds, en toegang tot die MBChB- en Fisioterapie-programme, is daar steeds groot belangstelling om op Stellenbosch te studeer.

2.8 Internasionale studente in nie-graadprogramme

Study Abroad-studente in nie-graadprogramme is belangrik, want hulle help finansier uitwaartse programme vir US-studente. US Internasional skakel met instellings in die Verenigde State met sterke Study Abroad-programme, sowel as met onderwysverskaffers soos die Amerikaanse Instituut vir Buitelandse Studie (AIFS). Daarbenewens gaan US Internasional voort met samesprekings met Experimento Intercâmbio Cultural om die US 'n Study Abroad-voorkeurbestemming vir Brasiliaanse studente te maak. Ons sal ook die organisasie se eerste Afrikabestemming wees. Joe Warren, Koördineerder: Internasionale Onderwysprogramme, het Experimento op 18 April in São Paulo ontmoet.

US Internasional se Global Education Centre (GEC) het 'n inisiatief met SKEMA-bestuurskool van stapel gestuur om 'n voorgraadse Study Abroad-program vir hulle studente te ontwikkel. SKEMA, wat die US op 2 April besoek het, het kampusse in Lille, Sophia Antipolis en Parys (á l drie in Frankryk), Raleigh (Verenigde State), Suzhou (China) en Belo Horizonte (Brasilië), en wil graag 'n tipe kampus in Afrika vestig. Om mee te begin, beplan SKEMA om 'n eerste groep studente in die eerste semester van 2020 hierheen te stuur.

Studentemobiliteit 2019 (eerste semester)

Uitwaartse semesteruitruilprogramme		Inwaartse semesteruitruilprogramme			
Bestemming	Getal studente	Land van oorsprong	Getal studente	Gasheerfakulteit	Getal studente
België	5	Australië	1	AgriWetenskappe	18
Brasilië	1	Oostenryk	2	Lettere en Sosiale Wetenskappe	58
Kanada	1	België	20	Ekonomiese en Bestuurswetenskappe	38
Finland	1	Brasilië	2	Ingenieurswese	10
Frankryk	3	China	2	Regsgelerheid	3
Duitsland	13	Tsjeggesie Republiek	1	Natuurwetenskappe	18
Italië	4	Denemarke	3	Teologie	5
Maleisië	1	Finland	6		
Nederland	11	Frankryk	14		
Noorweë	2	Duitsland	48		
Swede	2	Italië	2		
Switserland	4	Japan	2		
Verenigde State	5	Meksiko	1		
		Noorweë	5		
		Rusland	1		
		Singapoer	1		
		Slowenië	1		
		Spanje	2		

	Swede	2
	Switserland	4
	Taiwan	1
	Nederland	15
	Turkye	1
	Verenigde Koninkryk	1
	Verenigde State	12
TOTAAL	53	TOTAAL
		150

Tabel 8: Studentemobiliteit in die eerste semester van 2019

Kort akademiese programme vir internasionale studente

Die GEC het ook in die verslagtydperk die volgende ses kort programme in samewerking met internasionale studente se tuisinstellings aangebied, benewens die 81 Study Abroad-semesterstudente en 44 geaffilieerde studente wat hier was vir 'n kort navorsingsbesoek.

Instelling	Onderwerp	Fakulteit/ departement/ eenheid	Studente	Weke
Linnaeus-universiteit, Swede	Sportwetenskap	Sportwetenskap	5	3
Northwestern-universiteit, Verenigde State	Openbare Gesondheid en Ontwikkeling in Suid-Afrika	Lettere en Sosiale Wetenskappe	14	12
Universiteit van Pardubice, Tsjechiese Republiek	Taal en Kultuur	Lettere en Sosiale Wetenskappe	8	1
Vrije Universiteit Brussel, België	Sportwetenskap	Sportwetenskap	11	3
Christopher Newport-universiteit, Verenigde State	Leierskap vir Maatskaplike Geregtigheid	US Internasional & FVZS Instituut	16	3
Universiteit van Georgia, Verenigde State	Sosiologie en Internasionale Sake	US Internasional	26	4

Tabel 9: Kort akademiese programme vir internasionale studente in die eerste semester van 2019

2.9 US/KU Leuven-dinksrum

Die US – deur die FVZS Instituut vir Studenteleierskapsontwikkeling – neem steeds geesdriftig deel aan die US/KU Leuven-dinksrum. Die dinksrum maak deel uit van die aanvanklike voorkeurvennootskap tussen die twee universiteite en bied toppresteerdsterudente 'n proefondervindelike leerervaring oor kultuur- en landsgrense heen. Sodoende word hulle toegerus met die vereiste vaardighede vir sukses in interdissiplinêre navorsing én as burgers van 'n onderling verbonde wêreld. Vanjaar se dinksrum, reeds die vyfde aflewering van dié geleentheid, handel oor die tema **"Gesondheid en welstand – die toekoms van gesondheidsorg"**. Die 33 deelnemers van albei instellings en uit alle fakulteite voer dus kritiese gesprekke oor die impak van (on)gesonde wêreldburgers.

Die Leuven-deelnemers het die US gedurende die verslagtydperk vir 'n intense fokusgroepweek besoek. Die studente sal nog heeljaar aan hulle groepnavorsingsprojekte werk, wat uiteindelik in Desember in Leuven uitgestal sal word. Die US-dinksrumbeheerkomitee doen ook tans aansoek om ko-kurrikulêre erkenning op die Stellenbosch-deelnemers se akademiese transkripte.

2.10 Die ontwikkeling van studenteleiers en mentors

Die US is ernstig daaroor om omvattende steudienste aan ons ganse studentegemeenskap te voorsien. Dít strook met ons verbintenis om 'n pasgemaakte studente-ervaring te bied wat as katalisator vir transformasierigerige verandering en groeigeleenthede vir alle voor- en nagraadse studente dien.

Die Studenteraad (SR) en Tygerbergstudenteraad (TSR) het in Februarie en Maart 'n spanbouoefening bygewoon om beter verhoudings tussen lede aan te moedig. Die program is

ontwerp om studenteleiers kreatief te laat dink en in die strewe na gemeenskaplike doelwitte te verenig.

Die Afdeling Studentebestuur het in dieselfde tydperk konsultasiesessies met die SR en TSR gehad. Die konsultasies geskied kwartaalliks om oor die prestasie van portefeuilles te besin.

Studentebestuur maak ook van dié geleentheid gebruik om die studenteleiers se welstand en akademie te evalueer en sodoende enige areas vir bystand uit te wys.

Studentebestuur het op 7 Maart sy eerste **Studenteparlement**-toekenningsplegtigheid aangebied om lede vir hulle diens en bydraes gedurende hulle ampstermyne te bedank. 'n Week later het die Studenteparlement op ons Stellenboschkampus sy eerste sitting ná die verkiesing van bestuurslede gehad. Die byeenkoms was ook 'n geleentheid om die Speaker in te huldig. Die Tygerbergstudenteparlement het op 4 April vir sy eerste sitting van die jaar byeengekom.

Op 16 Februarie het Studentebestuur hulle in die Paarl by die **uitvoerende komitee van die Ingenieurswesestudenteraad** aangesluit vir 'n opleidingsessie wat deur lede van die uitvoerende komitee self sowel as Studentebestuur se Thulani Hlatswayo gefasiliteer is. Die Kookrikulumkantoor het onder meer ook 'n sessie oor "leer en afleer in leierskap" aangebied. Hierdie tipe gesamentlike fasilitering help bou vermoë uit.

En op 10 April het die Universiteit se Afdeling Finansies 'n beurt gekry om hulle vaardighede oor te dra toe hulle 'n finansiesopleidingsessie vir die **Verenigingsraad** aangebied het.

Boonop het 'n aantal studenteliggrome in die verslagtydperk baat gevind by opleiding deur die Kookrikulumportefeuille in die Sentrum vir Studenteleierskap en -strukture. Veertien studenteklustersameroepers het individuele opleiding ontvang, 30 **hoofmentors** het aan 'n groepsessie deelgeneem, en 'n groep **Sportwetenskapstudente** het 'n werksessie oor sportafrigting bygewoon. 'n Opleidingsessie oor doelgerigte gesprekke as opvoedkundige strategie is ook vir **koshuishaofde** aangebied.

Ná die suksesvolle verwelkomingsprogram aan die begin van die jaar het die klem verskuif na nuwelinge se oorgang om aan hulle nuwe omgewing gewoond te raak. **Koshuishaofde** en **mentors** is opgelei om die nodige ondersteuning met hierdie oorgang te bied. Altesaam 222 mentors het ook om ko-kurrikulêre akkreditasie vir die BeWell-mentorprogram aansoek gedoen.

Ons PSO- (Privaatstudenteorganisasie-)kantoor, wat as koördineringsstruktuur vir dagstudente dien, het vanjaar sowat 2 000 **nuwelinge verwelkom wat in privaat huisvesting tuisgaan**, en hulle aan die universiteitslewe bekend gestel. Nadat nuwelinge nesgeskop het, was die volgende stap om hulle ko-kurrikulêre geleenthede te bied wat die US se graduandi-kenmerke bevorder.

Die US se inisiatief Luister, Leef en Leer (**LLL**) is 'n vlagskip- residensiële ervaring vir senior studente. Die jaar het op 'n produktiewe noot vir dié program afgeskop. Studente is gedurende oriëntering by die LLL-program verwelkom, en ingelig oor wat van hulle verwag sou word. Dít was ook 'n geleentheid om huiswaardes en -riglyne neer te lê. LLL werk gedurende die eerste semester saam met die LaunchLab aan hulle IdeaSmash-veldtog. Dié veldtog beoog om wetenskap, tegnologie en innovasie met sake en entrepreneurskap te kombineer om wêreldwye uitdagings met behulp van die vermoëns van die Vierde Industriële Revolusie die hoof te bied.

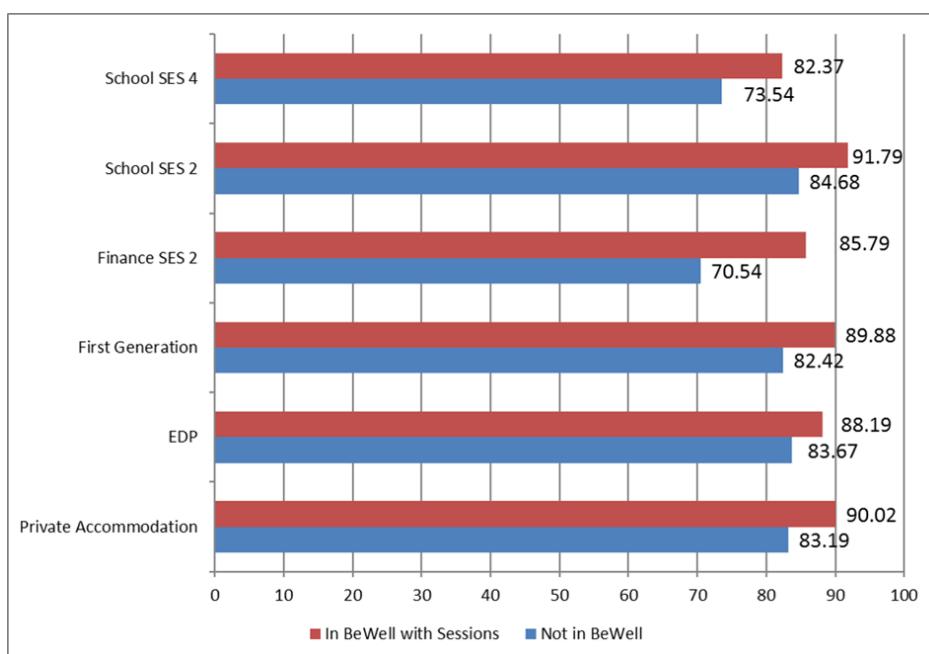
Op ons Tygerbergkampus het die tweede **verwelkoming vir MMed-studente/kliniese assistente** op 9 April plaasgevind. Die Dekaan, visedekane, die hoof van Kampussekuriteit en verteenwoordigers van die Tygerbergse Nagraadse Studenteraad het onder meer spreekbeurte gehad. Twintig van die 49 genoemde kliniese assistente het die geleentheid bygewoon en positiewe terugvoer gebied.

2.11 Mentorskap bevorder akademiese prestasie

Die US gebruik tans 587 opgeleide mentors om 3 757 eerstejaarstudente (mentees) gedurende hulle eerste ses tot nege maande op universiteit van leiding te voorsien. Die mentees behoort tot meer as

500 mentorgroepe en woon in 42 koshuise en privaat wyke op sowel Stellenbosch- as Tygerbergkampus. Mentors word ondersteun deur 'n span US-personeellede, waaronder koshuishaofde, klusterkoördineerders, Studentegemeenskappe-personeel, en die tredhouspan van die Sentrum vir Bedryfsintelligensie in die Afdeling Inligtingsoorsigbestuur. 'n Groot span van meer as 600 mense maak deel uit van hierdie enorme en unieke inisiatief, wat as die BeWell-program bekend is. Sedert die program in 2013 tot stand gebring is, het meer as 3 500 mentors meer as 20 000 eerstejaars op dié manier ondersteun.

Mentorskap word met **akademiese sukses en welstand** onder universiteitstudente verbind (Hurd et al., 2016)¹ en dít is ook hoe ons dit by die US ervaar. 'n Impakstudie is in 2018 gedoen om 'n vergelyking te tref tussen die eerstejaarprestasie van mentees wat in 2017 aan ons BeWell-program deelgeneem het en dié wat nie het nie (mentees kan kies om nie deel te neem nie). Die studie het op eerstejaarbehoudsyfers en geweegde gemiddeldes ná die eerste semester en aan die einde van die jaar gekonsentreer. Die figuur hieronder toon die eerstejaarbehoudsyfers vir BeWell-deelnemers en -niedeelnemers wat in sogenaamde kwesbare groepe val. Die deelnemers het duidelik beter as hulle niedeelnemer-eweknieë gevaa – in sommige gevalle verreweg beter.

Figuur 19: Behoudsyfers vir eerstejaardeelnemers en -niedeelnemers aan die US se BeWell-program in 2017

2.12 Eerstejaarprestasietoekenings

Die Viserekotor: Leer en Onderrig, prof Arnold Schoonwinkel, het die jaarlikse **Eerstejaarprestasietoekenings** op 10 April by Neethlingshof aangebied. Die geleentheid het erkenning verleen aan die 32 beste eerstejaarpresteerde van 2018, tesame met hulle benoemde dosente wat volgens die studente 'n beduidende impak op hulle leerervaring gehad het. Met dr Antoinette van der Merwe, Senior Direkteur: Leer- en Onderrigverryking, aan die stuur van verrigtinge, het die studente en dosente sertifikate ontvang en gelukwensings- en dankiesebriewe uitgeruil. Die gasspreker was prof Magda Fourie-Malherbe van die US se Sentrum vir Hoër en Volwasseneonderwys. Sy het die gehoor aangespoor om hulle die wêreld van die toekoms in te dink, en te besin oor die rol wat Suid-Afrikaanse universiteitsgekwalifiseerde studente kan speel om ons samelewing 'n onbekende toekoms in te lei.

¹ Hurd, N.M. & Tan, J. (2016). Natural mentoring relationships and the adjustment to college among underrepresented students. *American Journal of Community Psychology*, 57(3–4):1–12.

2.13 Eerstejaarprestasietoekennings

Die **Verlengde Graadprogram (VGP)** is 'n toegangsroete vir studente wat bykomende tyd en akademiese steun nodig het om hulle studie te voltooi. Die institusionele en fakulteitskoördineerders het in die oorsigtystyperk aan 'n projek deelgeneem om VGP-studente se suksesverhale aan die institusionele gemeenskap en VGP-studente in die algemeen oor te dra. Die US het ook op 1 Februarie die opvoedkundige sielkundige mev Thea Coetzee verwelkom, wat haar op die ondersteuning van VGP-studente sal toespits. Mev Coetzee se kontrak is vir twee jaar.

2.14 Ko-kurrikulum

Die Ko-kurrikulumkantoor het 'n [prospektus](#) uitgegee met inligting oor die veelvuldige ervaringsleergeleenthede vir studente by die US. Hierdie hulpbron is belangrik om ons studente geleenthede te help kies wat by hulle belangstellings en ontwikkelingsbehoeftes pas.

Nog 'n mylpaal is dat [programme](#) met ko-kurrikulêre erkenning nou op die SUNLearn-platform beskikbaar is. Die nodige opleiding is voorsien om implementering so vlot moontlik te laat verloop.

Die KANTOOR het ook 'n [bevoegdheidsraamwerk](#) geskep, wat hulle nou aan ander belanghebbendes beskikbaar stel. Die raamwerk maak deel uit van die opleidingsprogram vir ervaringsopvoeders, en is ook op SUNLearn beskikbaar vir dosente om binne die kurrikulum bevoegdhede aan kursuswerk toe te ken. Twee instruksievideo's (wat [hier](#) en [hier](#) te kry is) stel gebruikers aan die raamwerk bekend.

2.15 Opknappingswerk by Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese

Binnehof en masjienlaboratorium

Die opknapping van die binnehof en masjienlaboratorium by die Departement Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese het in April begin. Die opknapping, met 'n geraamde konstruksiewaarde van R16 miljoen, maak deel uit van die Kampusvernuwingsprojek en sal na verwagting teen Maart 2020 voltooi wees.

Dit bestaan uit twee fases. Fase 1 behels die vernuwing van die bestaande binnehofruimte. Werk sluit in die stofdigting van die aluminiumventilasiehortjies, 'n nuwe varslugstelsel, 'n nuwe bobaankraan van 2,5 ton en sekuriteitsverbeteringe. Sodra dit voltooi is, sal die binnehof as 'n oorspoelruimte dien vir tutoriale terwyl die nuwe masjienlaboratorium gebou word.

Figuur 20: Die bestaande binnehofruimte

Figuur 21: Die bestaande masjienlaboratorium

Fase 2 behels groot opknappings aan die bestaande masjienlaboratorium. Die werk sluit in die konstruksie van 'n nuwe tussenverdieping op die tweede vlak, vervanging van die huidige waterdigting, en opknappings van noedsaaklike dienste en werkbanke. Twee nuwe branduitgange sal ook voorsien word.

Opknapping van toilette

Hierdie projek, wat 'n geskatte R16 miljoen sal kos, bestaan uit 'n volledige herinrigting van die bestaande mans- en vrouetoilette op die eerste tot vierde verdieping van die Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese-gebou. Bouwerk sal na verwagting in die tweede helfte van die jaar begin, en sal in fases geskied om ontwigting te beperk.

2.16 Jan Mouton Leersentrum

Soos u dalk in die media gesien het, is die hoofkontrakteur vir die Jan Mouton Leersentrum, Group 5 (Edms) Bpk, onder ondernemingsredding geplaas, wat beteken dat die projek ter waarde van R256 miljoen nie meer op skedule is nie. Ons hoofagent (d.w.s. die persoon wat die US aangestel het om die projek te bestuur) het die vereiste kennisgewings ingevolge die kontrak uitgereik, en sal daarmee voortgaan sodat ons alle regte en regshulp tot ons beskikking sal hê ingeval die kontrak gekanselleer of beëindig word. Die US het sy verpligte met betrekking tot kontrakbetalings nagekom.

Fasiliteitsbestuur en die hoofagent bly in verbinding met die Group 5-bestuur en die ondernemingsreddingspraktisyens om 'n haalbare ooreenkoms te bereik om die projek aan die gang te hou. Danksy 'n onderlinge reëling tussen die ondernemingspraktisyens, Group 5 en die projekversekeraar, Lombard Versekering, is **bouwerk weer op 23 April hervat**.

Figuur 22: Die noordoostelike hoek van die nuwe gebou

Figuur 23: Suidelike aansig op grondverdieping

2.17 Gesondheidsbewustheid

Bewusmakingsinisiatiwe is 'n belangrike deel van siektevoorkoming en beter gesondheid en welstand. Die Kampusgesondheidsdiens (KGD) het in die oorsigtydperk die Koshuishoofforum as 'n platform gebruik om die aandag op die KGD-instrumente vir geestesgesondheidsifting en die program "**Oefening is Medisyne**" te vestig. Twee bydraes deur KGD-personeeldele het ook in *Die Matie* verskyn – een oor inventings vir volwassenes, en die ander oor seksueel oordraagbare infeksies, wat insluit die gebruik van voorblootstellingsprofilakse om MIV te voorkom.

2.18 Geestesgesondheid onder studente

Die verslagtydperk was 'n besige tyd vir die **Eenheid vir Psigoterapeutiese Steudienste** in Studentesake se Sentrum vir Studentevoorligting en -ontwikkeling (SSVO) – veral wat individuele psigoterapie betref. Daar was 'n drastiese toename in studente wat afsprake vir terapie wou hê. Die Eenheid het ook 'n paar studente met psigose bygestaan, en die krisisdiens was besonder besig. Konsultante moes reeds in Februarie aangestel word om die swaar werkclas te help hanteer.

Die groot aantal studente wat met geestesgesondheidsprobleme sukkel, en die erns van hulle probleme, is kommerwekkend. Ongelukkig was daar in die verslagtydperk een studenteselfdood. Die nodige steun is aan die oorledene se medestudente en US-personeellede voorsien.

Die Eenheid het verskeie psigososiale praatjies aangebied. Dit het onder meer gehandel oor krisisbestuur, kunsterapie, aanpassing by die kampuslewe, die spesifieke sielkundige uitdagings van nagraadse studente, welstandsbesinning, en inligting oor die SSVO se dienste. Die opleiding van studentevrywilligers om geestesgesondheidskrisisdiens te lewer, is ook goed op dreef.

2.19 Eenheid vir Gelykwaardigheid

Die Eenheid vir Gelykwaardigheid (EvG) werk nou beter saam met die institusionele transformasiekomitees en die Transformasiekantoor om in geval van nie-amptelike klagtes in fakulteite en afdelings in te gryp. Sewe nuwe adviespaneellede is boonop opgelei om met voorlopige ondersoeke na amptelike klagtes van onbillike diskriminasie en seksuele teistering te help.

Die EvG het sedert die begin van die jaar 11 sake van onbillike diskriminasie en teistering hanteer. Drie daarvan was amptelike klagtes, en agt nie-amptelik. Hierdie sake het gestrek van werkverwante aangeleenthede (3) tot seksuele teistering (3), onbillike diskriminasie (1), teistering (3) en viktimisasie (1).

'n **Opleidingshandleiding** vir studente word tans geredigeer. Dit handel oor geslagsdinamiek, verkragtingskultuur en seksuele teistering. Die Moniteringskomitee oor Verkragtingskultuur het sy eerste vergadering vir die jaar gehad om te besin oor die pad vorentoe om van die bevindinge van die verslag oor die beeindiging van verkragtingskultuur van 2017 te implementeer. 'n Omvattende klimaatsopname oor seksuele teistering vir studente word boonop vir Augustus beplan, en 'n aangepaste weergawe vir personeel vir aanstaande jaar. Laastens word 'n nuwe strategie tans ontwikkel om die aanhoudende struikelblokke in die implementering van *Thetha*, 'n aanlyn instrument vir die aanmelding van seksuele teistering, uit die weg te ruim.

2.20 Maties Sport

Vir Maties Sport bly dit 'n kerndoelwit dat sy studenteatlete ook studiesukses behaal. Altesaam 50 Maties Sport Hoëprestasie- (HP-)studente het in 2018 **gegradueer** en die moduleslaagsyfer vir alle HP-studenteatlete was 85%.

Die Maties Sport HP-studentekohort van 2019 sluit twee PhD-, 11 magister- en 18 honneursstudente in, 13 studente wat aan 'n nagraadse diploma of sertifikaat werk, 143 niefinalejaarstudente en 91 eerstejaars. Vanjaar is 66% van die kohort mans en 34% vroue (2018: 72% mans en 28% vroue; 2017: 78% mans en 22% vroue). Wat diversiteit betref, kom 36% van die vroue en 39% van die mans uit die bruin, swart Afrikaan- en Indiërsbevolkingsgroepe (2018: 35% vroue en 32% mans). Algehele verteenwoordiging van hierdie aangewese groepe in Maties Sport se HP-spanne is tans 38%, en die oogmerk is om dit teen 2020 tot 40% te verhoog.

Die **Maties Krieket-span** het onlangs verskeie hoogtepunte beleef, onder meer hulle sege in die Bolandliga. 'n Aantal spelers is ook vir provinsiale diens opgeroep. Kyle Simmonds, 'n lid van die Krieket Suid-Afrika-akademie, en Fritz de Beer het gereeld vir Boland op die veld verskyn, en Isma-eel Gafieldien het ook op provinsialevlak meegeding. David Bedingham het franchisekrieket vir die Kaapse Kobras gespeel. Daarbenedien het die Maties-krieketspelers Fritz de Beer, Khanya Dilima en Isma-eel Gafieldien onlangs die USSA-span by die Futures-bekertoernooi verteenwoordig. Suid-Afrika het gewen en De Beer is as speler van die toernooi aangewys.

'n Hele paar Maties **Waterpolo**-spelers is gekies om Suid-Afrika in Maart by die interkontinentale bekertoernooi van die FINA Waterpolowêreldliga in Perth te verteenwoordig. Hulle was Keegan Clark, Lwazi Madi, Jason Evezard, Georgia Moir, Hannah Calvert, Emma Joubert, Stephanie Berry en

die tuisblyreserwes Christopher Beamish, Joshua Faber en Kari Steyn. Die Maties Waterpolo-vrouespan het ook 'n silwer medalje by die nasionale klubkampioenskapstoernooi verower.

Die **Maties Basketball**-vrouespan het die Wes-Kaapse USSA-kwalifiseringstoernooi gewen deur Ikeys met 41-37 te verslaan. Die mans het in die eindstryd teen die UWK verloor met 'n telling van 54-52.

TEMA 3: DOELGERIGTE VENNOOTSKAPPE EN INKLUSIEWE NETWERKE

Hierdie kern strategiese tema word soos volg bespreek in ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#): "As deel van ons missie, het ons by die US ons bereid verklaar om die wêreld rondom ons deur samewerking te beïnvloed en te verander, en self ook verandering te omarm en daarop te reageer. Die kern van ons missie is dat wat in die wêreld gebeur ons navorsing, ons onderrig en leer sowel as ons skakeling rig, en dat wat by ons universiteit gebeur vir die wêreld van belang is. As 'n universiteit, is ons verbind tot Suid-Afrika en Afrika. Terselfdertyd is ons terdeë bewus van ons rol in en verbondenheid aan die internasionale arena. Om te inspireer én geïnspireer te word, sal die US **skakel en saamwerk met belanghebbendes, die gemeenskappe wat ons bedien, die bedryf, die regering en ons universiteitsvennote in plaaslike, streeks-, vastelands- en wêreldverband**. Ons benadering tot samewerking en skakeling strook met ons waardes, met spesifieke verwysing na respek, deernis en billikheid".

3.1 Internasionale vennootskappe

US Internasionaal gaan voort om met ons internasionale eweknieë te skakel om nuwe vennootskappe met groeigeleenthede vir die US se studente en personeellede te ondersoek en te skep.

Besoekde deur verteenwoordigers van instellings wat bande wil bou

Februarie	Nasionale Instituut vir Sosiale Ontwikkeling, Akademie vir Sosiale Wetenskappe van China Me Makeba Lewis, senior dosent by Chelsea -kunstekollege, Verenigde Koninkryk
	Proff António Manuel ada Cruz Serra en Luís Manuel dos Anjos Ferreira, onderskeidelik rektor en viserektor van die Universiteit van Lissabon
Maart	Prof José Francisco Medina Montero, viserektor vir internasionale studentemobiliteit van die Universiteit van Trieste , Italië
April	Prof Raffaele Marchetti, visekanselier van Luiss-universiteit, Rome
Mei	Dr Lorna Jean Edmonds, viserektor vir wêreldsake en internasionale studie by die Universiteit van Ohio , Verenigde State Dr Kalu Ibe Ekpeghere, senior streeksbestuurder van internasionale betrekkinge by Woosong-universiteit, Korea Prof Hans Adolfsen, visekanselier, UMEA-universiteit, Swede

Besoekde deur verteenwoordigers van vennootinstellings

Februarie	Afvaardiging van die Universiteit van Namibië
Maart	Prof David Galbreath, dekan van Geestes- en Sosiale Wetenskappe by die Universiteit van Bath , en 'n afvaardiging van sy fakulteit Professor Dr.-Ing. Anke Kaysser-Pyzalla, president van Technische Universität Braunschweig , Duitsland
	Dr Sandra R. Callaghan en Kathy Cavins-Tull, onderskeidelik direkteur van die Sentrum vir Internasionale Studie en viserektor vir studentesake by die Christelike Universiteit van Texas , Verenigde State

- April Dr Rebekah Smith McGloin, direkteur van die Doktorale Kollege en Sentrum vir Navorsingsvermoë en -ontwikkeling, Universiteit van **Coventry**, Verenigde Koninkryk
 Prof John Latham, visekanselier van die Universiteit van **Coventry**, Verenigde Koninkryk
 Dr Shirley Ann Jackson en prof Prabhat Hajela, onderskeidelik president en rektor van die **Rensselaer** Politegniese Instituut, Verenigde State
 Prof Jeremy Bradshaw, viserektor: internasional en doktoraal by die Universiteit van **Bath**, Verenigde Koninkryk
 Prof Paul Garside, dekaan vir internasionale skakeling (Afrika & die Midde-Ooste) by die Universiteit van **Glasgow**, Verenigde Koninkryk

Besoek met betrekking tot/deur regerings en internasionale organisasies/agentskappe

- Februarie Sy Eksellensie dr Johann Brieger, **Oostenrykse** ambassadeur
 MnR Thomas Rachel, parlementêre staatsekretaris vir die federale minister van onderwys en navorsing van **Duitsland**
 Maart Dr Kostas Champiaouris, minister van onderwys en kultuur van **Ciprus**
 Shri Yudhvir Singh Malik en shri Amit Kumar Gosh, onderskeidelik sekretaris en medesekretaris van die **Indiese** ministerie van padvervoer en hoofweë
 Keren Elton en Liberty Oberlander, onderskeidelik programontwikkelingsbestuurder en adjunkhoof van lidmaatskap van die Vereniging vir **Statebondsuniversiteite**
 April Prof Win van den Doel, voorsitter van sosiale wetenskappe en geesteswetenskappe, **Nederlandse** Organisasie vir Wetenskaplike Ondersoek (NOW)
 Me Julie David, akademiese en kulturele skakelbeampte vir Suid-Afrika by **Wallonia-Brussels International.be**

Besoek in verband met inwaartse studentemobiliteit

- Maart Prof Andreas Riener, Technische Hochschule **Ingolstadt**, Duitsland
 Prof. Dr. Marc-Michael Bergfeld, **Munich**-bestuurskool, Duitsland
 Prof Jan Willem Proper, Breda Universiteit vir Toegepaste Wetenskap (BUas), **Nederland**
 Dr Dirk Kenis, PXL-MAD-kunsteskool, **Hasselt**, België
 April Me Alice Guilhon, dekaan van SKEMA-bestuurskool, **Lille**, Frankryk

Doktorale program vir universiteitspersoneel (USDP) van SA en die Verenigde Koninkryk

Die USDP-toelaagprogram is 'n samewerkingsprojek tussen die Britse Raad en die DHOO. Vir fase 2 van die program sal universiteitskonsortiums saamwerk aan voorstelle om permanente universiteitspersoneel hulle doktorsgrade binne hoogstens vier jaar te help verwerf en om studieleidingsvermoë by universiteite uit te bou. Die suksesvolle aansoekers is in Februarie aangekondig, en die US is bevoorreg om een van hulle te wees. Die konsortiums moet hulle voorstelle teen Julie indien, waarna die amptelike bekendstelling en implementering van hulle onderskeie programme teen die einde van 2019/vroeg in 2020 plaasvind.

Nuwe ooreenkomste aangegaan

Naam van instelling	Land	Tipe ooreenkoms	Vlak van ooreenkoms by US	Ondertekeningsdatum
Federale Universiteit van Minas Gerais	Brasilië	Memorandum van verstandhouding (MvV)	Institusioneel	25 Okt 2018
Technische Universität Braunschweig	Duitsland	Studente-uitruil	Departement Inligtingwetenskap en Afdeling Rekenaarwetenskap	1 Jan 2019
Humboldt-Universität zu Berlin	Duitsland	Somer-/winterskool en kortprogram	Institusioneel	8 Feb 2019
Universiteit van Michigan	Verenigde State	MvV	Institusioneel	21 Feb 2019
Nasionale Biofilm-innovasiesentrum	Verenigde Koninkryk	MvV	Institusioneel	4 Mrt 2019
Università degli Studi di Padova	Italië	Gesamentlike graadprogram	Institusioneel	12 Mrt 2019
Universiteit van Trieste	Italië	MvV en studente-uitruil	Institusioneel	26 Mrt 2019
Accadis Hochschule Bad Homberg	Duitsland	MvV en studente-uitruil	Institusioneel	10 Apr 2019

Tabel 12: Nuwe ooreenkomste

Ooreenkomste hernu

Naam van instelling	Land	Tipe ooreenkoms	Vlak van ooreenkoms by US	Onder-tekenings-datum
Universiteit van Noord-Carolina, Raleigh	Verenigde State	MvV	Institusioneel	5 Feb 2019
Humboldt-Universität zu Berlin	Duitsland	Studente-uitruil	Institusioneel	8 Feb 2019
Universiteit vir Natuurlike Hulbronre en Lewenswetenskappe (BOKU), Wene	Oosten-ryk	MvV	Institusioneel	21 Feb 2019
Universiteit van Hamburg	Duitsland	MvV, personeel- en studente-uitruil	Institusioneel	1 Apr 2019

Tabel 13: Bestaande ooreenkomste hernu

Erasmus+

In die Erasmus+-program het ons 12 besoekers as deel van die inwaartse personeelmobiliteitskomponent ontvang en 11 personeellede van geleenthede in die uitwaartse mobiliteitsafdeling voorsien.

Die US is boonop deel van drie nuwe vermoëbouprojekte vir die hoër onderwys wat in die siklus van 2018 toegeken is. Aanvanklike vergaderings is aan die begin van 2019 gehou met personeellede van die departemente Wingerd- en Wynkunde, Biomediese Wetenskappe sowel as Pediatrie en Kindergesondheid.

SIAN

Die jaarlikse byeenkoms van die Stellenbosch Internasionale Akademiese Netwerk (SIAN) het van 9 tot 12 April plaasgevind. Die geleenthed bemark die US as 'n Study Abroad-bestemming en bring nuwe en bestaande vennote byeen vir 'n week van samesprekings.

Vanjaar se tema was "Bedink internationale onderwys". Personeellede van US Internasionaal en besoekende vennote het saam gesels oor internationale onderwysaktiwiteite en die impak daarvan op die groter universiteitsomgewing.

Figuur 24: SIAN 2019-groepfoto

Die SIAN-byeenkoms is ook gebruik om 21 jaar se vennootskap tussen die US en die Amerikaanse instituut vir buitelandse studie (AIFS), 'n internasionale Study Abroad-verskaffer, te vier. Hierdie waardevolle vennootskap het as stukrag gedien vir die skep van drie studentemobiliteitsprogramme by die US: 'n Study Abroad-semesterprogram, 'n winterskool gedurende die Junie/Julie-vakansie (somer vir die noordelike halfrond) en onlangs ook 'n "J-term" in Januarie. AIFS het sedert 1998 altesaam 1 332 semesterstudente, 710 winterskoolstudente en 14 Januarie-studente na die US gestuur, met ander woorde 2 056 studente in 21 jaar. Ál drie programme dra aansienlik tot US Internasionaal se finansieringsprogram vir uitwaartse studentemobiliteit by.

FAUBAI

US Internasionaal het van 13 tot 17 April aan die Brasiliëse vereniging vir internasionale onderwys (FAUBAI) se jaarkonferensie in Belém, Brasilië, deelgeneem. Die tema was "Internasionale gemeenskapskakeling". Joe Warren, koördineerder van internasionale onderwysprogramme in ons Global Education Centre, het 'n voorlegging oor die US se gemeenskapsprogram vir internasionale studente gelewer. Hy was vergesel van Angelo Jephtha, koördineerder van internasionale studentesukses en -welstand. Hulle het ook van die geleentheid gebruik gemaak om met US-vennote te vergader.

TRECCA I en II

Die US, via US Internasionaal se Sentrum vir Samewerking in Afrika, koördineer twee intra-AKP-programme (d.w.s. vir die Afrika-, Karibiese en Pasifieëse streek) wat deur die Europese Kommissie gefinansier word. Die programme genaamd TRECCA I en TRECCA II word bedryf in vennootskap met die universiteite van Dar es Salaam (Tanzanië), Mekelle (Ethiopië), Ghana, Negerië, Nairobi (Kenia) en Botswana (laasgenoemde is slegs by TRECCA II betrokke).

TRECCA I het in 2017 ten einde geloop, en het 65 mobiliteitsgeleenthede tussen die verskillende vennootinstellings moontlik gemaak:

Tipe mobiliteit	Aansoeke ontvang	Toekennings gemaak
Magister	452	37
Doktoraal	54	19
Personeel	9	9
TOTAAL	515	65

Tabel 14: TRECCA I-mobiliteitsgeleenthede

TRECCA II word nou geïmplementeer ná 'n finale versoek vir aansoeke teen die einde van 2018 uitgereik is. Tot dusver is 19 magister-, 27 doktorale en 17 personeelmobiliteitsgeleenthede voorsien, en finale verslagdoening word teen die einde van 2019 verwag.

AU/NEPAD SANWATCE

Dr Nico Elema, bestuurder van ons Sentrum vir Samewerking in Afrika, het van 19 tot 22 Februarie deelgeneem aan 'n werksessie oor nagraadse kurrikulumontwikkeling en -stawing by die Pan-Afrikaanse Universiteitsinstituut vir Water- en Energiewetenskappe (PAUWES) in Themcen, Algerië. Dit het deel uitgemaak van die US-bestuurde sekretariaatsfunksie van die Afrika-unie (AU)/Nuwe Venootskap vir Afrika se Ontwikkeling (NEPAD) Suider-Afrikaanse Netwerk van Watersentrums van Uitnemendheid (SANWATCE). Die samewerking tussen AU/NEPAD SANWTACE en PAUWES, wat albei in opdrag van die Afrika-unie staan, beoog om navorsing en vermoë in die Afrikawatersektor te versterk.

Besoek aan Nordiese streek

Prof Sarah Howie van ons Afrikasentrum vir Akademieskap het in samewerking met Ontwikkeling en Alumnibetrekkinge van 28 Januarie tot 1 Februarie die Nordiese streek besoek. Daar het sy vergaderings gehad met, onder andere, die Internasionale Stigting vir Wetenskap, die Sweedse Navorsingsraad vir Volhoubare Ontwikkeling, die Sweedse Energieagentskap, die Sweedse Navorsingsraad vir Gesondheid, Werkslewe en Welsyn, en die Sweedse Internasionale Ontwikkelingsagentskap.

Indië

Ek en prof Hester Klopper het Indië van 29 April tot 3 Mei op uitnodiging van die Indiese ambassadeur in Suid-Afrika besoek. Ons het by instellings in Delhi, Bangalore en Moembai aangedoen, waaronder die hoog aangeskrewe Indiese Institute vir Tegnologie en die Tata Instituut vir Fundamentele Navorsing. Ons weet nou daar is reusegeleenthede vir samewerking, en ons beoog om daarvan werk te maak.

Going Global 2019

Die jaarlikse Going Global-konferensie het van 12 tot 16 Mei in Berlyn plaasgevind. Ek en prof Hester Klopper het die US verteenwoordig en as sowel sprekers as moderators aan paneelbesprekings deelgeneem. Daarbenewens het ons geleenthed gehad om met verskeie bestaande vennote te ontmoet, maar ook nuwe moontlikhede te verken.

3.2 Skakeling met alumni, skenkers en vriende van die Universiteit

Ons het ons alumni- en pre-alumniskakelingsgeleenthede vir die eerste kwartaal van 2019 afgeskop met die **Verwelkomingsgeleenthed** vir nuwelingeerstejaars en hulle ouers, wat heel gepas die "Droomlansering" genoem is. Ná die prosessie vanaf Coetzenburg tot in Victoriastraat is 'n skemerkelkonthaal vir 142 alumni-ouers by die US Museum aangebied, waar ons Bedryfshoof, prof Stan du Plessis, die verwelkomingsrede gelewer het.

'n Alumni-netwerkgeleenthed is op 14 Februarie in **Melbourne**, Australië, gehou, waar prof Pumla Gobodo-Madikizela, bekleer van die US se leerstoel in Historiese Trauma en Transformasie, 'n praatjie gelewer het. Dit het by die Universiteit van Melbourne plaasgevind, en was bedoel om moontlikhede vir verdere skakeling met alumni in Australië te ondersoek.

Verskeie alumnigeleenthede is ook in die **Beneluxstreek** aangebied. Onder andere het ons in Februarie 'n geleenthed in Luxemburg gehad, waar 'n aantal alumni aangebied het om 'n nuwe alumni-naaf te help vestig, so ons sien daarna uit om verdere bande met die al hoe groter groep US-alumni daar te smee. Ook in Februarie het 'n stewige groep alumni en vriende van die US 'n geleenthed in Roeselare, België, bygewoon, waaronder die burgemeester van Roeselare, mnr Kris Declercq, 'n alumnus van ons Fakulteit Regsgeleerdheid. Nog 'n gas by dié geleenthed, alumnus Piet de Schepper, het 'n aanvanklike skenking aan die veldtog #Move4Food gemaak. Daarna het Piet en sy musiekgroep in Maart 'n konsert in België gehou en alle winste ook aan

#Move4Food geskenk. Dít toon hoe die bou van persoonlike verhoudings en bande met ons alumni hulle uiteindelik 'n geleentheid kan bied om in die US te herbelê.

Dit was vir ons 'n voorreg om van 28 Februarie tot 5 Maart ons vierde **Tuiskomsweek** vir alumni aan te bied. Gedurende Tuiskoms kan alumni weer met ou vriende gesels, hulle studentedae herleef en meer uitvind oor die opwindende ontwikkelings by hulle alma mater, alles terwyl hulle aan 'n verskeidenheid aktiwiteite deelneem. Vanjaar se program het ingesluit 'n verwelkomingskemerkelk en 'n langtafeldinee in vennootskap met die **Woordfees**, 'n Tuiskomsmusiekconcert en spesiale BBP-area vir alumni, gesprekke en seminare in samewerking met die Frederik Van Zyl Slabbert Instituut vir Studenteleierskapsontwikkeling, sowel as ander sosiale, ontspannings- en sportgeleenthede.

'n Wyd uiteenlopende groep alumni het verskeie **Primreünies** bygewoon. Koshuise wat deelgeneem het, was onder meer Majuba, Metanoia, Huis Visser, Helderberg, Lydia, Serruria, Heemstede, Sonop, Erica, Eendrag, Simonsberg, Wilgenhof, Nemesia en Huis Marais. Koshuise is 'n belangrike emosionele aansluitingspunt vir ons alumni en bied toeganklike platforms om vorige, huidige en toekomstige geslagte Maties te verbind. Die bestaande, goed gevestigde strukture onder studentegemeenskappe op kampus bied 'n gulde geleentheid om alumni-aktiwiteite vinnig in werking te stel.

Bonang Mohale, uitvoerende hoof van Business Leadership South Africa (BLSA), was op 1 Maart die hoofspreker by 'n Tuiskomsgeleentheid met die tema "Sal die Suid-Afrikaanse ekonomie herstel? Nuwe rolle vir die sakesektor in die Suid-Afrikaanse openbare sfeer". Hierdie gratis geleentheid is in samewerking met USB by die Century City-konferensiesentrum aangebied en 'n groot groep alumni het dit bygewoon.

As deel van ons pogings om na spesifieke verwantskapsgroepe alumni uit te reik, het ons meer as 25 voormalige **Maties Rugby**-eerstespanspelers uit die 1980's net voor die wedstryd tussen Maties en Pukke op 4 Maart genader. Hope alumni het Die Stal voor en ná die wedstryd besoek om Tuiskomsbyeenkomste by te woon.

Oor die hele Tuiskomstudelperk het meer as 900 alumni en vriende van die US aan die beskikbare aktiwiteite deelgeneem. Dít het vir die heel eerste keer ook ons alumni in **Londen** en Haarlem (**Nederland**) ingesluit, wat hulle eie Tuiskomsdinees aangebied het om sodoende hulle band met hulle alma mater op dié spesiale tyd van die jaar te toon.

OAB se samewerking met die **Val de Vie-landgoed** gaan van krag tot krag. Nadat prof Jonathan Jansen in 2018 die eerste US Denkleierslesing daar aangebied het, het **prof Thuli Madonsela** die tweede een in April 2019 gelewer. Gaste van Val de Vie sowel as die US se spesiale genooide gaste het die geleentheid bygewoon. Sowat 100 voornemende skenkers (individue, stigtings, maatskappye en alumni) was aanwesig.

'n Portuurfondswerwingsveldtog wat die platform van die **Londen-na-Brighton-fietstoer** in September 2019 benut, is in Februarie van stapel gestuur. Dis reg, ek sal wéér die fietswiele ten bate van #Move4Food laat sing! Dít nadat 34 geesdriftige alumni, personeellede, studente en vriende van die US hulle vir dieselfde saak by my aangesluit het om die **Kaapstadfietstoer** in Maart te voltooi. In die geheel het die veldtog **#Move4Food** nou reeds meer as R1,4 miljoen ingesamel om voedselsonsekerheid op al ons kampusse die stryd aan te sê. Die veldtog – onder leiding van die Studenteraad, die Primkomitee en die Connect-studentekomitee – sal nog heeljaar voortduur.

Wat **kommunikasie** met ons alumni en skenkers in die verslagtydperk betref, het verskeie koshuise, fakulteite, departemente en verenigings altesaam 55 e-posse, waaronder nuusbriewe, aan alumni gestuur. Ons kwartaallikse aanlyn alumnipublikasie, **e-Matieland**, is ook op 26 Maart onder meer as 100 000 alumni versprei.

Ons alumni was steeds op die voorgrond in 'n reeks webartikels onder die banier van **Matiestemme**. Hierdie erkenningsreeks bestaan uit hoofartikels oor individuele alumni wat naam maak op hulle

onderskeie gebiede, en toon op dié manier die gehalte van US-gegradueerdes die wêreld oor. Die alumni oor wie die artikels handel, het hulle almal in hulle beroepe onderskei, beduidend tot die samelewing bygedra en, in die meeste gevalle, bo hulle omstandighede uitgestyg – en dien dus as inspirasie en aansporing vir huidige en toekomstige studente. Meer as 90 profielartikels is tot dusver voltooi en 'n verdere tien artikels sal nog in die huidige reeks gepubliseer word.

Om ons US-alumnigemeenskap verder uit te bou, het ons in Maart ons bygewerkte alumniplatform [**MatiesConnect**](#) bekend gestel. Teen die einde van Maart het 5 050 alumni op hierdie skakelingsplatform ingeteken, en ons is in ons noppies met hulle positiewe reaksie.

Met die oog daarop om die sterk opwaartse tendens in ons **sosialemedia-aanbod** vir alumni (Facebook, Twitter en LinkedIn) te handhaaf, is OAB se sosialemediastrategie vir 2019 verbeter om:

- lewenslange alumniverhoudings in 'n digitale/aanlyn omgewing te bou;
- sterker en professionele aanlyn sosiale netwerke vir alumni te skep;
- 'n teruggee- en diensbaarheidskultuur aan te moedig; en
- 'n sterk gevoel van Matietrots in te skerp deur die wye en diverse omvang van ons alumni in ons aksies op sosiale media te weerspieël.

Daarbenewens het OAB onlangs weer 'n aantal kortfilms in die reeks *Always a Matie/Altijd 'n Matie* aangehandel. Die reeks is beskikbaar op die [US se YouTube-kanaal](#) ([Art Allies](#), [US Koor](#), [Visionêre Leierskap](#) en [Toegang tot Onderwys](#)) sowel as op sosiale media, Campus TV, advertensies in fliktateers en Slow Lounge TV. Die reeks kortfilms handel oor 'n uiteenlopende klomp US-alumni uit verskillende sektore van die samelewing wat elkeen beskryf wat Matiewees vir hulle beteken. En ons alumni stel nooit teleur nie – hulle is altyd instinktief verwelkomend, warm, nuuskierig, oop en passievvol daaroor om 'n verskil in die wêreld te maak, waar hulle ook al is.

3.3 Kapasiteitsbou in die sektor

Die US Taalsentrum is steeds betrokke by die projek "**Versterk personeelvermoë vir kennisuitruiling: in ingenieursonderwys en in die praktyk**" as deel van die DHOO se Universiteitsvermoëbouprogram. Die Walter Sisulu-universiteit (WSU), die US en die Universiteit van Coventry in die Verenigde Koninkryk werk saam aan die inisiatief. Die US is spesifiek daarby betrokke om Ingenieurswese-gegradueerdes in professionele kommunikasie op te lei. Kollegas van die Taalsentrum het die WSU teen die einde van 2018 besoek om 'n werksessie vir dié doel te faciliteer. Nog 'n samewerkende werksessie is in Februarie vanjaar by die WSU aangebied.

3.4 Afrika Digitale Universiteitsnetwerk (ADUN)

Die volgende fase van die Afrika Digitale Universiteitsnetwerk (ADUN) is goed op dreef ná 'n suksesvolle eerste vergadering in die vorm van 'n kollokwium by STIAS in 2018. Moontlike medewerkers van ander Afrika-universiteite word nou geïdentifiseer om by die netwerk aan te sluit om dit meer inklusief te maak. Bande is reeds met die Digitale Universiteitsnetwerk in die Verenigde Koninkryk gesmee. Hulle bestepraktyklesse in die konseptualisering en implementering van hulle netwerk sal besonder waardevol wees.

3.5 Bande met die groter studentesakegemeenskap

Studentesake het nog twee uitgawes (vol 6, no. 1 en 2, 2018) van die geakkrediteerde *Journal of Student Affairs in Africa* (jsaa.ac.za) uitgegee. Dit is die sesde jaar dat die tydskrif twee uitgawes oor die professionalisering en akademieskap van studentesake in Afrika die lig laat sien. Die publikasie word aangebied op SUNJournals, die US se ooptoegangplatform vir vaktydskrifte, en dr Birgit Schreiber, Senior Direkteur: Studentesake, dien in die redaksiekommisie.

Daarbenewens is Studentesake geaffilieer by IASAS (die internasjonale vereniging vir studentesake en -dienste), waaruit die US 'n aantal voordele put. So byvoorbeeld sal die Universiteit teen die einde van Junie as gasheer optree vir die **Studenteleierwêreldberaad**, 'n byeenkoms van meer as 50

studente van oor die hele wêreld. Ons Senior Direkteur: Studentesake is ondervoorsitter van IASAS en dien ook in die direksies van die Suid-Afrikaanse Vereniging vir Senior Studentesakeberoepslei en die Suider-Afrikaanse Federasie vir Studentesake en -dienste. Die doel van hierdie netwerke is om studentesake as terrein te professionaliseer en die impak en reikwydte daarvan uit te brei.

3.6 Vrouestemme op die gebied van grondhervorming en -herstel

'n Beraad vir die versterking van vroue se rol in grondhervorming om die verdeling van die verlede te bowe te kom, het op 11 April by STIAS plaasgevind. Dit is aangebied deur **prof Thuli Madonsela**, bekleer van die leerstoel in Maatskaplike Geregtigheid in ons Fakulteit Regsgeleerdheid, in vennootskap met die Afdeling Sosiale Impak.

Paneelbesprekings is gelei deur **dr Tsakani Ngomane**, lid van die US Raad en adjunkdirekteurgeneraal van klimaatsverandering, luggehalte en volhoubare ontwikkeling in die nasionale Departement van Omgewingsake. Die US se **proff Nicola Smit, Juanita Pienaar, Cherryl Walker en Zsa-Zsa Boggenpoel** was van die sprekers by die geleentheid.

Dit was die tweede tematiese gesprek van prof Madonsela se M-Plan vir Maatskaplike Geregtigheid. Dié program beywer hom daarvoor om teen 2030 armoede te beëindig en gelyke lewensgeleenthede te bewerkstellig, soos wat Suid-Afrika se Nasionale Ontwikkelingsplan en die Verenigde Nasies se volhoubare ontwikkelingsdoelwitte beoog. Die plantitel herinner aan die Marshallplan, wat ná die Tweede Wêreldoorlog 'n spoedige herstel in Europese ekonomiese teweegbring het. In dié geval staan die "M" egter vir "Mosa" ter ere van Palesa Mosa, wat op 16 Junie 1976 as 'n 13-jarige leerder in hegtenis geneem en daarna sonder 'n verhoor aangehou en gemartel is. Dit het haar ontneem van 'n opvoeding en die vermoë om haar potensiaal te verwesenlik.

3.7 Fasiliteitsbestuur

Fasiliteitsbestuur neem gereeld aan verskeie forums deel om die wydste moontlike oorlegpleging met belanghebbendes te verseker. Aktiwiteit sluit die volgende in:

- Personeellede van Fasiliteitsbestuur ontmoet gereeld met Stellenbosch Munisipaliteit se Direktoraat Tegniese Dienste om aktiwiteit te koördineer – waaronder veranderinge aan ons massa-infrastruktur op grond van verskeie meesterplante (elektrisiteit, water, en verhitting, ventilasie en lugversorging) – en om die impak daarvan op munisipale netwerke te bespreek.
- Ons Direkteur: Eiendomsdienste, mnr Nadeem Gafieldien, verteenwoordig die US in die uitvoerende komitee van die hoëronderwysfasiliteitsbestuurvereniging (HEFMA) en dien ook as HEFMA se direkteur van inligtingsdienste. 'n Hele aantal US-projekte is by die HEFMA-konferensie van 2018 in Namibië voorgelê.
- Afgevaardigdes van 'n aantal ander universiteite (Pretoria, Vrystaat, Noordwes en KwaZulu-Natal) het die US besoek, en was veral gretig om meer oor ons infrastruktuur- en stelselverbeteringe en volhoubaarheidsprojekte te leer.
- Eiendomsdienste het in Maart die US se droogterreaksieplan en -temperingsmaatreëls aan die Instituut vir Munisipale Ingenieurs (Wes-Kaap) voorgelê.
- Fasiliteitsbestuur maak deel uit van 'n sterk netwerk uiteenlopende deskundiges uit die akademie en konsultasiebedryf om die resultate van ons verskillende omgewingsvolhoubaarheidsprojekte te optimaliseer.
- Eiendomsdienste is lid van 'n projekspan met verteenwoordigers van verskillende universiteite wat aan 'n stel volhoubaarheidsaanwysers vir hoëronderwysinstellings in Suid-Afrika werk.

3.8 Kampusgesondheidsdiens-uitreikprojek

KGD het op 12 Mei gratis mediese uitreikdienste by die Klapmuts-sewesrugbytoernooi gelewer. Dokters en nagraadse studente van die Instituut vir Sport- en Oefeninggeneeskunde (ISOG), geregistreerde verpleegkundiges, noodhulpwerskers en fisioterapiestudente was deel van die mediese steunspan. Hierdie inisiatief het verhoudings met die plaaslike gemeenskap 'n hupstoot gegee en studente op die gebied van sport- en oefeninggeneeskunde boonop waardevolle leergeleenthede gebied.

TEMA 4: GENETWERKTE EN SAMEWERKENDE ONDERRIG EN LEER

Luidens ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) behels hierdie kern strategiese tema die volgende: “Die US pak hiermee 'n reis van **genetwerkte en samewerkende onderrig en leer** aan deur leergemeenskappe te skep waar studente, personeel en alumni sinnolle leer kan ervaar. Die Universiteit bevorder 'n leergerigte benadering tot onderrig, met die klem op leer as 'n vennootskap, wat studente as medeskeppers van kennis en leeromgewings beskou. Binne 'n leergerigte benadering werk onderrigaktiwiteite kennisbou in die hand en word studente aktief by hulle eie leer betrek.”

“Die Universiteit het ook 'n holistiese begrip van onderrig en leer, wat individuele sowel as sosiale voordele insluit. Die US se onderrigpraktyke is diep veranker in, word gevorm deur en reageer op die omgewings waarin dit plaasvind.”

“Hierdie benaderings rig die Universiteit as 'n leerorganisasie, wat die ontwikkeling van leergemeenskappe onder studente, personeel en alumni in verskillende konfigurasies moontlik maak. Genetwerkte en samewerkende leer skep 'n omgewing wat intellektuele weetgierigheid aanmoedig, synde 'n noodsaklike vaardigheid vir volgehoud kritiese en kreatiewe denke.”

4.1 Gesamentlike graadprogramme

Die US het in Desember 2018 **ses gesamentlike PhD's** toegeken (Universiteit van Gent, Vrije Universiteit, Universiteit van Hasselt, Karolinska-instituut, Federale Universiteit van Ouro Preto en Universiteit van Hamburg), gevvolg deur twee gesamentlike PhD's in April 2019 (Universiteit van Gent en die Jean Monnet-universiteit in Saint-Etienne). Twaalf dubbele magistergrade is in dieselfde tydperk in samewerking met die universiteite van Leipzig, Göttingen en Reutlingen toegeken. Nuwe gesamentlike PhD-programme met die Université de Bretagne Occidentale (Frankryk) en Università degli Studi di Padova (Italië) is ook ontwikkel.

4.2 SPL wen toekenning vir mees innoverende opleidingsprogram

Die kursus “Menslikehulpbronontwikkeling vir Goeie Munisipale Bestuur” van die US se Skool vir Publieke Leierskap (SPL) het op 12 Maart die toekenning vir mees innoverende opleidingsprogram by die Nasionale Vaardighedsontwikkelingsberaad in Pretoria gewen. Die SPL, wat deel is van ons Fakulteit Ekonomiese en Bestuurswetenskappe (EBW), is deur die sektorale onderwys- en opleidingsowerheid vir plaaslike regering (LGSETA) benoem. **Dr Harlan Cloete**, 'n buitengewone dosent by die SPL, was daar om die prys te ontvang. Dr Cloete se PhD-navorsing is gebruik om 'n nasionale opleidingsprogram vir munisipaliteite te ontwikkel. Die opleiding maak deel uit van 'n SPL-diplomakursus in openbare aanspreeklikheid op vlak 6 van die Nasionale Kwalifikasieraamwerk.

4.3 Die deel van goeie praktyke

Die oogmerk van die **Auxin**-projek, wat die Sentrum vir Onderrig en Leer (SOL) 'n paar jaar gelede van stapel gestuur het, is om ontwikkelingsgeleenthede vir US-akademici te skep. Die naam kom van die Griekse *auxano*, wat beteken “om te groei”. Auxin-etensuursessies moedig US-akademici aan om as professionele opvoeders te groei deur aan waagmoedige gesprekke oor onderrig en leer deel te neem.

Vanjaar se Auxin-sessies was tot dusver hoogs insiggewend. Me Carmelita Jacobs, dr Lynne Damons en dr Lorna Dreyer het op 26 Februarie 'n sessie aangebied oor die gebruik van Pecha Kucha (PK) as 'n psigo-opvoedkundige fasiliteringsinstrument vir aspirant-skoolvoorligters. [Klik hier](#) vir 'n klankopname van die sessie. Dr Marina Joubert en mnr Martin Viljoen het op hulle beurt op 26 Maart kragte saamgesnoer vir 'n praatjie oor die bou van 'n navorsingsprofiel. Hulle het onder meer met US-navorsers gesels oor die voor- en nadele daarvan om met openbare gehore oor hulle navorsing te praat en hulle vir gesprekke oor ander aktuele aspekte beskikbaar te stel. Die aanbieding het US-personeellede aangemoedig om hulle sigbaarheid en teenwoordigheid as vakkundiges te verbeter. [Klik hier](#) om daarna te kyk.

In 'n afsonderlike inisiatief het me Mariëtte Volschenk van die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe op 13 Maart 'n **seminaar oor leer- en onderrigverryking** aangebied. Haar praatjie het meer lig gewerp op hoe verskillende fasette van e-portefuljes nagraadse leer in sekere omstandighede beïnvloed. Laastens het 'n werkgroep onder leiding van dr Gert Young van SOL met 'n proses begin om 'n reglement van orde vir **tutorpraktyke aan die US** op te stel. Die aanvanklike data-insamelingsfase is afgehandel. 'n Tutoropleidingsprogram sal ontwikkel word om te sorg dat tutors die grootste moontlike bydrae tot US-studente se akademiese sukses lewer.

4.4 Leer- en onderrigverryking

Die eerste kohort US-leiers het onlangs die Universiteit se eie **kortkursus Akademieskap van Onderwysleierskap** voltooi. Die groep, wat uit sowel akademiese as PASD-personeel bestaan het, het hulle sertifikate op 12 April van prof Arnold Schoonwinkel, Viserektor: Leer en Onderrig, ontvang. Hulle was proff Debby Blaine (Ingenieurswese), Julia Blitz (Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe), Ronelle Carolissen (Opvoedkunde), Karin Jacobs (Natuurwetenskappe), Aletta Odendaal (Ekonomiese en Bestuurswetenskappe), drs Fankie Monama (Krygskunde), Mary Nel (Regsgelerheid), Shantelle Weber (Teologie), JP Bosman (Sentrum vir Onderrig en Leer) en me Ruth Andrews (Bestuurder: Ko-kurrikulum). Die kortkursus handel oor leierskap in, en die akademieskap van, onderrig en leer. 'n Tweede kohort van 11 deelnemers het vir 2019 geregistreer en kontaksessies is reeds aan die gang.

Figuur 25: Dr Antoinette van der Merwe en prof Arnold Schoonwinkel (onderskeidelik tweede en derde van links), onder wie se beskerming die kortkursus aangebied word, saam met die trotse sertifikaatontvangers by die oorhandigingsplegtigheid in April.

Nadat daar in 2018 'n aantal mylpale in die ontwikkeling van onderrig- en navorsingsvermoë bereik is, is die **US se Universiteitsvermoëontwikkelingsplan** nou in sy tweede jaar. Die plan bestaan uit 'n aantal afsonderlike projekte vir (i) die ontwikkeling van meertalige onderrig-en-leerinstrumente, (ii) die versterking van praktyke wat met die akademieskap van onderrig en leer verband hou, (iii) studente-tredhoustelsels, (iv) die bemagtiging van akademiese departementshoofde, (v) die

ontwikkeling van nagraadse vaardighede, (vi) die bevordering van nuwe akademici en tutors, en (vii) programvernuwing.

Die doel van **PRONTAK (Professionele Onderrigontwikkeling vir Akademici)** is om die professionalisering van akademici as hoëronderwysopvoeders te ondersteun deur middel van gemengdemodusplatforms vir aanbieding en ruimtes vir samewerkende leer. Die program het vanjaar altesaam 65 deelnemers uit ál tien US-fakulteite ingeneem. Die eerste van sewe programfases het in April begin toe die modulewebtuiste geaktiveer is. As deel van dié fase het deelnemers 'n aanlyn inventaris van onderrigperspektiewe voltooi en oor die resultate daarvan besin. Vir fase 2, wat in Mei 'n aanvang neem, sal PRONTAK-deelnemers 'n diepgaande studie van onderrig, leer en assessering in hulle eie modules onderneem.

4.5 Gemengde leer

'n Eerste halfjaarlikse **professionele leerdag vir gemengdeleerkoördineerders (GLK's)** het op 12 Maart plaasgevind. Die doel met die geleentheid is om GLK's toe te rus om beter in fakulteitsbehoeftes te voorsien en om groter versoening te bewerkstellig tussen die werk van die Sentrum vir Leertegnologieë, GLK's en die US se institusionele doelwitte. Daarbenewens het die eerste van twee afleverings van die **kortkursus oor gemengde onderrig en leer** dié jaar met 'n voldagwerkssessie op 10 April afgeskop. Altesaam 21 deelnemers uit ses fakulteite sowel as die Taalsentrum het deelgeneem aan die sessie, wat self in 'n gemengde formaat aangebied is.

4.6 JustLead!

'n Tweede kohort studente het met [JustLead!](#), 'n aanlyn kortkursus in die Afdeling Studentesake, begin. Altesaam 88 studente het vir die program ingeskryf, en verteenwoordig 25 verskillende hoëronderwys- en gemeenskapsorganisasies van oor die hele Suid-Afrika. Hierdie diversiteit verseker uiteenlopende sienings, wat op sy beurt gesprekke verryk. Oriënteringsessies is in Kaapstad, Johannesburg en aanlyn gehou. Die residensiële komponent, wat in die vorm van 'n drie dae lange leierskapkamp was, het in Maart plaasgevind. Dit het deelnemers van oor die hele land byeengebring om oor leierskap, media en gemeenskapsdeelname – drie van die kursusonderwerpe – te beraadslaag.

4.7 Makersruimte in Biblioteek

Voorbereidings vir die bekendstelling van die **Biblioteek se makersruimte** later vanjaar is goed op dreef en sluit die aanstelling van personeellede en die inrigting van 'n pasgemaakte area in die US Biblioteek in. Die ruimte sal onder meer 'n 3D skandeerde, 3D drukkers, mikrokontroleerdeurs, ossiloskope en toepaslike sagteware bevat. Die doel van die makersruimte is om 'n tegnologies toegespitste omgewing te bied waar US-studente en -personeel sy aan sy kan innoveer, skep en leer terwyl hulle kennis uitruil. Die fasilitet sal na verwagting tegniese aktiwiteite soos die ontwerp en konstruksie van prototipes, stroombaanontwerp en -samestelling sowel as 3D snelmodellering ondersteun.

4.8 Eenheid vir Gelykwaardigheid se aanlyn kursus vir personeellede

Die Eenheid vir Gelykwaardigheid (EvG), die Eenheid vir Gestremdhede en die Afdeling Menslike Hulpbronne (MH) is besig met die finale afronding van 'n aanlyn kursus vir personeel oor MIV, seksualiteit, universelle toegang, geslagsgeweld, seksuele teistering, onbillike diskriminasie en diensbillikheid. Die kursus, wat uit ses modules bestaan, is op alle posvlakke afgestem. Die EvG het die konsepkurrikulumraamwerk vir verdere ontwikkeling by MH se program vir diensbillikheid en diversiteitsvermoëbou ingedien.

4.9 Maties Sport

Me. Ilhaam Groenewald, Maties Sport se Hoofdirekteur, het in Maart die **sportberaad** van die Wêreldsportinstituut by die Universiteit van Arizona bygewoon, wat jaarliks oor die tema van "ras en

sport” beraadslaag. Sy het aan ’n paneelbespreking deelgeneem waar sy gesels het oor die rol van transformasie om holistiese welstand en sukses onder studenteatlete in die hand te werk.

Die Rektoraat het formeel goedkeuring verleen vir die integrasie van die Sentrum vir Menslike Prestasiewetenskappe by die **Sentrum vir Sportleierskap** (SSL) onder beskerming van Maties Sport. Die SSL sal daarop konsentreer om die akademiese voetspoor van sport aan die US uit te brei. Die Sentrum is tans gasheer vir die Fullbright-genoot prof Carrie LeCrom van die Gemenebes-universiteit van Virginië, Verenigde State. Sy het ’n lewendige belangstelling in die gebruik van sport om maatskaplike verandering te weeg te bring, en vestig tans ’n jeug-leer-jeugprogram by ’n plaaslike hoërskool. Die doel is om dogters met afrigtingsvaardighede toe te rus en dit te gebruik as werktuig om ook ander lewensvaardighede oor te dra.

TEMA 5: NAVORSING VIR IMPAK

Luidens ons *Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024* impliseer “**Navorsing vir impak**” by die US “die optimalisering van die wetenskaplike, ekonomiese, sosiale, vakkundige en kulturele impak van ons navorsing. Die klem val op interdissiplinêre navorsing tot voordeel van die samelewning in nasionale, vastelands- en wêrelدverband. Tog bly ons verbind tot basiese en dissiplinêre navorsingsuitnemendheid omdat dit as grondslag vir toegepaste en betekenisvolle navorsing dien.”

5.1 Navorsingsuitsette

Volgens die jongste DHOO-verslag wat vroeër vanjaar ontvang is, het die US vir die publikasieronde van 2017 ’n **rekordgetal** subsidie-eenhede in die vorm van vaktydskrifartikels opgelewer (die uitsette van 2017 is in 2018 vir subsidies by die DHOO ingedien). Van die 1 511 artikels (2016: 1 381; 2015: 1 256) is 85% gepubliseer in vaktydskrifte wat in een of meer van die DHOO-geakkrediteerde internasionale indekse verskyn. Die US spog ook met die derde meeste boeke en konferensieaanbiedings. Wat navorsingsproduktiwiteit betref, het die US die tweede hoogste geweegde navorsingsuitset per kop gehad, naamlik 3,23, met die UP ’n kort kop voor op 3,38.

5.2 Macrocomm-leerstoel in Slimnudsdiensoplossings

Die Macrocomm-leerstoel in Slimnudsdiensoplossings is amptelik op 1 Maart vir ’n aanvanklike tydperk van vyf jaar op die been gebring. Dit is ’n gesubsidieerde navorsingsleerstoel in die Departement Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese en word deur **prof Maarten Kamper** beklee. Die leerstoel sal konsentreer op navorsing oor slimmeting, grootdataontleding, tegnologieë van die internet-van-dinge, laekrag-wye-areanetwerke, slimvermoëbou, gasheeroplossings vir ondernemingsagteware, en die voorspelling van nudsdiensprestasie. Daarbenewens sal die leerstoel vennootskappe met ander navorsing- en finansieringsinstellings op die groter gebied van nudsdiensoplossings smee, gespesialiseerde konsultasiedienste aan die bedryf lewer en ander finansieringstrome ondersoek. ’n Jaarlikse Afrikaspesifieke simposium oor nudsdiensoplossings word ook in die vooruitsig gestel.

5.3 Biomediese Navorsingsinstituut

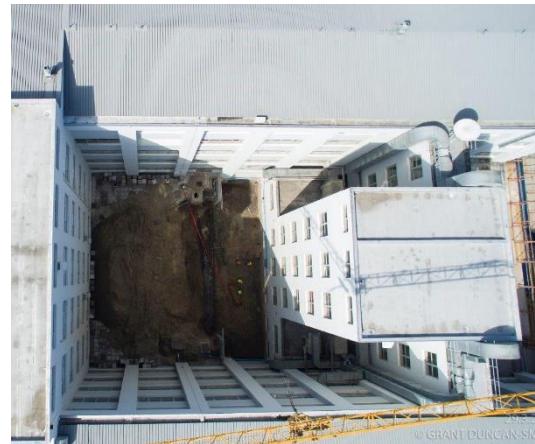
Bouwerk aan die Biomediese Navorsingsinstituut (BMNI) ter waarde van R1 miljard op Tygerbergkampus is **op skedule**. Massauitdrawings, heiwerk en die konstruksie van slagmusse vir die nuwe gebou is klaar, en die konstruksie van die pilare en hyserskag in die kelderverdieping vorder goed.

’n Konsultant wat in die Groen Ster-gebougraderingstelsel spesialiseer, het fase 1 van die gebouakkreditasie voltooi. Dít het die bepaling van waarskynlike en moontlike krediete behels, sowel as bevestiging dat die gebou op grond van ontwerp alleen ten minste ’n vierstergradering sal kan bekom. Fase 2 – die samestelling van die voorlegging aan die GBCSA (die Suid-Afrikaanse raad vir omgewingsvriendelike boupraktyke) – het reeds begin. ’n Lugfoto van vordering op die perseel soos op 29 Maart verskyn hieronder links. Die uitdrawings en aanpassings aan bestaande dienste in die

binnehof om vir die konstruksie van die nuwe biobewaarplek voorsiening te maak, is ook reeds aan die gang (onder regs), en die geautomatiseerde biobankvriesfasiliteit ('n Hamilton BiOS) word na verwagting in Augustus aangelewer.

Figuur 26: 'n Lugfoto van vordering

Figuur 27: Uitgrawings vir die biobewaarplek

Sloping wes van die bestaande Fisan-gebou vorder goed. Interne sloping van die museum en die ou kliniese navorsingsruimtes van Molekulêre Biologie is klaar. Die museumtussenverdiepings is gesloop voordat die nuwe tussenvloere gebou is om te sorg dat dit tot by die dak met die bestaande vloervlakte van die Fisan-gebou ooreenstem.

5.4 Navorsingsvermoëbou

Ek en die Viserekotor: Strategie en Internasionalisering, prof Hester Klopper, het in Maart by die Universiteit van Johannesburg (UJ) aan die gesamentlike simposium van die Vereniging van Statebondsuniversiteite en Universiteite Suid-Afrika (USAf) deelgeneem. Afgevaardigdes het oor vermoëbou vir nuwelingnavorsers beraadslaag. **Nuwelingnavorsers en -akademici** is noodsaaklik vir lewenskragtige onderrig en navorsing op lang termyn, sowel as vir die toekoms van Suid-Afrikaanse universiteite. Hulle is die volgende geslag opvoeders, baanbreker-innoiveerders en navorsingsleiers, en 'n waardevolle hulpbron wat gekoester en ontwikkel moet word. Die insig wat ons uit die geleentheid verkry het, sal gebruik word om US-aktiwiteite in dié verband te versterk.

5.5 Biblioteeknavorsingsweek

Die sewende jaarlikse **Biblioteeknavorsingsweek** het van 13 tot 17 Mei plaasgevind – met die tema "Wees 'n slim navorser". Hierdie geleentheid is elke jaar op ontluikende navorsers, nagraadse studente en nuwelingakademici afgestem, met 'n verskeidenheid kenners wat praktiese kennis oor onderwerpe soos navorsingsintegriteit, die behoud van skryfmomentum en die literatuurondersoekstrategie oordra. Vir vanjaar se openingssessie het prof Johan Fourie van LEAP ("Laboratory for the Economics of Africa's Past"), wat ook in die US Raad dien, met deelnemers kom gesels oor hoe nuwe digitale instrumente geskiedenisnavorsing kan verander, en mnr Glenn Truran, direkteur van die Suid-Afrikaanse nasionale biblioteekkonsortium (SANLiC), oor oop toegang. Die week se verrigtinge is afgesluit met 'n praatjie oor selfversorging gedurende die navorsingsproses deur die Sentrum vir Studentevoorligting. Sedert verlede jaar word Biblioteeknavorsingsweek terselfdertyd ook by die pas opgeknapte Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe-biblioteek op ons Tygerbergkampus aangebied.

5.6 Navorsingsdatabestuur

Vier biblioteekpersoneellede, waaronder die Senior Direkteur: Biblioteek- en Inligtingsdiens, me Ellen Tise, sou van 18 tot 26 Mei besoek aflê in die Verenigde State om meer uit te vind oor die **navorsingsdatabestuurs- (NDB-)praktyke** van biblioteke met omvattende NDB-dienste. Die US het

NDB en navorsingsdataberging as hoërisikogebiede geïdentifiseer. Die insig wat uit die besoek verkry word, sal die Biblioteek help voorberei vir sy eie NDB-diens wat later vanjaar in werking gestel word. Instellings wat besoek sou word, sluit in die Universiteit van Kalifornië Berkeley en die Kaliforniese Digitale Biblioteek, die Universiteit van Illinois by Urbana Champaign, die Carnegie Mellon-universiteit en Purdue-universiteit.

TEMA 6: VOORKEURWERKGEWER

In ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) is ons mense ons eerste “instaatsteller” – ‘n element “wat alles moontlik maak”. Wat personeel betref, is dit soos volg gekoppel aan ‘n kern strategiese tema: “Ter ondersteuning van die US se visie, missie, waardes en strewes is dit noodsaaklik om die gesondheid en welstand van ons mense te ondersteun. In die US se strewe om die **voorkeurwerkgewer** te wees, beoog ons ‘n instaatstellende omgewing wat die beginsels van medeskepping en gepaste deelname insluit en die kenmerke van ‘n inklusiewe kampuskultuur vergestalt.”

6.1 Eksterne evaluering van Menslike Hulpbronne

Twee onlangse strategiese sessies is gewy aan die rol van die Afdeling Menslike Hulpbronne (MHB) as ‘n onmisbare werktuig om die US se nuwe visie en strategiese raamwerk in werking te stel. ‘n Behoefte aan ‘n eksterne evaluering van MHB is gevvolglik geïdentifiseer. Die opdrag vir die evaluering is nou opgestel en die proses sal binnekort begin. Al die Afdeling se prosesse, procedures, beleide, praktyke, personeellede, personeelbevoegdhede, werkverdelings en personeelplasings sal beoordeel word.

6.2 Personeeldiversifisering

In die strewe na die Universiteit se strategiese tema om ‘n voorkeurwerkgewer te wees, het MHB se Diensbillikhedskantoor voortgegaan om met alle US-omgewings oor hulle diensbillikhedsplanne, onder meer die vasstelling van mikpunte, te skakel. Sowat 98% van die omgewings het hulle diensbillikhedsplanne ingedien en mikpunte is in die meeste gevalle op spesifieke posvlakte vasgestel. Nietemin moet vakatures, bevorderings en verwagte aftredes op elke posvlak nog met omgewingsplanne gesynchroniseer word. Oorlegpleging in dié verband duur voort. Om die diversifiseringshindernisse wat in die institusionele diensbillikhedsplan uitgewys is te bowe te kom, is ‘n nuwe **Kode vir Bestuurspraktyke vir Diensbillikhed** opgestel. Alle Universiteitsomgewings is daaroor geraadpleeg en sinvolle bydraes en kommentaar is ontvang. Dit word nou oorweeg voordat die kode vir goedkeuring voor die Rektoraat sal dien.

6.3 Diensbillikhed en transformasie

MHB se Diensbillikhedskantoor is aan die begin van die jaar versterk met die aanstelling van ‘n diversiteitsvermoëboubestuurder en die herbekendstelling van die Siyakhula-diversiteitsvermoëbouprogram. **Siyakhula**, wat beteken “**ons groei**”, beoog om personeellede toe te rus om diensbillikhheidstrategieë, inklusiwiteit en welstand te ondersteun. Die vermoëbouprogramme draai om drie temas, naamlik sosiokulturele bewustheid, tussengroepskakeling, en sosiale innovasie en ontwerpdenke. Werkessies word aangebied om die vernaamste diensbillikheds-, diversiteits- en transformasieuitdagings by die Universiteit die hoof te bied. Die inhoud en fasiliteringsmetodes word in vennootskap met die Eenheid vir Gelykwaardigheid, die Transformasiekantoor en die Eenheid vir Gestremdhede ontwikkel en bygewerk.

6.4 nGAP by die US

Fase 5 van nGAP (die nasionale program vir ‘n nuwe geslag akademici) is in Desember 2018 aangekondig. Die US het een pos in elk van die departemente van Plant- en Dierkunde, Genetika, Bedryfsielkunde, Geneeskundige Mikrobiologie en Handelsreg ontvang en werwingsprosesse is

van stapel gestuur. Dié vyf toevoegings bring ons **getal nGAP-poste op 22** te staan.

6.5 Senior aanstellings

In ons Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe (FGGW) is **prof Portia Jordan** aangestel as hoof van die Departement Verpleeg- en Verloskunde, **dr Heike Geduld** as hoof van die Afdeling Noodgeneeskunde, en **dr Riëtte du Toit** as hoof van die Afdeling Rumatologie. Die US vul tans die pos van Dekaan: Opvoedkunde, en die suksesvolle kandidaat sal na verwagting op 1 Julie diens aanvaar. Prof Johan Malan neem intussen in hierdie hoedanigheid waar. Dr Birgit Schreiber, Senior Direkteur: Studentesake, sal die Universiteit se diens op 31 Julie verlaat om 'n pos elders te aanvaar, so kandidaatwerwing vir haar opvolger is ook aan die gang.

6.6 Verbeter personeelwelwees

Na 'n suksesvolle welweeskollokwium op 28 Februarie is 'n verslag met bevindinge en aanbevelings deur interne en eksterne kenners vir die Rektoraat opgestel. 'n Taakgroep is ook saamgestel om die US se Gesondheid- en Welweesstrategie te hersien. Die huidige aanbod op hierdie gebied word tans op skrif gestel en aan alle omgewings oorgedra om personeellede van die verskeidenheid dienste tot hulle beskikking bewus te maak. Daarbenewens het Tygerberghospitaal 'n verwysingsroete geskep vir personeellede en studente wat nie 'n mediese fonds het nie, dog gespesialiseerde kardiologiese assessering vereis. Prof Anton Doubell, die hoof van kardiologie in ons Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, het daarmee gehelp.

6.7 Stapuitdaging

Die US neem deel aan die BestMed-stapuitdaging, waarvoor personeellede van vier hoëronderwysinstellings in agt weke gesamentlik 200 000 km sal probeer aflê. Die Universiteit van die Vrystaat het die US, Noordwes-Universiteit en die Sentrale Universiteit vir Tegnologie uitgedaag om te kyk wie tussen 10 April en 4 Junie die meeste treë kan aanteken. Die doel is om fisiese aktiwiteit aan te moedig en spanbou te bevorder. Die US het **45 spanne** van vier lede elk van ons Stellenbosch-, Tygerberg- en Bellvillepark-kampusse ingeskryf, en halfpad deur die kompetisie het hulle saam reeds 20 367 km afgelê. Sterkte aan al ons dapper stappers!

SLOT

Ten slotte, kollegas, kom ons verbind ons opnuut aan ons Visie 2040, naamlik om daarna te streef om die US "Afrika se voorste navorsingsintensieve universiteit" te maak wat "wêreldwyd as uitnemend, inklusief en innoverend erken word en waar ons kennis tot diens van die samelewing bevorder". En kom ons onthou die waardes wat ons as deel van daardie visie aanvaar het: **uitnemendheid, deernis, verantwoordbaarheid, respek en billikheid**. Laat dít te alle tye ons optrede bepaal namate ons saam vorentoe beweeg.

Prof WJS de Villiers,
Rektor en Visekanselier

BYLAAG: MENINGSARTIKELS EN RUBRIEKE

Meningsartikels (8 Feb tot 9 Mei 2019)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Prof Nuraan Davids	Opvoedingsbeleidstudie	Teaching without fear or violence	Cape Argus (12 Feb)
Prof Michael le Cordeur	Kurrikulumstudie	Meneer die president, ons leerlinge is honger	Netwerk24 (12 Feb)
Lynn McGregor	Sentrum vir Korporatiewe Bestuur	In turning around an SOE, transparency is vital to regaining trust	Business Live (12 Feb)
Drs Marina Joubert & Francois van Schalkwyk	Sentrum vir Navorsing oor Evaluasie, Wetenskap en Tegnologie	Why anti-vaccine beliefs and ideas spread so fast on the internet	The Conversation (13 Feb)
Cher Petersen	BAHons-student (Joernalistiek)	'Ek is transgender én welkom op kampus'	Netwerk24 (13 Feb)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	The perils of exclusion from opportunity	Business Live (14 Feb)
Prof Jonathan Jansen	Opvoedkundige Sielkunde	Unisa may be too big to fail, but being smaller may save it	Business Live (14 Feb)
Janke van Schalkwyk	BAHons-student (Afrikaans en Nederlands)	Wanneer #allesvirdiehuis verander na #allesvirdieflat	Netwerk24 (14 Feb)
Dr Nic Spaull	Ekonomie	EDUCATION: Tablets won't cure pupils' problems	Business Live (15 Feb)
Janique Oliver	BA-student (Taal en Kultuur)	Studente, moenie dat besluite jou oorweldig nie!	Netwerk24 (18 Feb)
Leandri Louw	BMus-student	Ja, dis beurtkrag, maar moenie van Dag Zero vergeet nie!	Netwerk24 (18 Feb)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Regstaat of oerwoud	Die Burger (19 Feb)
Athol Williams	Sentrum vir Toegepaste Etiel	Criminal justice after corporate corruption is just the beginning	Business Live (19 Feb)
Nicholas Carroll	LLB-student	As jy enigjets in die Grondwet kon verander, wat sou dit wees?	Netwerk24 (19 Feb)
Deidre Samson	Instituut vir Toekomsnavorsing	The future of work – golden opportunity or potential disaster?	News24 (19 Feb)
Prof Nico Koopman	Viserektor: Sosiale Impak, Transformasie en Personeel	The world needs inclusive justice for all	News24 (20 Feb)
Dr Chris Jones	Eenheid vir Morele Leierskap	Values must be lived daily	Cape Argus (20 Feb)
Wiann Bester	BSc-student (Menslike Lewenswetenskappe)	'Ras' versluier dít waaroor ons regtig moet praat	Netwerk24 (20 Feb)
Dr Ilana van Wyk	Sosiologie en Sosiale Antropologie	Why 'money' gospel followers aren't simply credulous dupes	The Conversation (21 Feb); Times Live (23 Feb); EWN (24 Feb); CNBC Africa (25 Feb); The Star (26 Feb); The Witness (26 Feb); Daily News (26 Feb)
Prof Vikash Sewram	Afrika-kankerinstituut	Cancer drug pricing gets in the way of treatment in developing countries	The Conversation (21 Feb)
Simthembile Xeketwana	Kurrikulumstudie	SA's sociolinguistic element ensures the majority remain restricted	City Press (21 Feb)
Phumla Kese	Kurrikulumstudie	Mother languages key to development	The Star (22 Feb)
Dr Kim Wale	Historiese Trauma en	Betrayal adds to apartheid	Mail & Guardian

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
	Transformasie	trauma	(22 Feb)
Mphumzi Mdekazi	PhD-student	SADC, learn from Algeria how to bring peace and stability	Mail & Guardian (22 Feb)
Dané Dooge	LLB-student	Monogamie nie die enigste opsie, lyk dit	Netwerk24 (24 Feb)
Prof Suzette Viviers & Steve McCallum	Ondernemingsbestuur	Despite barriers, South Africa is a good place for impact investments	The Conversation (27 Feb)
Prof Johann Kirsten	Buro vir Ekonomiese Onderzoek	Is South African agriculture really dominated by big commercial farms? Evidence suggests not	News24 (27 Feb)
Wandile Sihlobo	Landbousakekamer (Agbiz)		
Dané Dooge	LLB-student	'Daar is nie iets soos 'n goeie man nie'	Netwerk24 (27 Feb)
Prof Sampson Mamphweli	Sentrum vir Hernubare en Volhoubare Energiestudies	South Africa's renewable energy landscape	ESI Africa (1 Mrt)
Franco Gericke	Magisterstudent (Sielkunde)	Mans: Wees dapper en praat daaroor	Netwerk24 (1 Mrt)
Ashwin Thyssen	Magisterstudent (Teologie)	'Geloofleiers het ook 'n gebrek aan etiese, morele leierskap'	Netwerk24 (1 Mrt)
Prof Mark Swilling	Sentrum vir Komplekse Sisteme in Transisie/Volhoubaarheidsinstituut	Can economic policy escape state capture?	New Agenda (1 Mrt)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	Is our focus right?	City Press (3 Mrt)
Proff Nuraan Davids & Yusef Waghid	Opvoedingsbeleidstudie	Why banning controversial voices from universities is bad practice	The Conversation (3 Mrt)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Wetenskap gedekoloniseer?	Die Burger (5 Mrt)
Prof Lesley Green & Nikiwe Solomon	Universiteit van Kaapstad	Environmental management needs to be democratised	Daily Maverick (6 Mrt)
Dr Jo Barnes	Gesondheidstelsels en Publieke Gesondheid		
Prof Leslie Petrik	Universiteit van Wes-Kaapland		
Dr Eduard Roos	Molekulêre Biologie en Mensgenetika	Why warthogs are useful in figuring out how bovine TB spreads	The Conversation (6 Mrt)
Cher Petersen	BAHons-student (Joernalistiek)	As liefde 'n lokval word ...	Netwerk24 (6 Mrt)
Dr Njeri Mwagiru	Instituut vir Toekomsnavorsing	Want to expand your business in Africa? Toss the 'cut and paste' strategy	Fin24 (7 Mrt)
Prof Amanda Gouws	Politieke Wetenskap	#MeToo isn't big in Africa. But women have launched their own versions	The Conversation (7 Mrt); The Citizen (8 Mrt)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Verkiesing: Watter party trek die meeste aandag	Netwerk24 (7 Mrt)
Mphumzi Mdekazi	PhD-student	Steering world towards rethinking idea of 'unpeople'	The Mercury (8 Mrt)
Prof Nox Makunga	Plant- en Dierkunde	Gender under microscope	Cape Argus (8 Mrt)
Dr Nthabiseng Moleko	US Bestuurskool	Politicians, know this: Empower women and the entire nation will grow	City Press (8 Mrt)
Dr Dion Forster	Sistematiiese Teologie en Ekklesiologie	Why South Africans are prone to falling for charlatans in the church	The Conversation (10 Mrt); Sowetan Live (11 Mrt); Herald Live (11 Mrt); Times Live (11 Mrt); Cape Argus

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
			(12 Mrt)
Tamunodein Princewell	BA-student (Internasionale Studie)	Stellenbosch: Die vrees vir die "swart gevaar"	Netwerk24 (10 Mrt)
Marietjie Booyens	LLB-student	Die tyd stap aan en dit is oukei	Netwerk24 (12 Mrt)
Wouter Bam	Bedryfsingenieurswese	Beneficiation is touted as a silver bullet. Why it might not be	The Conversation (12 Mrt)
Karolien de Bruyne	KU Leuven		
Corné Jooste	BSc-student (Fisioterapie)	Ek gaan nie stem nie, ek bid eerder	Netwerk24 (13 Mrt)
Britney Fouché	BCom-student (Bestuursrekeningkunde)	'Die DA kry in Mei my stem'	Netwerk24 (13 Mrt)
Wiann Bester	BSc-student (Menslike Lewenswetenskappe)	Verkiesing: Die bloed, sweet en tranе van 'n demokrasie	Netwerk24 (13 Mrt)
Aletta Simpson	BA-student (Geesteswetenskappe)	Om nie te stem nie, is ook 'n stem	Netwerk24 (14 Mrt)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Die kerk is nié die volk nie	Die Burger (19 Mrt)
Jan-Hendrik Pretorius	BA-student (Politiek, Filosofie en Ekonomie)	Die EFF is fantasties	Netwerk24 (19 Mrt)
Tivan Leak	BComHons-student	Kleiner partye se stem tel ook	Netwerk24 (19 Mrt)
Pierré Müller	LLB-student	Patriotisme sal my nie gevange hou nie	Netwerk24 (20 Mrt)
Prof Nico Koopman	Viserektor: Sosiale Impak, Transformasie en Personeel	How to build a human rights culture and fight populism	News24 (21 Mrt)
Prof Juliana Claassens	Ou en Nuwe Testament	When Human Rights are trampled, the public holiday is another Thursday to wear black	Daily Maverick (21 Mrt)
Prof Sandy Liebenberg	Publiekreg	#HumanRightsDay: Many South Africans are still not enjoying basic rights	IOL (21 Mrt)
Eduan Beukman	BRek LLB-student	Om nié te stem is ook 'n demokratiese reg	Netwerk24 (21 Mrt)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	Leave no woman behind in political economy	Business Live (21 Mrt)
Dr Nthabiseng Moleko	US Bestuurskool	War on women and children will turn the tide if the state is invested	City Press (21 Mrt)
Dr Wendy Stone	US Waterinstituut	Why water quality matters	Cape Argus (22 Mrt)
Prof Lizette Rabe	Joernalistiek	Stop the silent stalker of suicide	News24 (24 Mrt)
Prof Michael le Cordeur	Kurrikulumstudie	The state of education from a teacher's perspective	Daily Maverick (25 Mrt)
Jan-Harm van Helsdingen	BCom Regte-student	'Die ANC moet die verkiesing wen'	Netwerk24 (25 Mrt)
Emily O'Ryan	BAHons-student (Politieke Wetenskap)	'Ek glo in mense, nie politieke partye nie'	Netwerk24 (25 Mrt)
Mari Fölscher	BA-student (Internasionale Studie)	'Rasionele mense stem nie'	Netwerk24 (25 Mrt)
Herschelle Benjamin	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Christchurch: Wat van SA se eie Islamofobie?	Netwerk24 (26 Mrt)
Arleen Stone	BAHons-student (Joernalistiek)	Millenniërs: 'Ons is 'n generasie wat vryheid bo alles stel'	Netwerk24 (27 Mrt)
Dr Luther van der Mescht	Plant- en Dierkunde	Cat fleas in Africa are a mystery we're trying to solve	The Conversation (27 Mrt)
Dr Francois Cleophas	Sportwetenskap	How sports science in Africa can be taught and thought about differently	The Conversation (28 Mrt)
Shaznay Henney	BA-student (Sosiale Dinamika)	Kan etiese gedrag aangeleer word?	Netwerk24 (28 Mrt)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Dr Selina Palm	Eenheid vir Godsdienst- en Ontwikkelingsnavorsing	How South African churches can make LGBTIQ people feel safer	The Conversation (31 Mrt)
Luke Waltham	BA-student (Regte)	All universities should have mental health policies	News24 (1 Apr)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Is dit dalk ons probleem?	Die Burger (2 Apr)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Wat van 'n leuenverklikkertoets vir politici?	Netwerk24 (3 Apr)
Roxanne Mooneys	BA-student (Geesteswetenskappe)	Vanwaar die obsessie met ouderdom?	Netwerk24 (3 Apr)
Janke van Schalkwyk	BAHons-student (Afrikaans en Nederlands)	Kla-kla-kla met die witbrood onder die arm	Netwerk24 (3 Apr)
Marisa de Kock	BCom-student (Bestuurswetenskappe)	'Dís hoe dit voel om geboelie te word'	Netwerk24 (5 Apr)
Dr Marina Joubert	Sentrum vir Navorsing oor Evaluasie, Wetenskap en Tegnologie	New policy commits South Africa's scientists to public engagement. Are they ready?	The Conversation (7 Apr)
Dr Michelle White	Algemene Taalwetenskap	A new language doesn't hamper kids learning. Other things do	The Conversation (7 Apr); Cape Argus (8 Apr); Daily News (8 Apr); The Star (8 Apr); The Citizen (9 Apr)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	The country that we want	City Press (7 Apr)
Prof Thomas Mandrup	Koninklike Deense Weermagkollege/ Sekerheitsinstituut vir Staatsbestuur en Leierskap in Afrika (SIGLA)	Why the DRC's army and police aren't yet ready to protect citizens	The Conversation (8 Apr)
Reynard Marx	BEng-student (Meganiese Ingenieurswese)	Daar is sóveel geleenthede op universiteit	Netwerk24 (8 Apr)
Karin Rautenbach	BA-student (Regte)	Die 4 soorte vriendskappe	Netwerk24 (8 Apr)
Prof Bob Mash	Huisartskunde en Primère Sorg	Why fixing primary health care is crucial to making South Africa healthier	The Conversation (9 Apr)
Prof Brian Ganson	Afrikasentrum vir Geskilbeslewing	Business has a role in shaping human rights	Daily News (9 Apr)
Nicholas Carroll	LLB-student	Wanneer 'n kind in 'n grootmens verander	Netwerk24 (9 Apr)
Karin Rautenbach	BA-student (Regte)	Hoekom het ons eers water begin spaar toe die droogte kom?	Netwerk24 (10 Apr)
Dr Azille Coetzee	Politieke Wetenskap	Zille perpetuates racist beliefs that justified colonialism	Cape Times (11 Apr)
Dr Nitya Mohanty	Sentrum vir Indringerbiologie (S-I-B)	Killer tadpoles threaten Andaman archipelago's native frog species	The Conversation (11 Apr)
Franco Gericke	Magisterstudent (Internasionale Studie)	Jou probleem en my probleem en daar lê die ding	Netwerk24 (11 Apr)
Caitlin Kotze	BA-student (Internasionale Studie)	Wees bewus van jou eie bevoorregting	Netwerk24 (15 Apr)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Hier maak die MRK droog	Die Burger (16 Apr)
Janke van Schalkwyk	BAHons-student (Afrikaans en Nederlands)	'Ons vloek, deal daarmee'	Netwerk24 (18 Apr)
Prof Anita Bosch	US Bestuurskool	Saluting the unsung workers who make our lives possible	Pretoria News (18 Apr)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	Fair payment for whistle-blowers	Financial Mail (18 Apr)
Dr John Sanni	Artikel op grond van PhD (Filosofie)	Secularism is not the answer to fundamentalist violence	Mail & Guardian (18 Apr)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Dr Gustav Hendrich	Geskiedenis	Effects of Versailles treaty still felt today	Weekend Argus (20 Apr)
Mart-Marié Serfontein	BA-student (Regte)	Seksualiteit: Hou op om mense in kassies te sit	Netwerk24 (24 Apr)
Dr Chris Jones	Eenheid vir Morele Leierskap	The 'insidious plague' corroding our society	News24 (25 Apr)
Prof Pumla Gobodo-Madikizela	Historiese Trauma en Transformasie	A new vision of the postcolonial	Mail & Guardian (26 Apr)
Dr Kim Wale	Historiese Trauma en Transformasie	Apartheid ghosts live on	Cape Argus (26 Apr)
Dr Chris Jones	Eenheid vir Morele Leierskap	Hold them to account	Daily News (26 Apr)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	The poor have had enough	City Press (28 Apr)
Dr Nic Spaull	Ekonomie	Eastern Cape pioneers book printing and distribution scheme to pupils	Business Live (29 Apr)
Anke Eksteen	BSc-student (Menslike Lewenswetenskappe)	Dít is die 'hart' in hartsmens	Netwerk24 (29 Apr)
Prof Ingrid Woolard	Dekaan: Ekonomiese en Bestuurswetenskappe	Why South Africa should seriously consider taxing its wealthy citizens	The Conversation (29 Apr)
Sifiso Zungu	Magisterstudent (Teologie)	'Ek was vir 3 jaar in die tronk. Dís wat ek geleer het'	Netwerk24 (29 Apr)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Laat húlle maar lig trap	Die Burger (30 Apr)
Carla Visagie	BA-student (Geesteswetenskappe)	Dís die gevaaarlikste verskoning...	Netwerk24 (30 Apr)
Prof Dieter von Fintel	Ekonomie	National minimum wage is a threat to jobs	News24 (1 Mei)
Emily O'Ryan	BAHons-student (Politieke Wetenskap)	Studie oor bruin vroue: 'Ek skaam my vir US'	Netwerk24 (1 Mei)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Verkiesing 2019: Waar gaan ons oor 'n paar jaar wees?	Netwerk24 (2 Mei)
Prof Anita Bosch	US Bestuurskool	Depressed? Blame it on poor governance	Mail & Guardian (2 Mei)
Dr Azille Coetzee	Politieke Wetenskap	Wil jy reis? Dan moet jy só lyk	Vrye Weekblad (3 Mei)
Pierré Muller	LLB-student	Taal en die moderne toering van Babel	Netwerk24 (3 Mei)
Prof Lizette Rabe	Joernalistiek	Media freedom: It's all about your freedom	News24 (3 Mei)
Karen Truter	Magisterstudent (Agronomie)	'Ek speel vrouerugby, maar ek is nie 'n feminis nie'	Netwerk24 (5 Mei)
Luke Waltham	BA-student (Regte)	The sad state of activism, leadership and ideology on campus	News24 (6 Mei)
Prof George Claassen	Joernalistiek	On Steve, Julius and the Christchurch murders: Why we need to talk about hate speech	News24 (6 Mei)
Emily O'Ryan	BAHons-student (Politieke Wetenskap)	'Hannah Cornelius moes hier gewees het'	Netwerk24 (6 Mei)
Prof Amanda Gouws	Politieke Wetenskap	Women have the power to swing the 2019 election	Mail & Guardian (6 Mei)
Prof Michael le Cordeur	Kurrikulumstudie	25 jaar later: Michael le Cordeur kyk terug	LitNet (7 Mei)
Ashwin Thyssen	Magisterstudent (Teologie)	Hoekom is politici net gelowig voor 'n verkiesing?	Netwerk24 (7 Mei)
Ryan Berkenbosch	BCom-student	"Help! Instagram sluk ons in!"	Netwerk24 (8 Mei)
Dr Handri Walters	Sosiologie en Sosiale Antropologie	Race haunts the halls of Stellenbosch University	Daily Maverick (8 Mei)
Prof Tania Ajam	Skool vir Publieke Leierskap	Stronger laws can keep politicians from meddling in financial decisions	The Conversation (8 Mei)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Johan Steyn	Ondernemingsbestuur	Investors should compare tracking errors before investing in ETFs	Business Live (9 Mei)
Mart-Marié Serfontein	BA-student (Regte)	Kom laat ons praat oor seks	Netwerk24 (9 Mei)

Rubriek (8 Feb tot 9 Mei 2019)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Prof Johan Fourie	Ekonomiese	Why trade policies matter	Finweek (21 Feb)
		Bank failures and the lessons they offer	Finweek (7 Mrt)
		Só kan 'n land se mense ryk word	Rapport (17 Mrt)
		How celebrities can save your life	Finweek (21 Mrt)
		Rebel with a cause	Fin24 (28 Mrt)
		Oor damme, volstruise en onmisbare geskiedenis	Landbouweekblad (29 Mrt)
		When not to buy a house	Finweek (18 Apr)
		How do we create sustained prosperity?	Finweek (9 Mei)
Prof Amanda Gouws	Politieke Wetenskap	EFF se beloftes voorspel gevaar	Die Burger (12 Feb)
		Dié kinders stel die regte voorbeeld	Die Burger (26 Feb)
		Die stilte hieroor is onvergeeflik	Die Burger (12 Mrt)
		Afrikanerskap: Nie in my naam	Die Burger (26 Mrt)
		Stem vir ANC is nie stem vir CR	Die Burger (9 Apr)
		Los tunnelvisie oor universiteite	Netwerk24 (23 Apr)
		US moet besin oor navorsing	Die Burger (7 Mei)
Dr Jan Greyling	Landbou-ekonomiese	Mielies: Volgehoue verbetering bring hoop	Landbouweekblad (22 Feb)
		Plant maar vinnig!	Landbouweekblad (26 Apr)
Prof Jonathan Jansen	Opvoedkundige Sielkunde	Unisa is a giant mess and its well-paid suits need to sort it out now	Times Live (14 Feb)
		School blossoms in a place of murder and miracles on the Cape Flats	Times Live (21 Feb)
		Don't outlaw the charlatans – revive the miracle of doubt	Times Live (28 Feb)
		Parents' dislike of black teachers is a disgrace. Minds need to open, now	Times Live (7 Mrt)
		My f*ck Lesufi! A zone that wide and you still run into a bad policy	Times Live (14 Mrt)
		These are the true lessons load-shedding has taught us	Times Live (22 Mrt)
		Thanks IMF and UCT, but your reports are hardly an education	Times Live (28 Mrt)
		There's a reason the poor tend to vote for scaremongers. Let's fix it.	Times Live (4 Apr)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
		Forget grand ideas about fixing schools – teachers need to show up first	Times Live (11 Apr)
		The Ace I knew: a courteous, concerned and committed premier	Times Live (18 Apr)
		Racist medical myths persist with SA's diseased apartheid mentality	Times Live (25 Apr)
		No magic ballot: what happens when no party deserves your vote?	Times Live (2 Mei)
		Tussen bangmaaktaktiek en ras-retoriek	Vrye Weekblad (3 Mei)
		Who takes poll position? A cadre or someone competent?	Times Live (9 Mei)
Prof Nico Koopman	Viserektor: Sosiale Impak, Transformasie en Personeel	Klaagliedere kan inspirasie tot aksie wees	Die Burger (13 Feb)
		Besef opnuut die waarde van waardes	Die Burger (13 Mrt)
		Spiritualiteit en menseregte omarm mekaar	Die Burger (20 Mrt)
		En wat van die Rwandas onder ons eie neuse?	Die Burger (10 Apr)
		Om te sing van Jesus se bloed en sy wonder	Die Burger (17 Apr)
		Jou kruisie op stemdag is ook 'n soort protes	Die Burger (8 Mei)
Dr Leslie van Roon	Senior Direkteur: Sosiale Impak en Transformasie	Kollig op regstellende aksie en SEB is goed vir debat	Netwerk24 (7 Mrt)
		Verkiesing: Op soek na 'n splinternuwe SA	Netwerk24 (28 Mrt)
		'n Aptyt vir versoening	Vrye Weekblad (11 Apr)
		Kan ons jong mense mekaar in koshuise vind?	Netwerk24 (18 Apr)
		Tussen anargie en enorme potensiaal	Vrye Weekblad (3 Mei)
		VERKIESING 2019: Hoekom stemdag deesdae anders voel	Netwerk24 (9 Mei)
Prof Reggie Nel	Dekaan: Teologie	Meer aan lewe op kampus as toetse en pret	Netwerk24 (19 Feb)
Deidre Sampson	Instituut vir Toekomsnavorsing	How to successfully deal with the 'age of bewilderment'	Eikestadnuus (21 Mrt)
		Connecting educational strategy to world trends	Eikestadnuus (11 Apr)

MEDEWERKERS

Hierdie verslag is saamgestel deur **Desmond Thompson**, Senior Kommunikasiespesialis: Uitvoerende Bestuur, in oorleg met **prof Wim de Villiers**, Rektor en Visekanselier, en **Dr Jerome Slamat**, Uitvoerende Bestuurder: Rektoraat. Ons bedank ook graag die volgende medewerkers, wat hieronder in alfabetiese volgorde volgens US-omgewing verskyn:

Biblioteek- en Inligtingsdiens: Ellen Tise, Ilse de Lange en Shulene Hendrikse

Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe: Birgit Ottermann en Jackie Pienaar-Brink

Fakulteit Regsgeleerdheid: Marna Lourens

Fasilitetsbestuur: Nicolette van den Eijkel, dr Viljoen van der Walt, Nadeem Gafieldien, Japie Engelbrecht, Francois Swart en Nelia Immelman

Innovus: Anita Nel, Hein Swanepoel, Stefan du Toit, Christi Wiechers, Carol Kat en Daniell Jacobs

Kantoor van die Bedryfshoof: Prof Stan du Plessis en Mariëtte Hanekom

Korporatiewe Kommunikasie: Dr Phumzile Mmope, dr Alec Basson, Susan van der Merwe, Asiphe Nombewu, Martin Viljoen, Candes Keating, Ilze Badenhorst, Marick Hornsveld, René-Jean van der Berg, Stefan Els, Sonika Lamprecht en Marguerite Cloete

Leer en Onderrig: Prof Arnold Schoonwinkel, dr Antoinette van der Merwe, dr Melanie Skead, dr Hanelie Adendorff, Veronica Beukes, dr Karin Cattell-Holden, Jean Farmer, dr Nicoline Herman, dr Anthea Jacobs, Claudia Swart-Jansen van Vuuren, Charmaine van der Merwe, dr Gert Young, dr JP Bosman, dr Sonja Strydom, dr Kim Wallmach, dr Kabelo Sebolai, Erina Basson, André Müller, Maya Sutherland, Melissa van der Vyver, Patsy van de Rhee, Olivia Adams en Jean Pretorius

Maties Sport: Ilhaam Groenewald, Jerry Laka, Sean Surmon, Andy de Bruin, dr Gustav Venter, Pia Nannya, Trisha Bam en Dale Savel

Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie: Prof Eugene Cloete en Inge-Rae Scholtz

Navorsingsontwikkeling: Dr Therina Theron, Maryke Hunter Husselmann, Dalene Pieterse, Wilhelm Uys en Essie Thomas

Ontwikkeling en Alumnibetrekkinge: Karen Bruns, Anel de Villiers, Sarah Archer, Shaun Stuart en Vera Adams

Registrateursafdeling: Dr Ronel Retief, Lazelle Bonthuys, Alfreda Coetze en Liezel Matthee

Rektoraat: Wildré Kok en Chriszelda Adendorff

Sosiale Impak, Transformasie en Personeel: Prof Nico Koopman, dr Leslie van Rooi, Clair Kelly, Ernestine Meyer-Adams, Dr Pierre Viviers, Dr Craig Thompson, Greshne Davids, Victor Mothobi, Japie Kotze, Sello Molapo, Jan Knight, Lieze-Carli Roux, Carmen Paynter, Shibu Mamabolo, Saartjie Botha, Bongani Mgijima, Tania Arrison, Michelle Jooste, Vanessa Williams, Marissa Groenewald en Natasha Coltman

Strategie en Internasionalisering: Prof Hester Klopper, prof Ian Cloete, dr Barbara Pool, Robert Kotze, Mohamed Shaikh, Loumarie Kistner, Carla Kroon, Hazel Alexander, Tarien Jacobs, Conita Henry, Eldine Smit, Mandy Adamson, Alten du Plessis, Jerall Toi, dr Nico Elema, Ben Nel, prof Sarah Howie, Lidia du Plessis, Alecia Viljoen, Leon Eygelaar en René Robbertze

Studentesake: Dr Birgit Schreiber, dr Marcia Lyner-Cleophas, Jaco Greeff Brink, Michelle Munro, Qaqamba Mdaka, Anele Mdepa, Thulani Hlatswayo, Yolanda Myoli, Heidi October, Spurgeon Wilson, Monique Withering, Tonia Overmeyer, Delisha Davids, Joy Petersen, Jethro Georgiades, Tarina Nel, Khairoonisa Foflonker en Maretha Joyce

Studentetoegang: Christelle Feyt, dr Celeste Nel, Leon van den Heever, Michelle Swart, Magdel Pretorius, Arrie Hanekom en JD Blanckenberg